

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Nosekowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski
wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 167

Poznań, wtorek dnia 12 kwietnia 1932

Rok XXVII

Daremne próby

W stolicy krąży dziś masę najrozmaitszych informacji i plotek na temat sytuacji politycznej w Polsce oraz wypadków, jakie mają ewentualnie nastąpić w najbliższym czasie. Prasa poważna zachowuje wobec tych wersji daleko posuniętą rezerwę.

Jest to stanowisko zrozumiałe. Dużo się w Polsce pracuje od maja 1926 r. nad dezorientowaniem opinii przez karmienie jej coraz sprzeczniejszymi wiadomościami, by móc ją później zaskoczyć w sposób najmniej oczekiwany. Tym metodom należy przeciwstawić — zwłaszcza ze strony obozu narodowego — z jednej strony oczywiście dużą czujność, ale zarazem spokój (spokój oczywiście nie w znaczeniu bezczynności), jako wyraz siły i wiary w rolę, jaką obóz ten ma w Polsce odegrać.

Dlatego też, sprowadzając zagadnienie do właściwych rozmiarów, nie musimy się jednak z prawdą, jeśli powiemy, że konferencja w Spale stała się niewątpliwie punktem wyjścia dla różnych i ciekawych inicjatyw politycznych. Nastąpiło to oczywiście z przyczyn zewnętrznych, a więc zupełnie niedwuznacznej sytuacji, z jaką spotkali się ostatnio w Paryżu przedstawiciele polskich sfer miarodajnych, w związku ze staraniami o pożyczkę — rozmowa p. Tardieu wyłącznie z p. Zaleskim miała podobno duże znaczenie polityczne — a pozatem właściwie dziś dopiero skarb państwa wszedł w okres bardzo poważnych trudności, większych niż sądzono jeszcze do niedawna w sferach odpowiedzialnych.

Trudności podobne przechodzą również inne państwa. Przechodzi je między innymi Jugosławia i wiadomo, jakie są już tego konsekwencje polityczne...

Kraj, który przeżywa kłopoty finansowe, który zabiega o pomoc pieniężną z zagranicy, musi starać się o przedstawienie swego domu wobec obcych w stanie możliwie uporządkowanym i uspokojonym. Nie więc dziwnego, że pewne sfery podjęły obecnie starania o przeprowadzenie takiej domowej „pacyfikacji” na pokaz. Już same nazwiska osób, które wypłynęły w związku z tą akcją, jasno wskazują, pod czym ona jest prowadzona patronatem i do jakiego zmierza celu. A więc np. jeżeli p. minister Jan Piłsudski i p. wicepremier Zawadzki spotkali się — jak donoszą w prasie warszawskiej — z przywódcą socjalistów p. Niedziałkowskim na śniadaniu u p. Lednickiego, b. działacza w Rosji, gdzie należał on do skolidowanego z wolnomularstwem ugrupowania zw. „kadetów” — to sytuacja staje się zupełnie wyraźna.

Są niewątpliwie siły w świecie, które boją się, by spadek po „sanacji” nie przejął obóz narodowy — niezależny całkowicie od wpływów międzynarodowych — są siły, które pracują, by wyjście z sytuacji znalezione przez zwrot na lewo, czyli przez odświeżenie tych węzłów, jakie w maju 1926 r. łączyły

Wielka mowa premiera Tardieu w Genewie

Genewa, 12. 4. (Tel. wł.) Na plenum dzisiejszego posiedzenia konferencji przemawiał również premier francuski Tardieu.

Energicznie zwrócił się przeciw teoretycznym dążeniom ograniczenia zbrojeń oraz zmniejszenia liczby wojsk a również zniesienia ciężkich rodzaj broni, bez uwzględnienia konieczności zabezpieczenia pokoju światowego i organizacji pokoju w szerszym zakresie oraz uznania traktatów

Ograniczenia zbrojeń uważał mowca jako teoretyczny środek, gdyż nie da się w zupełności nigdy uniknąć wyścigu zbrojeń z uwagi już na same dążenia fachowców i techników do ulep-

szania swych wynalazków, a ponadto nieustanne nowe wynalazki.

Tardieu przypomniał, że najlepszym dowodem bezpodstawności projektów zmierzających do zniesienia broni cięższych kalibrów są np. „kieszonkowe” poprostu niemieckie pancerniki, a należy liczyć się, że w najbliższym czasie pomysłowi zawsze inżynierowie zdołają skonstruować podobne „kieszonkowe” samoloty i armaty, które walorami nie będą się różniły od wielkich.

Mowca wogólności zwracał się przede wszystkim przeciw projektowi amerykańskiemu i sowieckiemu, które uważa jako nierealne i nieskuteczne.

Nowy sowiecki projekt rozbrojenia

Genewa 12. 4. (PAT.) W dalszym ciągu dyskusji nad art. 1 konwencji komisji głównej konferencji rozbrojeniowej jako pierwszy przemawiał dziś komisarz Litwinow.

Dążeniem delegacji sowieckiej jest doprowadzenie do poważnej redukcji zbrojeń. Domaga się ona, aby zasada ograniczenia zbrojeń była usunięta z art. 1, formułującego cele konwencji, o pozostała tylko zasada redukcji. Powinna ona być tak znaczna, iżby pomniejszała szczyki w sztabach głównych, zmusiła do rewizji całej strategii wojennej i utrudniła w ten sposób przygotowania do wojny. Co się dotyczy metody, to Litwinow odrzuca indywidualną ocenę dla poszczególnych państw, a wypowiada się za redukcją proporcjonalną i proponuje następujące brzmienie art. 1 konwencji:

Wysokie układające się strony zobowiązują się przeprowadzić istotną redukcję swoich istniejących zbrojeń według zasady progresywnej i proporcjonalnej, jak to jest przewidziane w niniejszej konwencji.

Co się dotyczy propozycji Ameryki, Litwinow uważa, że jest ona niekompletna i niewystarczająca. Konwencja, która by się do tego ograniczyła, jak również decyzja o bezpieczeństwie i rozbrojeniu moralnym nie mogłaby ukryć fiaska konferencji, gdyby nie doprowadziła ona do istotnej redukcji zbrojeń.

Genewa, 12. 4. (Tel. wł.) Projekt sowiecki żąda zniesienia broni ciężko-kalibrowej, jak tanków, ciężkich armat oraz samolotów bojowych, zmierzając do ustanowienia zasady równoprawności zbrojenia, do zniesienia sojuszków wojskowych pomiędzy państwami, jak również wszelkich układów wojskowych i tajnych zobowiązań.

Zmniejszenie ilości wojsk ma nastąpić procentualnie do ogólnej liczby żołnierzy danego państwa. Kraje, posiadające do 30 000 ludzi mają być nieobjęte rozbrojeniem, od 30 tys. do 200 tysięcy — mają przeprowadzić redukcję od 5 do 40 procent, a państwa ponad 200 000 — o 50 procent.

Komuniści — hitlerowcami!

Berlin, 12. 4. (Tel. wł.) Donoszą z Brunswiku, że w związku z załamaniem się całej organizacji komunistycznej szereg jej przywódców oraz większa część członków zgłosiła swoje przystąpienie do nar. socjalistów i zostali przyjęci.

W związku z tem, że w szeregu miejscowościach Brunswiku partię komunistyczną rozwiązano, członkowie jej gremjalnie przeszli do partii hitlerowskiej.

dzisiaj powasniionych „sanatorów” i lewicowców. Są siły, które liczą na to, że te węzły okażą się silniejsze od wspomnień z ostatnich walk i z Brześcia.

A pozatem w obozie majowym rozumieją, że należałoby przez postawienie nowych nazwisk w rządzie, przez stworzenie pozorów, że coś się zmieniło, pobudzić wiarę w naprawę i w lepsze jutro. Wątpimy jednak, aby taką wiarę — niewątpliwie potrzebną — wzbudziło nazwisko jakiegokolwiek premiera lub jakiegokolwiek ministra z okresu pomajowego. Przecież nie kto inny tylko p. Bartel jest w dużym stopniu odpowiedzialny za politykę „radosnej twórczości”, za nadmierne wydatki budżetowe, za nieprzewidzenie nadejścia kryzysu, a zwłaszcza za fatalną politykę rolną.

W tych manewrach, jakie się obecnie dokonuje — a które zapewne wzmożą się, lub pójdą w innym kierunku po powrocie do kraju p. Piłsudskiego, widzimy próbę taniego i łatwego ominię-

cia podstawowej przyczyny obecnych wielkich trudności, mianowicie kryzysu zaufania. Ani zabiegi o wpływy lewicy, ani nawet pozyskanie lewicy dla swoich celów, ani przywrócenie różnych autoritetów „sanacyjnych”, które ostatnio znalazły się w nielasce, ani tworzenie najbardziej koncertowych gabinetów nie zażegnają dzisiejszych kłopotów.

Sprawy posunęły się już ostatnio znacznie dalej. Sytuacja kraju wymaga coraz natęższej całkowitej przemiany atmosfery moralnej i politycznej w Polsce. Sytuacja wymaga wysunięcia nie tylko nowych ludzi, ale nowych haseł i nowych metod działania. Rozumie to dobrze obóz narodowy. Dlatego nie powinien przejmować się rozmaitemi bieżącymi manewrami, nie powinien emocjonować się nieistotnymi plotkami, ale iść śmiało i zdecydowanie swoją drogą, wzmagając wszędzie swoją działalność. Coraz pewniejsze staje się przekonanie, że przyszłość w Polsce, jak

i w innych krajach, należy do żywiołów narodowych, bezkompromisowych w sprawach ideowych i naprawę niezależnych.

Czy nie ponad siły?

W głównej komendzie policji został utworzony osobny referat policji lotniczej. Kierownictwo jego objął major Willing. Stworzono tedy osobny kurs dla funkcjonariuszy policji, który ukończyło już czterech policjantów - pilotów. Mają oni w niedługim czasie otrzymać samoloty i zacząć pełnić... służbę.

Naturalnie żyjemy w okresie bardzo szybkiego postępu technicznego. Niestety nie postępujemy w rozwoju lotnictwa tak szybko, jak w innych krajach. Tam dopiero organizacja policji lotniczej jest w stadium początkowym.

Dlatego też doprawdy można żywić poważne wątpliwości, czy jest dzisiaj celowe i konieczne tworzenie nowego, a tak kosztownego aparatu i nowego rodzaju policji. Na szczęście nie doszliśmy jeszcze do takiego rozwoju przestępczości, co w Ameryce, gdzie utworzenie takiej policji jest konieczne i gdzie ona spełnia w pewnym stopniu włożone na nią zadania. Ale u nas? Mamy przecież tylu chodzących po ziemi przestępców, którzy bezkarnie po niej chodzą, że kto wie, czy nie byłoby bardziej celowe skierować w tym kierunku wysiłki, zamiast gonić przestępców po niebie.

I to w dobie oszczędności finansowych...

Z zagadek współczesnych

Niedawno wystąpiło kilku posłów ze Stronnictwa Ludowego. Przyczyny ich postanowień były tajemnicze. Trudno było się doszukać jakichś motywów ideowych.

Pewne światło na ich postępowanie rzuca wiadomość, zawarta w „Zielonym Sztandarze”, organie ludowców, gdzie w artykule p. n.: „Potępienie posła Fidelusa” czytamy m. i. następujące relacje:

„Poseł Fidelus od roku przeszło zachowywał się tak, że cały okręg głośno mówił, że przeszedł na służbę do „sanacji”. Rząd podarował posłowi Fidelusowi około 6 tys. złotych, niezapłaconych przez niego podatków z piekarń — za to BB podyktowało posłowi Fidelusowi warunki polityczne, których musi dotrzymać”.

Podajemy tę informację na odpowiedzialność wspomnianego pisma. To są sprawy wewnętrzne ludowców, którzy niechybnie znają kulisy niejednej secesji. Trudno też nam zbadać autentyczność tych doniesień.

Nas może tylko zastanowić jedno: jak to się robi?

Deklaracja secesjonistów od ludowców deklamowała o bezinteresowności. Informacje „Zielonego Sztandaru” mogą być tylko ilustracją owej bezinteresowności.

Z sejmu pruskiego

Berlin, 12. 4. (Tel. wł.) Dziś odbyło się nadzwyczajne posiedzenie sejmu pruskiego zwołane na wniosek partji rządowych oraz komunistów. Obrady nie wywołały spodziewanego zainteresowania i wiele ław świeciło pustkami.

Na wstępie Izba odrzuciła wniosek komunistyczny o zmianie porządku obrad, a przyjęto wniosek partji rządowych o zmianie przepisów przy wyborze premiera pruskiego, wprowadzając w przyszłości większość absolutną a nie jak dotychczas zwykłą. W głosowaniu tem nie wzięła udziału opozycja, która opuściła salę celem spowodowania braku quorum.

W przedsiönku władzy?

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Berlin, 11 kwietnia.

Wynik wyborów prezydenta Rzeszy z dnia wczorajszego, znany już z telegramów, powitały oczywiście obie strony jako zwycięstwo. Lewica mówi o „większości absolutnej”, hitlerowcy wskazują na wzrost swoich głosów o ogromną cyfrę dwóch milionów w stosunku do pierwszego głosowania.

Ażby właściwie ocenić wyniki, należy sobie uprzytomnić ostatnie fazy kampanji przedwyborczej. Otóż po — pozornej, jak to korespondent Wasz udowodniał — porażce Hitlera przy pierwszym głosowaniu, lewica poprowadziła atak w tym kierunku, ażeby wyzyskać ewentualny psychologiczny wstrząs u przeciwnika i doprowadzić do powiększenia dystansu między głosami Hindenburga i Hitlera. Liczono na spadek głosów hitlerowskich i oblicywano sobie, że w takim razie nastąpi pogłębienie poczucia porażki i początek chylenia się ruchu hitlerowskiego ku upadkowi. Jeszcze dzień przed wyborami jedna z gazet lewicowych pisała, że gdyby się tego nie osiągnęło, o zwycięstwie nie może być mowy. Psychologiczne działania spadku głosów stałoby się, w myśl rachub lewicy, owym kamieniem, który wybiłby dziurę w napęczniałym od soków nacyniu. Chodziło również o wywołanie paraliżu woli przywódców.

I chociaż hitlerowcy popełnili błędy w taktyce przed pierwszym głosowaniem, napinając nadzieję zbyt daleko, to jednak trzeba im przyznać, że tym razem zorientowali się w niebezpieczeństwie. Decyzją podjęcia walki raz drugi wypłynęła ze zrozumienia, że nie należy za żadną cenę dopuścić do wrażeń kapitulacji. Tym razem już walczone nie o przejście Hitlera, ale wogóle o sukces, któryby usunął fałszywe wrazenie pierwszego głosowania. Zrobiono rzeczywiście ogromne wysiłki i wynik przeszedł oczekiwania. Tu bowiem nie chodzi o to, czy nowe dwa miliony wyborców wzięto od Hugenberga, czy od komunistów — jest rzeczą pewną, że napłynęli oni z obydwóch źródeł — czy też nawet wzdarto ich część „frontowi Hindenburga”, co byłoby największym sukcesem, i co tu i ówdzie miało niewątpliwie również miejsce. Tu chodziło wogóle o fakt, że ruch hitlerowski nie stracił na sile atrakcyjnej, że masy nadal mu wierzą i że zdolny on jest do dalszych zwycięstw.

I ten właśnie najważniejszy, jak na dzisiaj egzamin, partja zdała doskonale. Korespondent Wasz przestrzegaj w szeregu korespondencji, ażeby zbyt łatwo nie poddawano się zagranicą sugestjom prasy lewicowej o decydującym ciosie, wymierzonym rzekomo hitlerowcom. Okazało się, że psychiczna prężność przywódców ruchu wytrzymała próbę, że zdołali oni nie tylko utrzymać wszystkich swoich ludzi, ale

pozyskać nowych, mniejsza o to, czy z pokrewnych, czy też nawet wrogich obozów.

Hitlerizm nie jest więc w Niemczech „rzeczą załatwioną”. Dzisiaj sytuacja przedstawia się wprost przeciwnie. Nie przeprowadziliśmy wprawdzie swojego kandydata, bo to było naprawdę niemożliwe, ruch hitlerowski zdobył 36,8 proc. wszystkich oddanych w Niemczech głosów. Jest to liczba poprostu ogromna, a zważywszy krótki okres czasu, jaki upłynął wogóle od chwili powstania partji, wprost niebywała. Zamiast usunąć się w cień i przybliżyć, ruch hitlerowski stanął w wyniku wyborów, dzięki wczorajszemu głosowaniu, poprostu w przedsiönku władzy i przytacza swoim wzrostem całokształt obrazu stosunków wewnętrznych w Niemczech.

Sukces ten jest niestychanie ważny wobec faktu, że 24 b. m. odbędą się wybory do sejmiku pruskiego. Tutaj nie stanie już przeciwko hitlerowcom historyczna postać Hindenburga i nie będą mieli przed sobą sprzymierzonego frontu wszystkich — oprócz komunistów — stronnictw w Niemczech, co oczywiście ogromnie im ułatwi atak. Uprzytomnić sobie przytem należy, że największe sukcesy hitlerowców przypadają na Prusy. Utrzymanie się więc po wyborach dotychczasowych rządów lewicowych w Prusach wydaje się być zupełnie niemożliwe. Według wszelkiego prawdopodobieństwa hitlerowcy podnieceni sukcesem, a jednocześnie szukając odwetu za wszelkie dotychczasowe represje, zdołają zdobyć taką ilość mandatów, że — ewentualnie w porozumieniu z innymi partjami pravicowymi — nowy sejm pruski wybierze premiera z ich łona, i wogóle przypadną im rządy w Prusach. Posiadłszy zaś Prusy, partja może z powodzeniem sięgnąć po władzę w Rzeszy. Utrzymanie bowiem gabinetu Rzeszy, stojącego w jaskrawym przeciwieństwie do rządu pruskiego, byłoby bardzo trudne i istnieją rozmaite drogi, za pomocą których hitlerowski rząd pruski mógłby osiągnąć swój cel, t. j. obalenie takiego gabinetu i narzucenie konieczności uformowania gabinetu według swojej woli.

Ta perspektywa istnieje, chociaż prasa lewicowa o niej milczy i mówi o zwycięstwie. Ale właśnie dlatego wybory pruskie są rozstrzygającym kluczem w toczącej się walce. Obie strony rozumieją to doskonale — obie, mimo zmęczenia napinają już dzisiaj muskuly do nowej rozgrywki. Niemcy stoją oko w oko przed wydarzeniami o doniosłości ogromnej. Stawka, o którą chodzi, jest dla obu stron tak wielka, że bardzo jest trudno zakreślić naprzód granice środków, jakie w walce zostaną użyte.

JERZY DROBNIK.

Dyktatura węglowa

Rozporządzenie z mocą ustawy o regulowaniu produkcji i obrotu węglem, drugi z kolei produkt pełnomocnictwa udzielonych rządowi przez B. B., oznacza bardzo daleko posuniętą interwencję państwa w życiu gospodarczym. Według tego rozporządzenia minister przemysłu i handlu staje się faktycznym dyktatorem węglowym — On, a raczej wyznaczeni przez niego urzędnicy, będą oznaczali dla każdej kopalni kontyngenty węgla do konsumpcji wewnętrznej i na eksport, ustanawiając równocześnie ceny wewnętrzne i zewnętrzne.

Przemysłowcy węglowi muszą utworzyć kartel, muszą do niego wszyscy należeć, muszą płacić składki, wyznaczone przez władzę nadzorczą. — Prócz tego będą składali t. zw. „fundusz wyrównawczy”, przeznaczony na premje eksportowe.

Dekret ten, mimo tak daleko idącej kontroli rządu nad kopalniami węgla, nie jest niespodzianką. Zapowiedział go między wierszami swej mowy, wygłoszonej w Senacie, minister przemysłu i handlu gen. Zarzycki. A kiedy p. Prystor w przemówieniu uzasadniającem potrzebę pełnomocnictw, wystąpił przeciwko kartelom, było rzeczą widoczną, że jeden z pierwszych dekretów będzie poświęcony ich gospodarce.

Zacząło się od węgla, gdzie położenie jest najbardziej niepokojące. Eksport maleje, ponieważ z najważniejszych dla nas rynków skandynawskich jesteśmy wypierani przez węgiel angielski, który przez spadek funta znacznie potaniał. Konsumpcja we-

wnętrzną kurczy się z powodu kryzysu i wiosny. Powoduje to wzrost bezrobocia w górnictwie, który zwłaszcza na Górnym Śląsku przybrał rozmiary wprost katastrofalne.

Trzeba więc było coś zrobić. Zachodzi tylko pytanie, czy wprowadzenie dyktatury rządowej w zakresie produkcji i obrotu węglem bodaj w części zaradzi złemu. Czy wogóle wprowadzenie tej dyktatury zmieni obecny stan rzeczy w przemysle węglowym?

Pominiemy tutaj zasadniczy nasz stosunek do etatyzmu i zbyt daleko posuniętego interwencjonizmu państwowego. Nie wierzymy, żeby minister ze sztabem nawet najlepiej wykwalifikowanych urzędników — a takich wielu nie mamy — potrafił wśród raf i mielizn obecnej sytuacji przemysłowej i handlowej lepiej sterować, aniżeli może to uczynić prywatny przedsiębiorca. Przykłady z gospodarki przedsiębiorstw państwowych nie dostarczają po temu przekonujących dowodów.

Ograniczając się jednak do konkretnego przykładu, stwierdzamy, że nowe rozporządzenie mimo bardzo groźnego brzmienia właściwie nie zawiera żadnej zmiany obecnych stosunków. Nietylko dlatego, że i dotychczasowe ustawodawstwo — zwłaszcza na Górnym Śląsku — dawało rządowi duże uprawnienia w zakresie kontroli nad przemysłem węglowym, ale przede wszystkim dlatego, że w wyniku polityki eksportowej cała gospodarka przemysłowców węglowych była już przed wydaniem obecnego dekretu najzupełniej uzgodniona z rządem. —

Rozmiary produkcji, kierunek eksportu, taryfy przewozowe, ceny dumpin-gowe i wewnętrzne — wszystko to było wynikiem harmonijnej współpracy przemysłu węglowego z czynnikami rządowymi. Współpraca ta nie pomijała nawet partji rządowej i wyrażała się w znacznych składkach, składanych przez „baronów węglowych” na cele wyborcze B. B.

Tak samo będzie i nadal. Przemysłowcy węglowi nie martwią się zbyt- nio wprowadzeniem dyktatury, tak jak wogóle wielu przedsiębiorców marzy dzisiaj o tem, aby dostać się pod zarząd przymusowy. Węglarze powiada- ją tak: „Państwo wzięło na siebie kierownictwo przemysłu węglowego, pozostawiając nam tylko troskę o pieniądze, których po nowym dekrete nikt nam nie pożyczycy, a zatem da nam je albo państwo, albo konsument wewnętrzny. Skoro państwo bierze dyktaturę, więc tem samem przyjmuje pełną odpowiedzialność za cały bieg spraw w przemyśle węglowym i eks- portem!”

Taki jest sens artykułu p. t.: „Prze- myśl węglowy w Polsce pod przymu- sowym kierownictwem urzędników”, zamieszczony w organie „Lewiatana”, „Kurjerze Polskim”. Niema w tym artykule ani rozgoryczenia ani nawet niezadowolenia. Jest tylko u- mycie rąk od odpowiedzialności za to, co będzie dalej. Między wierszami widać nawet jedną złośliwą satysfak- cję.

Wyraźnie zadowolony są oczywiście rządowi socjaliści. Spełnia się wszak jeden z naczelnych ich postulatów: kontrola państwa nad przemysłem górnictwem. W pierwszomajowym pro- gramie „sanacyjnej” partji B. B. S. hasło to figuruje na jednym z naczel- nych miejsc. Nie świętująca pierwsze- go maja „sanacyjna” grupa robotnicza p. Moraczewskiego zyskuje w nowym dekrete argument agitacyjny, że rzą- dy pomajowe nie tylko nie ulegają ka- pitalizmowi, ale nawet ostro się do niego zabierają.

Zadowolony jest zatem i rząd — i (po cichu) przemysłowcy — i „sana- cyjni” opiekunowie robotników. Nie- długo przekonamy się, czy dyktatura węglowa będzie powodem do zadowo- lenia dla państwa, konsumentów kra- jowych i — robotników. M. K.

Nadużycia niemieckie

Opolskie „Nowiny Codzienne” dono- szą, że podczas składania listy wybor- czej do okręgowej komisji wyborczej w Opolu, komisarz wyborczy w Opolu zażądał podania nazwy listy w brzmie- niu niemieckim, powołując się na rzekomo istniejący w tym kierunku przepis. Pełnomocnik listy polskiej, chcąc uniknąć opóźnienia w zgłosze- niu listy, spełnił życzenie komisarza. W związku z tem zażyciem „Nowiny Codzienne” domagają się poszanowa- nia prawa mniejszości polskiej, powo- łując się na konwencję genewską.

Wśród emigracji rosyjskiej

W łonie emigracji rosyjskiej w Pol- sce dokonano małego zamachu stanu. Przyszło do starcia pomiędzy starymi a młodymi. Młodzi podjęli się teraz kie- rownictwa ruchu.

Starszemu pokoleniu przewodził sę- dziwy literat D. Filosofov, przyjaciel Mereżkowskiego. On posiadał stosunki z czynnikami kierowniczymi. On redagował i opiekował się przedewszystkiem organem prasowym „Za Swobodu”. Na- gle wydawnictwo tego dziennika zostało zawieszzone wskutek trudności finanso- wych, a nazajutrz pojawił się nowy dziennik „Molwa” („Wiść”, pod zupeł- nie nową redakcją. To młodzi przycho- dzą do głosu, pełni zapału i energii. Kie- rownikami tego ruchu młodych są Fie- dorow i Wojciechowski, dawniejszy współpracownik „Russpressu”.

„Molwa” jest całkowicie niezależna od czynników, skupionych w Wilnie. Wychodzące tam „Wilenskoje Utro” jest raczej bussinesem, wydawanem przez Żydów rosyjskich, tak jak ryskie „Segodnia”.

Nowy biskup prawosławny

Z Warszawy donoszą:

W niedzielę w metropolitalnej cer- kwi prawosławnej w Warszawie od- była się przy użyciu przedstawicieli władz uroczystość wyświęcenia nowe- go biskupa prawosławnego, archi- mandryty Polikarpa Sikorskiego. Bę- dzie on wikariuszem diecezji wołyń- skiej z tytułem biskupa łuckiego, a siedzibą jego będzie Łuck.

Nominacja ta jest dużym wypad- kiem politycznym. Jest to objaw kie-

2 x

dziennie zęby myte pa-
stą

HEZADONT

pozostaną białe i zdro-
we. Hezadont jest zna-
komitym środkiem de-
sinfekcyjnym, chroni
przed zaziębnieniem
gardła i ztąd powsta-
jących chorób.

Oryginalne tylko
z firmą

Henryk Żak-Poznań

Wzory na życzenie.

Pw 12 024-14.126

runku politycznego, który stosuje w stosunku do mniejszości wojewoda wołyński p. Józewski, uprawiający politykę filoukraińską. Sikorski u- waża siebie za Ukraińca, sam pocho- dzi z Rusi, studja duchowne odbywał w Kijowie, a w rządzie Ukrainkiej Centralnej Rady zajmował wyższe stanowisko w ukraińskim ministe- rjum wyznań religijnych. Pamiętać trzeba, że w rządzie Petlury wojewo- da Józewski był wiceministrem spraw wewnętrznych.

Jest to pierwsza nominacja Ukra- ińca w hierarchji duchownej prawo- sławia w Polsce. Dlatego fakt ten jest tak doniosły.

Przeciwko tej nominacji toczyła się zacięta walka czynników, stoją- cych na gruncie status quo w cerkwi prawosławnej. Do metropolity Dio- nizego złożono obszerny memoriał, o- patrzony w 3000 podpisów, występu- jący przeciwko archimandrycie Si- korskiemu i stawiający mu szereg za- rzutów; memoriał zwraca się do Sy- nodu, żeby nie dopuścił do „profana- cji, rozdziału i zguby cerkwi prawo- sławnej w Polsce”. Memoriał skutku nie odniósł. Sfery rządowe są zado- wolone z nominacji, widzą w niej za- dośćczynienie Ukraińcom wołyń- skim.

Warto tu wspomnieć, że poseł Bo- gustawski, należący do BB, przed woj- ną był Rosjaninem i jest autorem bro- szury o dynastji Romanowów i jej znaczenia dla Rosji. Teraz uważa się za Ukraińca.

Pod sztandarami Obozu

Zjazd powiatowy O. W. P.
w Wielichowie

Wielichowo, 11 kwietnia.

W niedzielę odbywał się tu Zjazd Obozu Wielkiej Polski z powiatu śmi- gielskiego. Fatalne warunki atmosferyczne uniemożliwiły częściowo przy- bycie placówek z dalszych części po- wiatu. Na terenie powiatu liczy O. W. P. 26 placówek, w tem 24 wiejskie.

Po nabożeństwie udali się Młodzi w pochodzie z orkiestrą Straży Pożar- nej na przedzie na cmentarz, gdzie zło- żono wieniec pod pomnikiem Pow- stańców. Wspaniale wypadł raport Młodych na rynku, który odebrał od kierownika powiatowego O. W. P., p. Feglarskiego, członek Komitetu Dziel- nicowego, red. Roman Fengler z Po- znania. Po odprawie kierowników od- było się zebranie zjazdowe. Referaty wygłosili red. R. Fengler, referent or- ganizacyjny powiatu p. Mueller, kie- rownik placówki w Wielichowie p. Ławniczak i ks. prob. Górski. Pod ko- niec zebrania 68 Młodych otrzymało oznakę organizacyjną. Zjazd niedziel- ny pokazał świetny stan organizacji O. W. P. na terenie powiatu śmigiel- skiego.

Piękne zebranie w Borku

Borek, 11 kwietnia.

W niedzielę, dnia 10 bm. w sali p. Marczewskiego odbyło się uroczyste zebranie placówki O. W. P. w Borku. W sali ślicznie udekorowanej zebrali się miejscowe obywatelstwo, członko- wie, chór śpiewaczy z Koźmina i pla- cówka koźmińska. Chór z Koźmina wykonał kilka pieśni, a miejscowi członkowie wygłosili piękne deklama- cje. Następnie delegat Komitetu Dziel- nicowego O. W. P. p. Roman Kończal z Poznania wygłosił referat na temat „O. W. P. a przyszłość Polski”, który nagrodzono burzą oklasków. Potem przemawiał p. dr. Stęszewski z Koź- mina na tematy gospodarcze. Hym- nem Młodych zakończono podniosłą uroczystość.

Echa wyboru Hindenburga

Charakterystyczne zestawienie liczbowe w poszczególnych okręgach

Berlin, 12. 4. (PAT.) Podajemy charakterystyczne cyfry z wyborów w niektórych okręgach (cyfry w nawiasach oznaczają wyniki głosowania w dniu 13 marca b. r.)

Prusy Wschodnie: Hindenburg otrzymał 546.391 (509.883), Hitler 493.176 (402.300), Thaelmann 85.128 (116.451), kandydat Stahlhelmu Duesterberg w pierwszym głosowaniu uzyskał 133.879, obecnie nie występował.

Okręg V. (Frankfurt nad Odrą): Hindenburg 442.301 (409.484), Hitler 420.891 (338.049), Thaelmann 57.389 (81.523), Duesterberg w pierwszym głosowaniu otrzymał 123.219.

Okręg VI. (Pomorze): Hindenburg 395.696 (361.223), Hitler 510.655 (391.815), Thaelmann 64.519 (94.570), Duesterberg

„Pozory pacyfistyczne, jakich używał Stresemann, aby znaleźć tyłu łatwowiernych w Anglii i Francji, zginęły teraz całkowicie“

Paryż, 12. 4. (PAT.) W artykule wstępnym w „Echo de Paris“ Pertinax omawia wybory w Niemczech.

Zdaniem autora zwycięstwo Hindenburga wzmocniło Hitlera. Podczas gdy ilość głosów oddanych na Hindenburga zwiększyła się o niecały milion, to Hitler pewny niepowodzenia i niezdolny obiecać swym zwolennikom zwycięstwa, nietylko zachował głosy z dn. 13 marca, lecz uzyskał jeszcze dodatkowo 2 miliony głosów.

Rezultaty te świadczą o głębi i sile ruchu hitlerowskiego. Znaczna część ludności niemieckiej przechodzi stopniowo na stronę człowieka gwałtowniejszego i śmielszego niż Hindenburg.

Duch Hitlera — pisze Pertinax — przeniknął już do warstw, na których opierał się kanclerz Bruening, t. zn. do Reichswehry i biurokracji. Jest praw-

otrzymał w pierwszym głosowaniu 198.371.

Okręg VII. (Wrocław): Hindenburg 568.218 (541.871), Hitler 461.150 (403.282), Thaelmann 69.138 (96.862), Duesterberg 801.702.

Okręg VIII. (Lignica): Hindenburg 359.409 (338.024), Hitler 313.797 (275.062), Thaelmann 33.946 (46.744), Duesterberg 62.910 (w marcu).

Okręg IX. (Opole): Hindenburg 403.263 (369.831), Hitler 213.747 (185.301), Thaelmann 79.032 (102.706), Duesterberg miał 54.656.

W Berlinie wyniki wyborów przedstawiają się następująco: Hindenburg 565.509 (559.329), Hitler 332.058 (247.387), Thaelmann 314.671 (371.400), Duesterberg w pierwszym głosowaniu miał 90.831.

dopodobne, że transformacja społeczeństwa niemieckiego, rozpoczęta w lipcu 1931 r., tuż po opuszczeniu Nadrenji, będzie niebawem jeszcze bardziej podkreślona w wyborach do sejmiku pruskiego.

Autor nie przewiduje w Niemczech nagłych zmian o charakterze rewolucyjnym. Nie przypuszcza także, aby polityka niemiecka przeszła nagle w inne ręce, jednak oczekuje, że będzie ona bardziej śmiała i przedsiębiorcza, a trudności gospodarcze nie będą dla niej hamulcem, lecz bodźcem.

Nikt — kończy Pertinax — nie może liczyć na uspokojenie Niemiec. Pozory pacyfistyczne, jakich używał Stresemann, by znaleźć tyłu łatwowiernych w Anglii i Francji, zniknęły teraz całkowicie.

Atak pruskiego premiera na hitlerowców

Minister Braun zarzuca nar.-socjalistom zdradę stanu i oświadcza, że rząd pruski posiada niezbite dowody planowanego przez nich zamachu

Berlin, 12. 4. (PAT.) Z rewelacyjnymi deklaracjami wystąpił premier pruski Braun na meetingu w Pałacu Sportowym.

Nawiązując do rewizji u przywódców hitlerowskich Braun oświadczył, że skonfiskowane dokumenty świadczą, iż hitlerowcy nie tylko projektowali zamach stanu, ale przedewszystkiem z wiedzą swojego szefa zmierzali do wyraźnej zdrady stanu kraju. Oddziały szturmowe nar. soc. projektowały mianowicie w razie konfliktu z Polską wycofać swe siły z nad granicy, aby wykorzystać moment ten dla zdobycia władzy w Rzeszy.

Dnia 6 kwietnia na zgromadzeniu w Lęborku Hitler oświadczył, że bronić będzie granicy dopiero wówczas,

gdy zostaną usunięci z powierzchni życia politycznego przedstawiciele dzisiejszego systemu. Ciekaw jestem — mówił Braun — czy Polacy czekać będą na uporanie się Hitlera z dzisiejszym rządem.

Wrażenie mowy premiera pruskiego, jeśli wierzyć oficjalnym relacjom, było piorunujące. Stopień napięcia wzrósł, gdy Braun oświadczył: rząd pruski posiada dokumenty, które ponad wszelką wątpliwość stwierdzają, że Hitler i jego oddziały pragnęły wykorzystać ewentualny atak z zewnątrz celem dokonania zamachu stanu. Prawdziwość dokumentów nie ulega wątpliwości, gdyż potwierdził je Hitler w zasadniczej treści na zebraniach przedwyborczych.

Wybuchy wulkanów na pograniczu Argentyny

Miasto Mendoza przez 24 godziny było pogrążone w ciemnościach — Chmury popiołu, przenoszone na setki kilometrów

Nowy Jork, 12. 4. (Tel. wł.) Donoszą z Buenos Aires o spustoszeniach, dokonanych przez wybuch wulkanów położonych na granicy Argentyny i Chile, że są znacznie większe niż pierwotnie przypuszczano.

O ilościach popiołu wyrzuconego przez oba wulkany świadczy fakt, że nawet w stolicy argentyńskiej Buenos Aires, znajdującej się od miejsca wybuchów w odległości około 1000 km, leży warstwa popiołu grubości 1 cm.

Najwięcej ucierpiało miasto Mendoza, które przez cały dzień tonęło w egiptkich ciemnościach wskutek ogrom-

nej masy popiołu, jaka waliła się bez przerwy.

Mendoza już dawniej niejednokrotnie było widownią katastrofalnych skutków wybuchu wulkanów i wstrząsów podziemnych.

Buenos Aires, 12. 4. (PAT.) Na miasto i okolice spada w dalszym ciągu deszcz popiołu. W niektórych miejscowościach utworzyły się pokłady popiołu i piasku grubości 80 cm. Komunikacja kolejowa jest bardzo utrudniona.

Montevideo, 12. 4. (PAT.) Deszcz popiołu spadł na miasto i okolice.

Niezwykłe samobójstwo

Paryż, 12. 4. (Tel. wł.) Pewien student polski, wydostawszy się na wieżę kościoła Notre-Dame rzucił się na ulicę w celach samobójczych, ponosząc śmierć na miejscu.

Wyrok przeciw komunistom

O godzinie 14.15 zapadł wyrok, mocą którego zasądzeni zostali: Stanisław Granowski na 3 lata twierdzy, Franciszek Majchrzak na półtora roku twier-

dzy, J. Czuly na 1 rok twierdzy, Franciszek Piotrowski na półtora roku twierdzy, Franciszek Tomkowiak na 6 miesięcy twierdzy, Buchwald na 3 lata twierdzy, A. Powidzki na 6 miesięcy twierdzy, Gałaska na 6 miesięcy twierdzy, N. Nowicki na 1 rok twierdzy, J. Roszyk i Adam Baraniak każdy na rok twierdzy, Franciszek Jakubowicz na 6 miesięcy twierdzy z zawieszeniem na 5 lat, Piotrowski na 6 miesięcy twierdzy, Nowak na 6 miesięcy twierdzy, I. Zimny na 6 miesięcy twierdzy z zawieszeniem na 6 lat. Resztę oskarżonych uwolniono od kary.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 12. 3. 1932.

Spędzono: wołów 89, buhajów 201, krów 510, świń 1853, cieląt 458, owiec 23, razem 3134 zwierząt.

(Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi).

Placono za 100 kg żywej wagi za:

BYDŁO:

Woły:	
Pełnomięsiste wytuczzone nieoprzegane	70—76
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	62—68
Mięsiste tuczone starsze	54—60
Miernie odżywione	36—44

Buhaje:	
Wytuczzone pełnomięsiste	66—72
Tuczone mięsiste	60—72
Nietuczzone dobrze odżywione starsze	46—56
Miernie odżywione	36—44

Krowy:	
Wytuczzone pełnomięsiste	70—74
Tuczone mięsiste	60—68
Nietuczzone dobrze odżywione	36—46
Miernie odżywione	28—34

Jałowice:	
Wytuczzone pełnomięsiste	70—76
Tuczone mięsiste	62—68
Nietuczzone dobrze odżywione	54—60
Miernie odżywione	36—44

Młodzież:	
Dobrze odżywione	36—44
Miernie odżywione	30—34

Cielęta:	
Najprzedniejsze cielęta wytuczzone	66—76
Tuczone cielęta	60—64
Dobrze odżywione	46—56
Miernie odżywione	34—44

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	112—114
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	108—110
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	100—104
Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi	88—94
Maciory i późne katastry	90—110
Świnie bekonowe	80—90
Świnie bekonowe loco stacja załadowania I kl. 72—76, II kl. 70—72.	

Przebieg targu bardzo ożywiony.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, dnia 12. 3. 1932.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy w obliczeniu ćwierć litrowego gęstościomierza: 1) żyta poznańskiego 71,3 kg (121 f w h.); 2) żyta pomorskiego 69,95 kg (119,1 f w h.); 3) pszenicy poznańskiej 74,8 kg (127,1 f w h.); 4) pszenicy pomorskiej 74,35 kg (126,4 f w h.); 5) jęczmienia poznań i pom.: a 64 do 66 kg., b 68 kg.; 6) owsa poznań i pom 43,55 kg. (74,1 f w h.).

Ceny transakcyjne

Zyto 15 tonn par. Poznań 26,00

Ceny orientacyjne

Zyto 25,75—26,00

Uspособienie spokojne 26,75—27,00

Pszenica 21,00—22,00

Jęczmień 34—66 kg. 22,00—23,00

Jęczmień 68 kg. 24,25—25,25

Uspособienie spokojne 22,50—23,00

Owies nadający się do siewu 20,75—21,25

Owies zwykły 39,00—40,00

Uspособienie spokojne 40,00—42,00

Mąka pszenna 65% wł. work. 16,50—17,00

Uspособienie spokojne 15,00—16,00

Otręby pszenne 16,00—17,00

Otręby pszenne (grube) 32,00—33,00

Rzepak 30,00—35,00

Gorzyczka 22,50—24,50

Wyka latowa 26,00—28,00

Peluszka 23,00—26,00

Groch Victoria 32,00—36,00

Groch Folgera 11,50—12,50

Łubin niebieski 16,00—17,00

Łubin żółty 30,00—32,00

Seradela 160,00—210,00

Koniczyna czerwona 320,00—460,00

Koniczyna biała 130,00—150,00

Koniczyna szwedzka 150,00—170,00

Koniczyna żółta odluszczone 260,00—300,00

Przelot 40,00—55,00

Tymoteusz 45,00—50,00

Rajgras angielski 3,50—4,00

Ziemniaki jadalne 0,00—0,18

Ziemniaki fabr za kilo % 26,00—28,00

Makuch lniany 36—38% 18,00—19,00

Makuch rzepakowy 36—38% 19,50—20,50

Makuch słonecznik 46—48%

Ogólne uspособienie spokojne

Tranzakcje na odmiennych warunkach:

żyta 60 tonn, pszenicy 135 tonn, jęczmienia 30 tonn, owsa 15 tonn, łubinu niebieskiego 15 tonn.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w War-

Przesadna reklama twierdzi, że niektóre środki do pielęgnowania zębów usuwają kamień nazębny, podczas gdy kamień nazębny usunąć może jedynie dentysta. Prawdą natomiast jest, że można zapobiec tworzeniu się kamienia nazębnego przez ciągłe używanie pasty do zębów Chlorodont. nw 9833

szawie 8.90 zł.; w Gdańsku na Warszawę 8.91 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach — zł. gotówką — zł., za 100 guld. gd. w dewizach 174.01 do 174.27 zł., gotówką 173.67 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 38% P
8% listy zastawne Zach. Polsk. T-wa Kred. Miejsk. w Poznaniu 89% +
8% oblig. Komunalnego Banku Kredyt. 90% +
(Kurs w złotych)
6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kredytowego 13—P.
4% Premj. Pożyczka Inwestycyjna 88.50 P.
Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcje)
Bank Polski 85.— P.
Tendencja spokojna.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 12. 4. 1932 r.
Waluty Gotówka
Dolary St. Zj.: tr 8.89, sp. 8.91, kup. 8.87.

	Dewizy:		
	trans.	sprzed.	kup.
Holandja	361,20	362,10	360,30
Londyn	33,82	33,98	33,64
Nowy Jork			
czeki	8,902	8,922	8,882
Nowy Jork			
kabel	8,907	8,927	8,887
Paryż	35,14	35,24	35,06
Praga	26,38	26,44	26,32
Szwajcaria	173,70	174,13	173,27
Włochy	45,95	46,18	45,72
Berlin	211,70		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:			
3% poź bud.	38,25	38,00	
4% poź inwest.	88,00	87,50	
5% poź konw.			39,25
4% poź dolarowa	49,00	48,90	
6% poź dol.	59,50	56,75	
7% poź stabil.	54,25	54,50	

Tendencja słabsza.

Akcje w złotych:			
Bank Polski	0,00—	84,00	
Lilpop	0,00—	15,25	

Tendencja niejednolita.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg reszta za 100 kg.

Berlin, 12. 4. 1932 r.		
Pszenica march. 75—76 kg.	260,00—262,00	
Tendencja spokojna.		
Pszenica jara 80 kg. cif Berlin sp.	274,00	
Tendencja spokojna.		
Zyto march. 72—73 kg.	198,00—200,00	
Tendencja słabsza.		
Zyto rosyjskie cif Berlin tr. i sp.	195,00	
Tendencja słabsza.		
Jęczmień brow	186,00—194,00	
Tendencja utrzymana.		
Jęczmień pastewny i przemysłowy	172,00—185,00	
Tendencja utrzymana.		
Owies march	164,00—169,00	
Tendencja mocniejsza.		
Mąka pszenna	29,50—35,25	
Tendencja mocniejsza.		
Mąka żytnia	26,40—27,75	
Tendencja spokojna.		
Otręby pszenne	11,50—11,75	
Tendencja mocniejsza.		
Otręby żytnie	10,40—10,70	
Tendencja cicha.		
Groch Victoria	18,00—25,00	
Groch drobny jadalny	21,00—24,00	
Groch pastewny	15,00—17,00	
Peluszka	16,50—18,50	
Rób	15,00—17,00	
Wyka	16,00—18,50	
Łubin niebieski	10,50—12,00	
Łubin żółty	14,00—16,00	
Seradela nowa	31,00—36,50	
Kuchy lniane 37%	11,10—11,30	
Kuchy z orzecha ziemnego	12,60—12,80	
Kuchy mielone (mączka)	12,60—12,80	
Wytłoki suche paryt Berlin loco Hamburg	9,60	
Śróć Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg	12,30	
Śróć Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin	12,70	
Płatki ziemniaczane	17,00—17,30	
Słoma żytnia pras. drut.	1,30—1,55	
Słoma pszeniana pras. drut.	1,00—1,15	
Słoma owiana pras. drut. .		

Polski Czerwony Krzyż w Wielkopolsce

Z walnego zebrania delegatów Polskiego Czerwonego Krzyża na okręg wielkopolski

Działalność Polskiego Czerwonego Krzyża na okręg wielkopolski była bardzo owocna. Zarząd okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża na okręg wielkopolski, wykonując program pracy, nakreślonej na 1931 r., nawiązał bliski stosunek z oddziałami w powiatach i mniejszych miejscowościach. Kładziono duży nacisk na sprawy pogotowia sanitarnego w najszerszym tego słowa znaczeniu, budżetu i sprawozdań, współpracy z władzami. Dużo pracy poświęcił zarząd propagandzie w celu zjedynienia członków i tworzenia kół młodzieży Polskiego Czerw. Krzyża. Rezultatem tej pracy było ponowne zorganizowanie 7 oddziałów P. C. K., a mianowicie w Chodzieży, Obornikach, Szubinie, Strzelnie, Szamotułach, Zbąszyniu i Żninie. Oddziałów było czynnych 47, przyczem należy podkreślić, że spełniły one w większości swe zadanie. Praca oddziałów była wymownym dowodem wielkiego społeczeństwa obywatelstwa Wielkopolski, które wykazało dużą ofiarności i zrozumienie dla wzniosłej idei samarytańskiej Polskiego Czerwonego Krzyża.

W ciągu roku sprawozdawczego zarząd okr. wlkp. P. C. K. rozszerzył lokal Szkoły Pielęgniarstwa P. C. K. w Poznaniu, zwiększając liczbę uczniów do 51. Przygotowano plany budowy własnego gmachu szkolnego na 100 uczniów na terenie, wyznaczonym bezpłatnie przez magistrat m. Poznania. W celu szkolenia uczniów szkoły pielęgniarstwa P. C. K. zawarto umowę z Zakładem Ortopedycznym im. Gąsiorowskich.

Nie wyczerpuje to jeszcze działalności zarządu okręgowego wlkp. P. C. K. W roku ubiegłym przy wydatnej pomocy wojskowego szpitala okręgowego wyszkolono 24 siostry pogotowia sanitarnego, a dla podinspektorów drużyn ratowniczych urządzono dwa kursy, które ukończyło 55 osób. Wznowiono działalność okręgowej komisji kół młodzieży, wreszcie utworzono akademickie Koło P. C. K. na Uniwersytecie Poznańskim. Jeżeli wspomnimy o ustaleniu warunków dziesięcioletniej dzierżawy budynków dla szpitala Polskiego Czerwonego Krzyża w Pniewach, to zobrazujemy w głównych zarysach owocną działalność zarządu okręgu wlkp. P. C. K. w roku 1931.

Doroczne walne zebranie delegatów Polskiego Czerw. Krzyża, okręgu wielkopolskiego, odbyło się przy niezwykle licznej udziale w sali św. Wojciecha. Obrady zagalili treścią przemówieniem powitalnym prezes okręgu wlkp. P. C. K. p. prof. dr. A. Jurasz. Mówca wyraził radość z licznej przybycia delegatów, widząc w tem dowód żywotności organizacyjnej. Następnie p. prof. dr. Jurasz zaproponował na marszałka zebrania b. wojewodę hr. Bnińskiego, który to wniosek przyjęło wśród ogólnego aplauzu. Zastępcą wybrano p. prof. dr. Gantkowskiego, a sekretarzem p. naczelnika Al. Chybińskiego.

Wyczerpujące sprawozdania z czynności rocznej Polskiego Czerwonego Krzyża na okręg wielkopolski przedłożyli członkowie zarządu. Z działalności ogólnej referował wyczerpująco sekretarz zarządu okręgowego p. dyr. Józef Winiewicz, ze stanu kasy referował skarbnik zarządu p. dyr. Górnicki. W imieniu komisji rewizyjnej referował p. Gertych.

W dyskusji nad sprawozdaniami przemawiał p. sędzia Anson, który podkreślił konieczność wprowadzenia pewnych oszczędności w prowadzeniu biura. Sprawozdania zatwierdziło zebranie jednomyślnie, dając temsamem zarządowi w całej pełni uznanie dla jego rocznej działalności.

W wyborach do komitetu okręgu zgłoszono dwie listy. Olbrzymią większością przeszła lista proponowana przez zarząd. Z ustępujących członków komitetu wybrani zostali ponownie pp.: starościna Begalowa, prof. dr. Gantkowski, Hedingerowa, prof. dr. Jurasz, senator dr. Meissner, H. Michalska, ks. radca Putz, prezydentowa Ratajska i prezydentowa Zofia Żychlińska.

Ponadto wybrani zostali jako członkowie komitetu pp.: hr. Bniński, b. wojewoda, wojewodzina hr. Raczynska, prezydent Ratajski, pułk. dr. Maszadro, prez. dyr. kolei Ruciński, poseł prof. dr. Paczkowski, prof. dr. Kasznica, radca Ludwik Cichowicz, radca Wybieralski, inż. Maćkowiak, ks. prałat Taczak, Stanisław Gertych, dr. Szulc, aptekarz z Wrześni Konieczny, Edmund Szwedziński, Adam Tulasiewicz i dyr. Dziurzyński.

Jako zastępcy weszli do komitetu pp.: kapitan Jan Deskur, ks. prob. Chilomer, dr. Skowroński (Międzychód), dyr. Woźnicki, prof. Niklewska, prof. Gosienicka, dr. inż. Świeżawski, dr. Grossmannówna, adw. dr. Górnicki i ks. dziekan Płotka ze Zbąszynia.

Do komisji rewizyjnej weszli pp.: Stempniewicz, Woźnicki i Adam Tulasiewicz.

W sprawie programu prac Polskiego Czerwonego Krzyża w przyszłości referował sekretarz p. dyr. J. Winiewicz. Budżet na r. 1932 przedłożył p. dyr. Górnicki jako skarbnik zarządu. Program prac na przyszłość jak i budżet przyjęto w zupełności. O projekcie budowy szkoły Polskiego Czerw. Krzyża referował prezes okręgu p. prof. dr. Jurasz. Plany są przygotowane i budowa rozpocznie się w bieżącym roku.

W wolnych wnioskach i dyskusji omawiano sprawy drużyn ratowniczych P. C. K., dezynfekcję samochodów sanitarnych przy chorobach zakaźnych. Na interpelację pułk. dr. Kucharskiego p. prezes dr. Jurasz dał wyczerpujące wyjaśnienie i stwierdził, że praca zarządu P. C. K. dyktowana była dobrem ogólnym i wielkim posłannictwem P. C. K., nigdy zaś pobudkami partyjnymi. Owocem tej bezstronnej i ofiarnej pracy są piękne rezultaty pracy w ostatnich 3 latach. Rezultaty te mogłyby być jeszcze większe, gdyby pewne osoby wprost tej pracy nie były odmówiły. Wiele dla P. C. K. może zdziałać szkoła.

Podczas zebrania „sanacja” wszczęła usilną i do tego stopnia zakłócającą tok zebrania agitację, że marszałek zebrania p. hr. Bniński poprosił o spokój. Obrady podniosłego w swym przebiegu zebrania zakończył p. wojewoda Bniński apelem o wytrwałość i zgodną pracę. (k)

Bałwochwalstwo

Do jak obłądnych objawów dochodzi bałwochwalstwo, przykładem być może artykuł p. t. „Nasz Bohater”, ogłoszony w „Wiad. Mińsko-Mazowieckich” (nr. 6 z 19 marca rb.) pióra p. J. Bochniaka, zastępcy inspektora szkolnego w Sochaczewie:

„Nasz Bohater

„Historje poszczególnych narodów, co pewien czas rejestrują nazwiska swoich bohaterów. Nasza historia również zarejestrowała szereg nazwisk wiekopomnych. Osobistości te, pochodzące z różnych sfer społecznych, zawsze nastawiały swoje wysiłki w jednym kierunku, odpowiadającym specjalnym uzdolnieniom, zaś na inne dziedziny życia ich poczynania promieniowały tylko pośrednio. I to zazwyczaj po śmierci dopiero imiona ich wyływały z chaosu inwektyw, pretencyj, zawiści i małocsi.

„Marszałek Piłsudski zajął zupełnie inne stanowisko już za życia w naszych dziejach. Opanował prosto wszystkie dziedziny naszego narodowego bytu, wtargnął w obręb naszych militarnych i społecznych pomysłów oraz ujarzmił polską twórczość. Najdziwniejsze jak szybko owdział olbrzymie obszary myśli polskiej współczesnej równoległe do swoich pociągnięć. Na chwałę Jego imienia poszło wszystko, co tylko żyło wielkiego i zdolnego w narodzie. Pomnę sprawę powstania Polski, walk orężnych itd.

„Spójrzmy na powagę imienia polskiego zagranicą, tak dziwnie i ściśle złączonego z imieniem Józefa Piłsudskiego, chociaż w okresie wielkiej wojny nie posiadał z tak zwaną Ententą. Zrozumiały mocarstwa, że nie mogli on iść inaczej w chwili ówczesnej. Jeżeli się cofniemy myślą wstecz, to się przekonamy, że ilekroć „Polski Orzeł” odszedł w sulejowskie zacisze, bładł imię Polski na szachownicę państw i odwrotnie, rozbliskiwało, gdy wracał on do steru Państwa.

„Spójrzmy na kolosalne zmiany w pedagogji obecnej w sprawie ideału wychowawczego, na gwałtowny a jednocześnie nieustępliwą zalew poczucia obywatelskiego, zrozumienia zasady państwowości, wreszcie na piśmiennictwo, sztukę, prawie wszystko głosi chwałę Piłsudskiego.

„Na wielkich walcach maszyny współczesnej skrapla się niepowstrzymanie i gęsto imię i wola nieugięta Piłsudskiego. Włodzenie Jego obejmuje całokształt kraju i nadaje mu odmienną formę, włącza w odmienną a stałą Kategoria. Nie było w dziejach ludzkich podobnego włodarstwa.

„Wprawdzie narzekają ludziska, jak Polska długa i szeroka, że „nie się nie zmienilo” od czasu gdy Marszałek ujął osobiste ster władzy w swoje ręce. W każdej jednak dziedzinie życia państwowego widać pozytywne rezultaty.”

J. Bochniak.

NIE TRZEBA
BYĆ ZNAWCA

WYSTARCZY OPINJA
CZTERECH POKOLEŃ

PULSA MYDŁA TOALETOWE

PRZODUJĄ OD 80 LAT

KUPUJCIE

PULSA MYDŁA TOALETOWE

Oto wzorek ostrego bałwochwalstwa, a zarazem przykład, na czem polega, pod okiem takich inspektorów, wychowanie... państwowe.

Jeszcze jeden proces o obrazę Piłsudskiego

Jak donosi „Gazeta Bydgoska”, przed sądem grodzkim w Szubinie odbył się proces przeciwko red. Zbign. Łukaczyńskiemu, oskarżonemu o obrazę rządu i p. J. Piłsudskiego, na zebraniu organizacyjnym w Szubinie, odbytym w dn. 12 lipca 1931 r.

Akt oskarżenia zarzucił red. Łukaczyńskiemu, że nazwał on p. Piłsudskiego człowiekiem „umyślowo chorym, który swojemi czynami przynosi Polsce ujmę i nieobliczalne szkody, wobec czego nie powinien rządzić krajem, oraz, że obóz „sanacyjny” składa się przeważnie z ludzi bez charakteru, karjerowiczów i służalców, pozbawionych zasad etycznych i moralnych oraz ze zgrai rzezimieszeków i bandytów”.

Oskarżony bronił się sam. Po omówieniu roli „sanacji” i jej przywódcy, stwierdził, że nie można utożsamiać „sanacji” z władzą państwową tj. rządem, i kategorycznie zaprzeczył, jakoby miał kiedykolwiek obrażać lub znieważać rząd polski. Co do rzekomej obrazę Piłsudskiego, stwierdził red. Ł., że mógłby w tym wypadku mieć zastosowanie conajwyżej par. 185 względnie 186 k. k., i to na wniosek p. Piłsudskiego — i to jedynie w wypadku, gdyby istotnie użył tych słów, czemu stanowczo zaprzecza. Po interpretacji brzmienia par. 360 l. 11 k. k., zaznaczył red. Łukaczyński, że istota „ciężkiego wybrzyku” musi bezpośrednio dotyczyć publiczności, i to fizycznie, a choćby i psy-

chicznie, przyczem naruszenie tylko sfery uczuć i przeżyć wewnętrznych nie wystarcza. Wykroczenia zatem par. 360 l. 11 k. k. nie było. Wszyscy obecni na zebraniu w dniu 12 czerwca 1931 roku całkowicie się z przemówieniem solidaryzowali.

Sąd, po naradzie, wydał wyrok uwalniający oskarżonego Łukaczyńskiego od winy i kary, nakładając kosztą procesu na skarb państwa.

Modły na Intencję odwrócenia kryzysu

(KAP.) Wobec przeciągającego się kryzysu gospodarczego w naszym kraju, który powoduje znowu jeszcze groźniejszą depresję moralną wśród naszych rodaków, Sodalicje Marjańskie grupujące się przy Jasnej Górze w Częstochowie, w porozumieniu z OO. Paulinami i władzą kościelną, postanowiły zorganizować zbiorowe modły w całej Polsce w formie nowenny do Najśw. Marji Panny, jako Królowej Korony Polskiej, na intencję odwrócenia od naszej Ojczyzny tak kryzysu materialnego i ekonomicznego, jak również duchowego i moralnego. W tym celu obrane zostały na wspomniane ogólne modły dwa okresy: pierwszy od dnia 24 kwietnia z zakończeniem w dniu 3 maja jako w dniu uroczystości Królowej Korony Polskiej, a zarazem i święta narodowego, drugi — w sierpniu, który zakończony będzie przez triduum w dniach 13, 14 i 15 sierpnia, t. j. w dzień Wniebowzięcia Matki Boskiej, a zarazem pamiętki „Cudu nad Wisłą” z 1920 roku, czyli jawnego pośrednictwa Najśw. Marji Panny w wysłuchaniu przez Boga próśb, zanoszonych o ocalenie Ojczyzny.

Wybitni goście zaoceanowi

Na pokładzie „Ile de France” jadą do Europy: min. Stimson, b. ambasador Norman Davis, bankier Lamont, Kellogg i — Mary Pickford — Wybitny australijski mąż stanu, min. Latham przybył już do Londynu

Londyn, 12. 4. (PAT). Minister spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych, Stimson, odpiął z Nowego Jorku do Europy, aby wziąć udział w konferencji rozbrojeniowej. Stimson odbywa podróż do Europy na statku francuskim „Ile de France” i przybędzie do Cherbourga w czwartek. Towarzyszy drugi delegat na konferencję rozbrojeniową, b. ambasador Norman Davis oraz specjalnie przydzielony do min. Stimsiona radca prawny Banku Morgana, Dulle.

Tym samym statkiem odbywają podróż do Europy: jeden z najznakomitszych bankierów świata, Lamont, współwłaściciel i obecnie odpowiedzialny kierownik Banku Morgana, oraz sekretarz stanu Kellogg, twórca słynnego paktu pokoju.

Na pokładzie „Ile de France” odbywa również podróż do Europy słynna gwiazda kinematograficzna, Mary Pickford.

Londyn, 12. 4. (PAT). Ostatnio przybył tu min. spraw zagranicznych rządu australijskiego Latham, który udaje się jako delegat Australji na konferencję rozbrojeniową. Latham jest nie tylko ministrem spraw zagranicznych, ale również przemysłu i handlu oraz prokuratorem generalnym.

Latham jest rodowitym Australijczykiem, jednym z najznakomitszych prawników Australji i uchodzi za au-

torytet w kwestjach konstytucyjnych i międzynarodowych. Był on przedstawicielem Australji na konferencji pokojowej w Wersalu a na zgrupowaniu Ligi Narodów w r. 1926 — głównym delegatem Australji.

W czasie swojego pobytu w Londynie Latham wystąpi w charakterze prokuratora generalnego rządu australijskiego w sporze Australji z Nową Południową Walją przed t. zw. Privy Council, to znaczy Radą Prywatną króla, która dotychczas jest najwyższą instancją opiniodawczą i rozstrzygającą w sporach pomiędzy poszczególnymi częściami Imperjum Brytyjskiego.

ENCYKLOPEDIJA POWSZECHNEJ ULTIMA THULE

pod redakcją Dra St. Fr. Michalskiego wyszedł z druku zeszyt Nr. 111—112 tomu V-go, zawierający pom. in następujące większe artykuły: Katarzyna II, Katolicyzm, Katowice, Kaukaz, Kaukaz, Kawowiec, Kazimierz.

Pierwsze 4 tomy w sprawie w czarny półskórek ze złoconymi są do nabycia w administracji Ultima Thule oraz w większych księgarniach. Dalej tomy w prenumeracie po niższej cenie. Prospekty przesyłamy na żądanie gratis. nw 9837

Administracja: Warszawa, ul. św. Barbary 1. P. K. O nr 9908, tel. 963 99

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Kryzys na G. Śląsku

Wypadki rozgrywane się na Górnym Śląsku, wymagają baczonej uwagi całego społeczeństwa polskiego. Ta najbogatsza dzielnica Polski najdotkliwiej z wszystkich naszych ziem odczuwa katastrofalne skutki kryzysu. Codziennie dowiadujemy się o nowych faktach zamknięcia hut, zwolnienia załóg górniczych, ogłoszenia bankructwa, rozciągnięcia nadzoru sądowego nad przedsiębiorstwami, których postawy doniedawna traktowano jako „murowane”. Dzisiejszy stan rzeczy wyraża się w tragicznych wprost cyfrach bezrobocia: połowa ludności robotniczej Górnego Śląska walczy z najstraszliwszą nędzą, reszta zaś pracuje po kilkanaście lub nawet kilka dni w miesiącu. A proces pogarszania się sytuacji gospodarczej bynajmniej nie ma się ku końcowi i budzi niepokojące pytania: co będzie?

Dla kilku względów uważamy za niezbędne, aby uwaga kraju skupiła się na Górnym Śląsku: jest on naszą bogatą „bazą surowcową” o strukturze skomplikowanej, dla której dezorganizacja, choćby przejściowa, choćby nie tak gwałtowna, jak spowodowana przez obecny kryzys, jest niebezpieczeństwem, zagrażającym całemu organizmowi gospodarczemu Rzeczypospolitej; jest — dalej — Górny Śląsk dzielnicą najgęściej zaludnioną, a przez to najbardziej narażoną na działanie fermentów socjalnych, podsyconych przez nędzę i agitację; jest — wreszcie — Górny Śląsk terenem kryzysowym, najsilniej eksponowanym na oddziaływanie propagandy niemieckiej. Dla tych względów Śląsk winien zawsze być przedmiotem pieczołowitej i troskliwej opieki społeczeństwa i rządu polskiego; zaś w czasach krytycznych obowiązek ten winien być spełniany ze zdwojoną czujnością.

Jakież to przyczyny znajdują się u podłoża tragicznych zjawisk śląskich? Są ich dwie, najważniejsze: hiperinwescja i dumping.

Okres „radosnej twórczości” na Górnym Śląsku stał pod znakiem racjonalizacji, tak wówczas modne, szczególnie w Niemczech, skąd szły dyrektywy na polski Śląsk, aby „racjonalizować” przemysł. Wymagało to kosztownych inwestycji, jak się obecnie okazuje, nierentownych. Bowiem wzrost potencjalnej zdolności produkcyjnej kopalń, hut i fabryk okazał się w praktyce niepotrzebny. Tymczasem trzeba było i ciągle jeszcze trzeba płacić olbrzymie koszty nowych instalacji, co oczywiście sprawia przedsiębiorstwom nadmierne trudności w okresie kryzysu.

Dumping znów zniszczył rynek wewnętrzny. Eksport węgla i żelaza, mimo forsowania go „za wszelką cenę”, maleje z miesiąca na miesiąc, w miarę wzrastania konkurencji krajów o zdeprecjonowanej walucie. W jednym tylko miesiącu — lutym — wywóz węgla z Polski zmniejszył się w porównaniu ze styczniem o jedną trzecią. — Perspektywy wywozowe są jak najgorsze.

Co w tych warunkach czynią: rząd i przemysł? Nic, albo bardzo mało. Rząd o blisko połowę obniżył fundusz zasiłkowy dla bezrobotnych; zezwolenia na zamykanie warsztatów pracy wydaje bez większych trudności... A przemysłowcy trwają przy swej nonsensownej polityce cen!

Jedyną szlachetną — o ile się orjentujemy — leży w zdecydowanym, śmiałym zwrocie ku rynkowi wewnętrznemu.

Krótkie informacje gospodarcze

— Czeskosłowacki Bank Narodowy obniżył stopę dyskontową z 6 na 5 proc., stopę lombardową z 7 na 6 1/2 proc. Zniżka obowiązuje od dnia 12 bm.

— Na walnym rocznym zebraniu członków Spółdzielczego Banku Kredytowego w Bydgoszczy odbytego w dniu 20 bm uchwalono wypłacić 6 proc. dywidendy.

— Obszar plantacji buraków cukrowych na Pomorzu został w roku bież. zredukowany o 15 proc. Wobec dłuższych chłódów zasiew buraków opóźnił się znacznie.

— W Wiedniu zakończono z dobrym skutkiem rokowania rumuńsko-austriackie o układ clearingowy między obu państwami.

— Związek bawarski pracodawców przemysłu metalurgicznego wypowiedział na 31 maja 1932 r. umowy tariffowe. Poza tym wypowiedziane zostały przez pracodawców umowy tariffowe w przemyśle stolarskim i garbarskim.

Konjunktury

Pieniądz i papiery wartościowe

Giełdy akcyjne wykazywały w tygodniu ubiegłym dość znaczną depresję, wywołaną w pierwszym rzędzie ujawnieniem wielkich nadużyć w koncernie Kreugera i katastrofalnym spadkiem akcji tego koncernu, a następnie pogorszeniem sytuacji gospodarczej Stanów Zjednoczonych. Sfery giełdowe przywiązują do londyńskiej konferencji czterech mocarstw małą wagę i nie przypuszczają, by dała pozytywne wyniki; również wiadomość o obniżce stopy dyskontowej przez Bank Rzeszy przeszła na giełdach bez wrażeń.

Na giełdzie nowojorskiej panowała tendencja zniżkowa. Oprócz przyczyn natury ogólnej, wpłynęły na osłabienie nastroju czynniki natury wewnętrznej, jak niski, pomimo sezonu wiosennego stan zatrudnienia w przemyśle, zwłaszcza metalowym, znaczna obniżka cen przez koncerny samochodowe, niepomysłne bilanse spółek akcyjnych, wreszcie ostra krytyka ostatnich podwyżek podatkowych, względnie wprowadzenia nowych podatków. Podwyżka ta, zdaniem wybitnych przedstawicieli sfer przemysłowych i niektórych ekonomistów, nie zdoła zrównoważyć budżetu, natomiast wpłynie na pogorszenie sytuacji w przemyśle i handlu, a tem samem na pogłębienie kryzysu gospodarczego. Czynniki dodatnie, jak lekka poprawa tendencji na rynkach zbożowych i bawełnianych, oraz zmniejszenie się upadłości bankowych, które w lutym r. b. wynosiły 115, a w marcu tylko 45, nie zdołały zrównoważyć czynników działających ujemnie na giełdzie. Pożyczki polskie uległy dalszej niższe. W dniu 7 b. m. notowano (w nawiasach kursy z 1. b. m.): 8 proc. Poż. Dillona 58.75 (95.75), 7 proc. Poż. Stab. 55.62 1/2 (56.75), 6 proc. Poż. Dol. 58.12 1/2 (58.75), 7 proc. Poż. m. Warszawy 40.39 1/2 (41.00), 7 proc. Poż. Śląska 43.00 (42.50). Giełdy londyńska paryska i amsterdamska miały, głównie w związku z gwałtownym spadkiem akcji Kreugera, usposobienie słabe. Obroty na giełdzie wiedeńskiej były nadal minimalne, tendencja zniżkowa. Giełda berlińska szczególnie silnie zareagowała na opublikowanie przez komisję, prowadzącą dochodzenie w koncernie Kreugera, wiadomości o dużych nadużyciach w tem przedsiębiorstwie. Również wiadomości o dalszych wielkich upadłościach w przemyśle i handlu niemieckim działały niekorzystnie na kształtowanie się kursów.

Na warszawskiej giełdzie akcyjnej ruch był nadal mały, tendencja utrzymana. W dziale papierów procentowych, a zwłaszcza pożyczek państwowych panowało większe ożywienie. Obroty na warszawskiej giełdzie dewiz były dość znaczne. Całe zapotrzebowanie pokrywał Bank Polski przy małym udziale banków prywatnych. W ostatniej dekadzie marca Bank zamienił część zapasu złota na dewizy, co wywołane było głównie koniecznością przygotowania się ze strony instytucji emisyjnej do perijodycznej rocznej wypłaty rat amortyzacyjnych i odsetek od pożyczek państwowych, a w szczególności przypadających na początek i połowę kwietnia rat i odsetek od 7 proc. Poż. Stabilizacyjnej, 6 proc. Poż. Dol. z r. 1920 i włoskiej pożyczki „tytoniowej”.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub. tygodniu następująco:

	4. 4.	5. 4.	6. 4.	7. 4.	8. 4.	9. 4.
Pszonica						
Warszawa	29,00	29,00	—	29,50	29,50	—
Poznań	27,00	27,00	26,75	26,75	26,75	26,75
Lwów	—	28,00	—	—	—	—
Lublin	28,50	—	—	29,50	—	—
Zyto						
Warszawa	26,75	27,00	—	27,00	27,00	—
Poznań	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00
Lwów	—	24,50	—	25,25	—	—
Lublin	25,50	—	—	27,50	—	—
Jęczmień						
Warszawa	24,00	24,00	—	24,50	24,50	—
Poznań	22,00	22,50	22,50	23,00	22,50	23,00
Lwów	—	19,50	—	19,50	—	—
Lublin	—	—	—	27,00	—	—
Owies						
Warszawa	27,00	27,00	—	27,50	27,00	—
Poznań	21,25	21,25	21,25	21,25	21,25	21,25
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	25,00	—	—	26,00	—	—

Trwała zmiana na lepsze dla producentów zbóż, może nastąpić dopiero po zlikwidowaniu stoków pszenicy i kukurydzy. Obecnie jednak trudno tego dokonać. Kiedy bowiem w latach ubiegłych rozpoczęła się akcja interwencyjna Federal Farm Board na rynku U. S. A., pociągnęło to za sobą dalszy wzrost produkcji, potęgającej rozmiar nadprodukcji. Akcja magazynowania zbóż przez Federal Farm Board miała naadażać w pochłanianiu stale rosnących zapasów; doszło do tego, że w dn. 1 sierpnia 1931 r. stoki równały się eksportowi za lata 1928 - 1930. W tej chwili zapasy liczą około 200 milj. buszli. Cena w Chicago jest o 15 centów wyższa, aniżeli w Liverpoolu, pomimo kosztów transportu, a więc o nor-

malnym (bez dumpingu) eksporcie ze Stanów Zjednoczonych nie może być mowy. W światowej polityce pszenicznej panuje marazm i bezsilne oczekiwanie na rozwój wypadków, któremu zresztą przeszkadzają lokalne zarządzenia innych państw. — Rynek drugiego zboża o światowym znaczeniu t. j. kukurydzy wykazuje nieco więcej inicjatywy. Zanim jednak wspomniemy o niej, należy pomówić o zapasach światowych. Stoków kukurydzy w sensie takim, jak to jest z pszenicą, na świecie niema. Ale znajdujemy się w czasie, kiedy nowa kukurydza argentyńska już wkracza na rynek, a Rumunia posiada jeszcze około 1 1/2 miliona ton na eksport. Prawda, że tegoroczne zbiory w Argentynie mają być wyjątkowo małe, tak, iż nie przekroczą, według opinii największego pesymisty (jest nim urzędnik statystyka Argentyny) 5 milj. ton nadwyżki eksportowej. Z tą statystyką argentyńską bywa wszakże bardzo rozmaicie. Sumując obliczenia za ostatnie 5 lat, otrzymujemy urzędowo obliczoną nadwyżkę wywozu na 28 1/2 milj. ton, sumując zaś c. f. y. faktycznego eksportu, otrzymujemy 34 1/2 milj. ton. Znalazł się więc „drobiazg” w wysokości 5 1/2 milj. ton, jaki Argentyna wprowadziła dodatkowo na rynek.

Na niektórych rynkach europejskich ceny uległy niewielkiej wyższości. — Rynek niemiecki znajduje się pod znakiem niepewności zarówno odnośnie do cel, jak i do normy przemysłowej. Ponadto zachodzi możliwość zcentralizowania importu, o ile dojdzie do tranzakcji między rządem Rzeszy a Federal Farm Board'em. Teoretycznie przewiduje się, że niedobór pszenicy do nowych zbiorów w Niemczech wynosi około 300.000 ton. W praktyce może on być znacznie mniejszy wobec przesunięcia spożycia z mąki pszennej na żytnią i na ziemniaki.

Na rynkach krajowych obroty były w ciągu ub. tygodnia niewielkie. Tendencja była w dalszym ciągu mocna. Jak wynika z informacji korespondentów rolnych zapasy zbóż na wsi są niewielkie. Z trudnością uda się przetrwać do zniw. W wielu okolicach daje się odczuwać brak zboża na siew. Rolnicy nabywają je... na kredyt. — Ceny na rynkach krajowych nie uległy większym zmianom. Zdecydowanie zwykło- wał jęczmień.

Masło

Pod koniec tygodnia sprawozdawczego spadek notowań został naogół zahamowany. Tendencja na rynku krajowym jest jeszcze słaba, na rynkach zagranicznych natomiast zanotowano przeważnie tendencję utrzymaną. Koła handlowe oczekują, że wzmożenie spożycia mleka w związku z ociepleniem się temperatury odciąży do pewnego stopnia rynek masła, wobec czego na najbliższy okres czasu można się liczyć z pewną stabilizacją cen na obecnym poziomie.

Jaja

Naskutek wzrostu podaży i ograniczeń przywozowych, stosowanych w szeregu krajów, ceny wykazały w tygodniu sprawozdawczym dalszy silny spadek, który uległ zahamowaniu dopiero pod koniec ty-

Przeciwno grypie, przeziębieniu

należy niezwłocznie zastosować tabletki Tegal, które usuwają te chorobliwe objawy. Nieszkodliwe dla serca, żołądka i innych organów. Spróbujcie i przekonajcie się sami, lecz żądajcie we własnym interesie tylko oryginalnych tabletek Tegal. Do nabycia we wszystkich aptekach. Nr. Rej. M. S. W. 1364. Cena złotych 2.—, nrw 9 767

godnia. Eksport polski kieruje się w chwili obecnej do Włoch, Czechosłowacji, Niemiec i Anglii. Wywóz do Anglii kalkuluje się z powodu lekkiej wyższości kursu funta szterlinga korzystniej. Wywóz do Niemiec ma szanse rozwoju, o ile na przeszkodzie nie staną stosowane tam ograniczenia dewizowe. Prawdopodobnie ceny na jaja ustabilizują się na obecnym poziomie. O wyższości cen nie może być mowy przed rozpoczęciem kampanji konserwowania jaj.

Cena hurtowa za towar nowej produkcji wynosi 90—120 zł za 1 skrzynię.

Bydło i mięso

Już dziś daje się odczuwać skutki masowego wybijania trzody, którego jesteśmy świadkami od szeregu miesięcy. Oto na rynku występuje brak wystarczającej podaży odpowiedniego materiału rzeźnego, co mimo niezwykle słabego popytu pociąga za sobą tendencję zwykłą. Jaskrawo wystąpiło to zjawisko w miesiącach letnich i wówczas prawdopodobnie wzrost cen żywca przybierze rozmiary dawno niespotykane.

Na wszystkich targach krajowych zwykła notowań jest wyraźna, dochodząc do 10 i więcej procent. Na targowicy poznańskiej świnie i bydło zwykłowały o 2—4 zł, obniżyły się natomiast cielęta o 24—32 zł na 100 kg.

Manufaktura

Przegląd sytuacji w manufakturze łódzkiej w ciągu marca pozwala wyciągnąć pewne horoskopy co do dalszego rozwoju konjunktur w okresie sezonu wiosenno-letniego, którego początek nastąpił w marcu. Sezonowym bezwątpleniu jest dość poważny wzrost produkcji w przemyśle bawełnianym, który przeniósł się również na przemysł półcukrowy, a częściowo i wełniany. Wzrost zapotrzebowania ze strony handlu hurtowego umożliwił przemysłowi rozszerzenie zatrudnienia. Dzięki temu zmniejszyła się liczba bezrobotnych w porównaniu z początkiem sezonu o mniej więcej 20 proc. Pod wpływem spadku zapasów przedży bawełnianej ceny zwykłowały w granicach 3 do 4 ct. za 100 kg. Zdolność konsumcyjna rynku jest w dalszym ciągu bardzo słaba i zapewne krótki okres wzmożonych wysiłków produkcyjnych wystarczy zupełnie, aby to niewielkie zapotrzebowanie zaspokoić. W branży jedwabnej sytuacja jest nadal niewyjaśniona. Również nieustalone warunki atmosferyczne odbiły się ujemnie na wszystkich branżach manufakturowych.

KRONIKA GOSPODARCZA

Stan zasiewów w kraju

Stan zasiewów z połowy marca, ustalony na podstawie sprawozdań korespondentów rolnych, przedstawia się, jak następuje:

	1932	1931
	marzec	listopad marzec
pszenica ozima	2,8	3,1 3,4
żyto ozime	2,9	3,1 3,4
jęczmień ozimy	2,8	3,2 3,1
rzepak ozimy	2,8	— 3,3
koniczyna	2,9	3,3 3,1

(stopień 5 oznacza stan wyborowy, cztery — dobry, trzy — średni, przeciętny, dwa — mierny, jeden — zły).

W porównaniu z ostatniemi oszacowaniami z listopada r. ub. stan zasiewów pogorszył się. Stosunkowo lepszy stan zasiewów zaobserwowano w województwach wschodnich, gorszy w województwach centralnych i częściowo zachodnich.

Tak niska naogół ocena stanu zasiewów nie jest jeszcze miarodajną dla oceny dalszej wegetacji oraz przypuszczalnych zbiorów. Stan ten został niewątpliwie spowodowany w głównej mierze niesprzyjającym przebiegiem zimy w większej części kraju. We wschodniej części kraju pokrywa śnieżna uchroniła zasiewy przed wymarzeniem, w województwach zaś centralnych i częściowo zachodnich — duża część była pozbawiona pokrywy śnieżnej prawie zupełnie w ciągu dłuższego czasu.

Ten sam skutek na stan zasiewów wywarła niska temperatura w miesiącu marcu, będąca niższą od średniej wieloletniej w tym samym miesiącu. Powolne zaś topnienie śniegu przyczyniło się do opóźnienia rozpoczęcia okresu wegetacji roślinnej.

PRZED TARGAMI POZNAŃSKIMI

(t) Maszyny rolnicze na Targach Poznańskich. Wytwórcy maszyn rolniczych więcej niż inni odczuli ciężkie czasy jakie

ciągną nad nami. To też w roku bieżącym nastawienie wytwórców maszyn rolniczych idzie w kierunku jak największej sprzedaży części maszyn, które rolnicy kupują, by zamiast zakupu nowych użytkować stare maszyny, znajdujące się w ich posiadaniu. Targi Lipskie, Wiedeńskie i Praskie dowiodły, że szereg fabryk maszyn rolniczych wzięło stoiska w dziale metalowym, gdzie pokazano zamienne części maszyn, zamiast na otwartem polu pokazać złożone maszyny w ruchu. Sądzimy, że Targi Poznańskie w roku bieżącym również wykażą podobne dążenia polskich wytwórców maszyn rolniczych.

Z KRAJU

(k) Polski Bank Handlowy zmienia firmę na Bank Likwidacyjno-Kredytowy. Dnia 9 kwietnia br. odbyło się nadzwyczajne walne zebranie akcjonariuszów P. B. H. w lokalu własnym przy Al. Marcinkowskiego 19. Przedmiotem obrad było dostosowanie i uzgodnienie statutu do nowego prawa o spółkach akcyjnych. Według obecnego statutu kapitał akcyjny wynosił 1.515.000 zł, z czego 1/10 przypada dla wierzycieli ugodowych Banku, a 1/10 dla starych akcjonariuszów. Poza tem dokonano zmiany brzmienia firmy na Bank Likwidacyjno-Kredytowy, Sp. Akc. w Poznaniu. Zarząd składa się obecnie z jednego członka i 1 zastępcy. W skład komisji rewizyjnej po przeprowadzeniu wyborów wchodzi pp. ks. dziekan Gładysz, dyr. Jan Ligocki, poseł mjr. Tebinka, mec. dr. Zygmunt Nowosielski, dyr. Link z Ostrowa oraz jako zastępca dyr. St. Łomowski.

(k) Montaż samochodów Fiata w Polsce. Umowa dotycząca licencji Fiata dla Państwowych Zakładów Inżynierji weszła ostatnio w życie. Zakłady zamierzają z końcem kwietnia przystąpić do montowania samochodów osobo-

WIADOMOŚCI POTOCZNE

„Hrabina Czajczyńska” na widowni

Aferzystka stanie przed sądem 4 maja b. r.

Trzeba otwarcie przyznać, że Poznań obfituje w ostatnim czasie w sensacje, zakrojone na miarę istic... amerykańską. Po tylu innych wypływie niebawem na wokandę opinii afery rzekomej hrabiny Orbid-Czajczyńskiej. „Hr. Regina Orbid-Czajczyńska” — tak się sygnowała elegancka pani, grasując nietylko po Poznaniu i okolicy, lecz także na innych „terenach” — pochodzi z ludu. Natura wyposaża ją we wrodzoną dystynkcję, manier towarzyskich nauczyła się w obcowaniu z ludźmi, tak, że nietrudno jej było zagrać „hrabinę”. Występując w tej roli i w roli nagrodzonej laureatki piękności, aferzystka zdołała nabrać cały sze-

reg osób z różnych sfer towarzyskich. Pod różnymi pozorami zebrała „pani hrabina” od różnych zamożnych osób podpisy na około 60 weksli, które dyskontowała w bankach. Za uzyskane pieniądze „laureatka piękności” kupowała m. in. drogocenne toalety w pierwszorzędnym magazynie.

Poza tem „p. hrabina” była w posiadaniu sfałszowanego paszportu, i innych dokumentów, które ułatwiały jej odegranie różnych ról zależnie od tego, kogo chciała nabrać i na jaką sumę.

„Czajczyńska” znajduje się obecnie w więzieniu śledczym. Rozprawa przeciw niej odbędzie się 4 maja br. (z)

Wielki proces wywrotowców poznańskich

Oskarżeni mają głos...

Dziś o godz. 9 wznowiony został proces przeciwko 27 komunistom z Grabowskim na czele. Postępowanie dowodowe zostało już zamknięte w sobotę. Po poniedziałkowej przerwie mają dzisiaj głos oskarżeni. Demagogiczne przemówienie wygłosił przemawiający jako pierwszy Grabowski, który polemizował przez dłuższy czas z wywodami prokuratora. Całe jego przemówienie prze-

siągnięte było nienawiścią do świata kapitalistycznego i do istniejącego w świecie porządku. W dalszym ciągu mówił oskarżony o idei socjalizmu i teorii Marksa.

Przemówienie Grabowskiego przeżywał przewodniczący trzykrotnym u-pomnieniem.

Rozprawa trwa.

Niecodzienna atrakcja

A więc już dzisiaj wieczorem o godz. 7,30 odbędzie się w Teatrze Polskim przedstawienie „Juliusza Cezara” Shakespeare'a w wykonaniu studentów „Haileybury College”. Będzie to istotnie niezwykle wydarzenie w dziedzinie teatralnej, które wywołało już wielkie zainteresowanie szerokiej publiczności. Niewątpliwie cały kulturalny Poznań spotka się dzisiejszego wieczoru w Teatrze Polskim.

Nowoczesne budownictwo stalowe w Poznaniu

Szybki i ciągły postęp współczesnej techniki budowlanej wywołuje wielkie zainteresowanie wśród naszych inżynierów, architektów i budowniczych oraz osób instytucji zajmujących się zagadnieniami budowlanymi. Celem zapoznania szerszego ogółu naszych kół technicznych z zasadami budownictwa stalowo-skieletowego, odbędzie się staraniem Stowarzyszenia Inżynierów i Architektów w Poznaniu, przy poparciu Syndykatu Polskich Hut Żelaznych, kurs wykładów z tej dziedziny.

We wtorek, 19 bm. o godz. 16,30 do 20: w sali im. Śniadeckich „Collegium minus” II piętro, będzie mówił p. prof. inż. I. Stella-Sawicki n. t. „Zasady projektowania szkieletowych konstrukcji stalowych, nowe konstrukcje, nowe materiały”. Po wykładzie wyświetlenie filmu p. t.: „Budownictwo żelazno-skieletowe, jego zasady, zalety i zastosowanie”.

W drugim dniu kursu, w środę, 20 bm. o godz. 16,30—20: w tejże sali będzie mówił p. dr. inż. Stefan Bryła, prof. Politechniki Lwowskiej n. t. „Zasady konstrukcyjne i opis wykonanych w Polsce wysokich gmachów stalowych”, a następnie inż. arch. Witold Kłębowski, nac. wydz. arch. Woj. Śląskiego, n. t. „Stal w architekturze” i „Budownictwo osiedli i domów małych w szkielecie stalowym”.

Wykłady będą ilustrowane przezroczami z zakresu nowoczesnego budownictwa stalowo-skieletowego zagranicznego i krajowego.

Wcześniej z ogłoszenia na kurs przyjmują kancelaria Stowarzyszenia Inżynierów i Architektów, Poznań, Krasińskiego 9, tel. 62-21. Wpisowe 5 zł., dla studentów 2,50 zł. Delegowanych z urzędów na kurs zwalnia się z opłaty. Dla członków Stowarzyszenia Inżynierów i Architektów w Poznaniu wstęp wolny.

KALENDARZYK

Wtorek, 12 kwietnia 1932.

Słońce: wschód 5,02 — zachód 18,46 —
długość dnia 13 godzin 44 min.
Księżyc: wschód 7,34 — zachód 1,20 —
przed pierwszą kwadrą.

porządku obrad m. in. wybór członka zarządu z pośród bezrobotnych b. członków Związku, wybór komisji organizacyjnej celem utworzenia przy Związku jakiejś placówki pracy, wolne wnioski.

ZYCIE SOKOLE

— **Żeńskie Tow. Gimn. „Sokol” Chwaliszewo - Śródka.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę 13 bm. o godzinie 19,30 w Domu Katolickim na Śródce. Między innymi ważnymi sprawami referat p. Michałowskiej.

— **Żeńskie Tow. Gimn. Sokół XIII.** Wilda. Plenarne zebranie odbędzie się 13 bm. o godz. 20 u druha Zawadki, Górna Wilda 75.

— **Sekcja Lekkoatletyczna „Sokoła” przy Okręgu Poznańskim.** Zebranie plenarne odbędzie się 13 bm. o godz. 19,30 w salce zebrań na boisku „Sokoła”. Ze względu na ważne sprawy organizacyjne przybycie wszystkich członków konieczne.

— **Zgłoszenia do Kasy pośmiertnej Sokola Okręgu Poznańskiego** przyjmuje się w sekretarjacie u druha Dolatkowskiego, ul. Marsz. Focha 83 w poniedziałki i czwartki od godz. 20—21.

WYKŁADY

— **Z Tow. Opieki nad zwierzętami.** Po pouczającym wykładzie p. prof. dr. Adama Wodiczko na temat „Ideologia ochrony zwierząt a ruch ochrony przyrody”, wygłoszona zostanie dalsze dwa bardzo interesujące wykłady w gmachu Uniwersytetu Poznańskiego, Wąły Wazów 26 sala 17 i to: w środę dnia 13 bm. o godz. 20 wykład p. dr. J. Gołaba n. t. „Człowiek przedhistoryczny a zwierzę”, i w sobotę dnia 16 bm. o godz. 20 wykład p. dr. Ambrożego Moszyńskiego n. t. „Inteligencja zwierząt”.

WIECZORY, KONCERTY

— **Państwowe Konserwatorium Muzyczne** urządza we wtorek, dnia 19 bm. o godz. 20 w auli Uniwersytetu Poznańskiego II. audycję muzyczną. W programie: Mozart, Uwertura do op. „Wesele Figara”; Haydn, Symfonia Es-dur; Haydn, Koncert na wiolonczelę D-dur; Beethoven, Symfonia VII. Bilety do nabycia tylko w kancelarii Konserwatorium od godz. 11—13 i w dniu koncertu od godz. 19 przy kasie wieczornej.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Nieletni uczniowie handlowi a świadectwa przemysłowe.** Zachodziły wypadki, że władze skarbowe żądały wykupienia świadectwa przemysłowego II kategorii handlowej dla kupców, którzy przez dorosłego subjekta zatrudniali nieletniego ucznia względnie uczennicę. Ponieważ obciążenie to nie znajduje uzasadnienia w brzmieniu ustawy o podatku przemysłowym i zgłaszają się do nas zainteresowani, pragną porozumieć się z innymi, których ta sama sprawa dotyczy, w celu wspólnego podjęcia potrzebnych kroków, podajemy powyższe do wiadomości, prosząc, aby kupcy, którzyby pragnęli przeprowadzić wspólnie potrzebne starania, zgłosili się pisemnie pod adresem: B. Michałek, Poznań, ul. Łukaszczyka 23.

— **Herbatka Stacji Dożywczej przy Uczelni im. Dąbrowski w Poznaniu** odbędzie się w środę, 13 bm. o godzinie 17 w salce rest. „Adria”, wejście z Al. Marcinkowskiego 23.

— **Pokaz gazowy.** Pokaz racjonalnego i oszczędnego stosowania gazu w gospodarstwie domowym odbędzie się w środę, 13 bm. o godz. 17 w Poradni Gazowni Miejskiej przy ul. Grobla 15. W programie — sprawa konkursu gazowego na tegorocznych Międzynarodowych Targach Poznańskich.

— **Wycieczka do Wilna.** Chcąc dać mieszkańcom kresów zachodnich możliwość poznania naszych pięknych kresów północno-wschodnich, Oddział Poznański Polskiego Tow. Krajoznawczego organizuje w końcu czerwca r. b. sześciodniową wycieczkę do Wilna. W programie zwiedzanie Puszczy Białowieskiej, Wilna, okolic Wilna i Grodna. Odjazd z Poznania nastąpi 28 czerwca. Bilet kolejowy 3 kl. poc. posp. kosztować będzie 48,10 zł (50 proc. niżki). Całkowite koszty wycieczki wyniosą około 100 zł. Zapisywać się można w Pol. Biurze Podróży „Orbis”, Pl. Wolności 9, codziennie i w sekretarjacie Towarzystwa przy ul. Marsz. Focha nr. 18, II piętro, tel. 71-52 w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17—19.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Zamknięcie ulicy Jasnej.** Z powodu rozpoczęcia wymiany szyn na skrajce ulicy Jasnej i Mostu Teatralnego przez Poznańską Kolej Elektryczną, zamknięta jest ulica Jasna na odcinku od Mostu Teatralnego do ul. Słowackiego dla ruchu kołowego na przeciąg trzech dni, t. j. 11, 12 i 13 kwietnia rb. Ruch kołowy winien w tym czasie odbywać się ulicą boczną, t. j. ul. Mickiewicza.

— **Stow. Pań Miłośniczek św. Wincentego a Paulo par. św. Wojciecha** urządziło, jak co roku, święconkę dla ubogich. W Wielki Piątek zebrał się ubodzy na salce parafjalnej, dokąd przybył

Dla oczyszczenia krwi pijcie rano przez kilka dni z rzędu szklanke naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa”. Żądać w aptekach i drogerjach. nw 9836

ks. radca Putz, poświęcił dary i w serdecznych słowach przemówił do ubogich. Po modlitwie przystąpiono do rozdania święconego. Ogółem obdarowano 55 rodzin, włącznie osób samotnych. Wszystkim ofiarodawcom, którzy się przyczynili do obdarowania ubogich, jak Bank Cukrownictwa, firma St. Milachowski, p. Kratochwillowa, p. Bayerowa, p. Stomińska, p. Przybylska — serdeczne „Bóg zapłać”.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Zdenerwowanie powodem ataku serca.** Wczoraj wieczorem przywołano Pogotowie Lekarskie (tel. 55-55) do mieszkanki baru 6 Za Bramą Warszawską p. Marty Sosińskiej, która mieszka w małej ubikacji barakowej ze swą leciwą już matką. Mimo to wczoraj wieczorem usiłowało obdarzyć wspomniane kobiety sublokatorami i to całą dość liczną rodziną. To zmartwiło p. Sosińską do tego stopnia, iż uległa ciężkiemu atakowi serca. Dopiero po dłuższych zabiegach, zdołano ją przywrócić do przytomności. (k)

— **Zderzenie samochodu z tramwajem.** Na rogu ul. Wodnej i Ślusarskiej zderzył się samochód ciężarowy z tramwajem linii 2. W czasie zderzenia tak samochód jak i tramwaj zostały uszkodzone. Narazie nie ustalono, kto wypadek zwinął. (k)

— **Zderzenie samochodów.** Na Rynku Śródce zderzył się samochód ciężarowy P Z 10 743 z powózka konną p. Grzybka (ul. Główna 115). Oba pojazdy zostały uszkodzone — Na Wielkich Garbarach samochód P Z 48 776 zderzył się z tramwajem linii 6. Podczas wypadku uszkodzony został samochód. (k)

KRONIKA POLICYJNA

— **„Wykopalisko” na lotnisku.** Pełniący służbę wartownik III pułku lotniczego przytrzymał na terenie lotniska pewnego osobnika, wykopującego walizkę z ziemi. W walizce były, jak się okazało, materiały w różnych odcieniach. Wykopującym był niejaki Stanisław Zieliński (ul. Patrona Jackowskiego 29). Są podejrzenia, że materiały te ukryto w ziemi po dokonaniu jakiejś kradzieży. Dochodzenia, mające na celu wyświetlenie sprawy, wdrożył komisarz VII Policji Państwowej. (k)

— **Kradzieże drzewa.** Na ul. Małtańskiej i w okolicy dokonywano licznych kradzieży drzewa. W ostatnich dniach przytrzymała policja 2 osobników, mieszkających przy ul. Warszawskiej 6. Oba zwolniono po wylegitymowaniu. (k)

— **Czyja tablica rejestracyjna?** W komisariacie V. P. P. znajduje się tablica rejestracyjna samochodu P Z 44 504, znaleziona na ul. Warszawskiej. (k)

— **Tajemnicze zaginięcie.** P. Zofia Dużyńska z Poznania doniosła policji, że jej znajoma Teresa Zamorska, urodzona 3 października 1900 r., z zawodu służąca, zaginęła w niewyjaśnionych dotychczas sposób. Zamorska oddaliła się z mieszkania przy św. Wojciechu 15 w dniu 20 lutego rb. i dotychczas nie wróciła. Jest podejrzenie, że Zamorska targnęła się na życie z powodu kłopotów miłosnych. Policja zarządziła poszukiwania za zaginioną. (k)

KRONIKA SĄDOWA

— **Za sfałszowanie dokumentu.** Izba karna sądu okręgowego w Poznaniu rozważyła sprawę Czesława Ludwiczaka, oskarżonego o sfałszowanie dokumentu. — Ludwiczak, dorwawszy się do paszportu wystawionego na nazwisko Marjana Orłowskiego, nalepił na trzeciej stronie dokumentu swoją własną podobiznę, pod którą położył fałszywą pieczęć. Z tak sfałszywowanym przez siebie paszportem usiłował w Zbąszyniu przekroczyć granicę. Na granicy urzędnicy jednak prędko spostrzegli, że Ludwiczak przy pomocy fałszywego dokumentu, chciał ich w błąd wprowadzić i zaarrestowali go z miejsca. Oskarżony na rozprawie tłumaczył się tem, że w jednym z lokali miał rozmowę z „nieznającym” mu bliżej osobnikiem, który zaofiarował się dostarczyć mu za 50 zł paszport. Transakcja ta miała dojść według wersji oskarżonego do skutku. Badany w charakterze świadka Orłowski, zeznał, iż wogóle Ludwiczaka nie zna. Natomiast siostra Ludwiczaka, która znała Orłowskiego. Prosiła go, by umożliwił jej bratu przedostanie się przez granicę. Opowiadała ona Orłowskiemu, że brat jej musi dostać się poza granicę Polski, albowiem ciąży na nim podejrzenie jakiejś zbrodni. Z dalszego postępowania dowodowego wynikało, że jest on istotnie podejrzanym i to o zbrodni rabunku na osobie fabrykanta mebli Mańczaka, który parę lat temu w tajemniczy sposób zaginął, a którego ciało wydobyto później z Warty, pokryte kilkoma ranami. Sąd wymierzył Ludwiczakowi karę więzienia przez 3 miesiące, odraczając ją warunkowo na 3 lata. (z)

Nasi korespondenci donoszą

JARMARKI

— * **Jutrosin.** Jarmark na konie, bydło i świnię odbędzie się tu w czwartek, dnia 21 bm.

— * **Pobiedziska.** Jarmark ogólny odbędzie się w środę, dnia 20 bm. Spędzają dozwolony z miejscowości nie objętych zaraza.

Z WIELKOPOLSKI

— * **Barcin.** (Z Tow. śpiewu „Halka.”) Na ostatnim zebraniu uchwalono zwołać na dzień 18 kwietnia r. b. nadzwyczajne walne zebranie w celu dokonania wyboru nowego skarbnika w miejsce p. Marjana Sikorskiego.

— (Kradzież.) Na tut, dworcze grasuje nieuchwytna szajka złodziei. Poza kradzieżą u dzierżawcy restauracji dworcowej p. Lewandowskiej w nocy na 5 bm., dokonano u kolejarzy pp. Golankiewicza i Zawadzkiego znowu 2 kradzieży, przyczem skradziono większą ilość wędliny i kilkanaście butelek wina owocowego. — Ze szkoda p. Walentego Pawlaka skradziono kilka drzewek ogrodowych.

— (Z Komitetu Bezrobocia.) W dniu 1 bm. zlikwidowano kuchnię dla bezrobotnych, którą prowadzono od 15 grudnia 1931 r. W czasie wyżej wymienionym wydano ogółem 28 080 litrów obiadów i 1590 funtów chleba. Obiady otrzymywało przeciętnie 85—90 rodzin wzgl. 340—370 osób dziennie. Jeden litr obiadu kosztował 13—14 groszy. Cała zaś akcja dożywiania bezrobotnych kosztowała 6531 zł. Na wydatki te złożyło miasto i miejscowe obywatelstwo 2491,50 zł, zaś Powiatowy Komitet, łącznie z naturaljami jak węgiel, drzewo itp. razem 4039,50 zł.

— (Budowa pomnika.) Nieustrudzony w pracy ks. proboszcz Nowicki projektuje wzniesienie na wzgórzu św. Wojciecha pomnika dla poległych. Na temże wzgórzu mistrz piekarski p. Płotka z Barcina zasadził w tych dniach większą ilość morw. (Es)

— * **Chodzież.** (Postrzelenie włamywacza.) W jednej z ostatnich nocy dokonano włamania do składu rzeźniczego p. Luecka przy ul. Grudzińskich. Łupem włamywaczy padło kilka butelek wina owocowego i 20 kg. serwetki. Następnej nocy poszkodowany czatował z swymi synami. Włamywacze przyszli ponownie. Podczas pościgu jeden z włamywaczy odwrócił się, zamierzając napaść na Luecków. Wówczas doszło do strzelaniny. Włamywacze zbiegli. Na ślad ich naprowadził niewątpliwie poranienie jednego z nich. (k)

— * **Gniezno.** (Z walnego zebrania spółki „Osada.”) Dnia 5 kwietnia r. b. odbyło się w Hotelu Francuskim walne zebranie sp. akc. „Osada” w Gnieźnie, które zebrał prezes rady nadzorczej p. Tomasz Łyskowski z Poznania. Protokół prowadził adw. i not. p. Janczak. Sprawozdanie z czynności spółki za rok obrachunkowy 1931 wygłosił członek zarządu p. Gramse, przedstawiając w końcu bilans spółki per 31 grudnia 1931 r., który balansuje się kwotą zł 370 509,84. Rachunek strat i zysków wykazuje nadwyżkę dochodów nad rozchodami w wysokości zł 8 257,64, którą na wniosek II członka zarządu spółki p. Jeneka podzielono jak następuje: zł 5 000 na dywidendę od kapitału zakładowego, który wynosi 100 000 zł, płatną począwszy od dnia 1 maja r. b. w Komunalnej Kasie Oszczędności powiatu gnieźnieńskiego w Gnieźnie za kupon nr. 10 od akcji I. emisji wzgl. kupon nr. 9 od akcji II. emisji, z 3 000 do funduszu rezerwy specjalnej oraz pozostałe 257,64 zł do dyspozycji zarządu spółki jako gratyfikacji. Propozycje p. dyr. Jeneka uchwalono jednomyślnie. Tak samo na wniosek p. Bogajewskiego, jako członka komisji rewizyjnej spółki, udzielono pokwitowania zarządowi za rok obrachunkowy 1931. Ustępujących członków rady nadzorczej pp. radcę Łyskowskiego, prez. Kasprzowicza i dr. Tomaszewicza wybrano ponownie na dalsze 3 lata. W wolnych głosach wyrażono życzenie pod adresem zarządu spółki o zmianę w sposobie bilansowania wartości własnych nieruchomości, na czem zebranie zakończono. (br.)

— * **Gasawa.** (Skazanie radnego.) Podczas ostatniej kadencji Rady miejskiej, pewne czynnikami zamianowały rendantem Kasy Szkolnej radnego p. Pazderskiego, zwolnienka obecnego regime. W czasie pierwszej rewizji zauważono pewne nieporządki w księgach rendanta i ujawniono malwersację na 120 zł. Większościowy Klub Gosp. Narodowy na posiedzeniu w przedmiocie ujawnionej malwersacji domagał się potępienia zgodnie z literą prawa, jakkolwiek malwersant znalazł gorącego obrońcę w osobie p. bur-

Cztery strzały samobójcze

Na szosie między Lwówkiem a Opalenicą usiłował pozbawić się życia 24-letni rolnik Jan Michalski z Głuponi w pow. nowotomyskim. W zamiarze samobójczym Michalski strzelił do siebie 4 razy z rewolwery. Jedną z kul przeszła płuća w okolice serca. Desperata w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala. Powodem targnięcia się na życie była depresja z powodu nieuleczalnej gruźlicy. (k)

mistrza, wobec czego sprawa została przekazana sądowi. Opinia publiczna z niepokojem oczekiwała epilogu tej sprawy, która po raz pierwszy tego rodzaju miała miejsce w naszym mieście. W ub. tygodniu sprawa powyższa znalazła się na wokandzie sądu w Żninie. Sąd skazał radnego Pazderskiego za popełnioną malwersację w urzędzie na 2 miesiące więzienia. Na skutek wyroku skazującego radny p. P. zostanie na najbliższym posiedzeniu wydalony z grona Rady miejskiej.

— (Przedstawienie sceniczne.) Uczniowie Szkoły Doksztalającej w pobliskim Łysinie urządzili wieczerne dla szerszego obywatelstwa i odegrali sztukę sceniczną p. t. „Wyprawa ślubna”. Reżyserował naucz. p. Kapturczak. Wyróżnił się doskonałą grą pp. St. Balcerzak i Wł. Skamira.

— (Impreza Młodych Polek.) Stow. Młodych Polek w Owięcie urządziło w sali szkolnej przedstawienie sceniczne p. tyt. „Na naszej glebie”. W czasie przerwy p. Rzepikowska wygłosiła monolog. Na całość imprezy złożył się nadto dialog „W poczekalni”.

— (Nowy zarząd gminny.) Do zarządu gminy Głowy zostali wybrani i zatwierdzeni: pp. Warda Antoni — sołtysiem, Łuczak Stan. — pierwszym ławnikiem, Koerth Waldemar — drugim ławnikiem, Brzezka Jan — zast. ławnika. Do gminy Komratowo wybrano i zatwierdzono pp.: sołtysiem — Lipińskiego Fr., pierwszym ławnikiem — Nykę Kaz., drugim ławnikiem — Zablockiego Ign., zast. ław. — Kaczmarka Józefa.

— (Drogerja.) Pierwszą drogerję w naszym mieście założył niedawno w nowowbudowanym domu przy rynku dypl. drogerzysta p. Zygm. Bojaryński z Golubia. (cg)

— * **Golańcz.** (Syn poranił ojca.) Do sprzeczki na tle majątkowym doszło między rolnikiem Bartoszkim i jego synem. W czasie sprzeczki syn uderzył ojca cegłą w głowę i spowodował pęknięcie czaszki. Pierwszej pomocy lekarskiej udzielił nieszcześliwemu p. dr. Bilicki. (ke)

— * **Jarocin.** (Z życia towarzystwa.) Staniem Drużyny Błękitnej przy Tow. Hallerczyków odegrane zostało przedstawienie pod tyt. „Droga śmierci”. Młodzi amatorzy wywiązali się z swego zadania bardzo dobrze. Czysty zysk przeznaczono dla drużyny pięciarzy. (er)

— * **Junikowo pod Poznaniem.** (Pożar.) Onegdaj wybuchł ogień w zabudowaniach p. Józefa Troszczyńskiego. Pastwą płomieni padła szopa z opałem wartości kilkuset złotych. Ogień wzniesił dwuletni synek p. Troszczyńskiego, Henryk, który w szopie bawił się zapalkami. (k)

— * **Kruszwica.** (Stow. Młodzieży Polskiej.) W Bródzkach koło Kruszwicy założone zostało nowe Stow. Młodzieży Polskiej. Członków zgłosiło się 25. (fn)

— * **Mosina.** (S. M. P.) Z początkiem wiosny miejscowe S. M. P. wydzierżawiło boisko zupełnie przy mieście, które obecnie doprowadza się do porządku. W pierwszych dniach maja nastąpi uroczyste poświęcenie i otwarcie sezonu sportowego. (ks.)

— * **Oborniki.** (Pożar.) W dniu 6 bm. w południe wybuchł w zagrodzie gosp. Macieja Olecha w Lipie pożar, spowodowany nieostrością. Zajęta się słoma rozrzucona. Z powodu silnego wiatru dostał się ogień do stodoły. Spaliły się stodoła wraz z chlewem a nawet silny wicher przeniósł ogień na sąsiednie zabudowania gosp. Franciszka Grabianowskiego, któremu również spaliły się chlew i stodoła. Szkody w obydwóch wypadkach wynoszą około 5 500 zł.

— (Członek Stow. Rez. — komunista.) Swego czasu pojawiły się na ulicach miasta naszego ulotki komunistyczne, lecz sprawców nie przychwycono. Podejrzenia w stosunku do osób znanych tu, policji dały wynik negatywny. Wreszcie dnia 6 bm. wpadła policja na trop i za pomocą przeprowadzonej rewizji u robotnika Marcina Kulczyńskiego, członka Stow. Rez. w Obornikach, znalazła większą ilość bibuły komunistycznej, ukrytą na strychu pod podłogą. Kulczyńskiego natychmiast aresztowano i odtawiono do Sądu Okręgowego w Poznaniu.

— (Przeгляд koni.) W piątek 29 bm. o godzinie 8 rano odbędzie się na targowisku w Obornikach przegląd koni wojskowych.

— (Kradzież.) W nocy na 7 kwietnia skradziono p. Gustawowi Kochlerowi z Dąbrowki Leśnej 20 ctr. kartofli. Następnej nocy prawdopodobnie ci sami sprawcy zakradli się na spichrz p. K. i skradli znaczną ilość owsa. Dochodzenia w toku. (kko)

— * **Ostrów.** (Echa morderstwa w Giźcach.) W związku z morderstwem popełnionym na osobie ks. proboszcza Żurawskiego w Giźcach pod Kaliszem, policja urządziła na terenie pow. południowych wojew. poznańskiego pościg i obławę za bandytami. Przytrzymało kilku podejrzanych osobników, na ślad morderców jednak dotąd nie natrafiono. (Or)

— * **Srem.** (Zaszczytne odznaczenie.) Dnia 6 sierpnia ub. r. p. Adam Zapłata, uczeń VIII kl. Państw. Gimnazjum w Sremie, wyratował z rzeki Warty z narażeniem własnego życia tonącą dziewcz-

Ujęcie niebezpiecznych bandytów w Bydgoszczy

Bydgoszcz, 10 kwietnia.

Wydział śledczy policji państwowej stwierdził drogą obserwacji, że w pewnym mieszkaniu przy ulicy Grunwaldzkiej ukrywa się dwóch niebezpiecznych i poszukiwanych bandytów. Ujęcie ich: powierzono najwięcej doświadczonej funkcjonariuszom policji śledczej.

Funkcjonariusze uzbrojeni w rewolwery, przybywszy w ubiegłą sobotę wczesnym rankiem na miejsce, mieli już zapukać do drzwi, gdy w tym momencie nadeszła jakaś kobieta, która nie przypuszczając niczego, drzwi otworzyła, dziwiąc się, gdy zaraz za nią wpadli wywiadowcy, rzuciwszy się na śpiących jeszcze w łóżkach bandytów, zabierając im z przed nosa ich rewolwery.

czynkę. Ten dzielną czyn wywołał wśród miejscowego obywatelstwa powszechne uznanie. W ostatnich dniach otrzymał p. Zapłata z rąk p. starosty dyplom i medal za ratowanie ginących.

— (Z Bractwa Kurkowego.) Dnia 4 bm. odbyło się walne zebranie Bractwa Kurkowego. Przewodniczącym zebrania był prezes Bractwa p. Józef Łożyński, sekretarzem zaś p. Kruczyński. Bractwo liczy obecnie 96 członków czynnych i 3 honorowych. Po sprawozdaniach poszczególnych urzędników udzielono ustępującemu zarządowi absolutorjum. Wybór nowego zarządu, a zarazem zmianę statutu odłożono do następnego walnego zebrania, wybrano zaś tylko zastępców w miejsce ustępujących członków zarządu, których czas urzędowania już minął. Skarbnikiem został p. Marjan Kawecki, asesorem zaś p. Fr. Malinowski. Do sądu honorowego weszli pp. Łożyński, Rusiak, Bogajski i Domagalski. Ustępującego z korpusu oficerskiego p. Lawickiego zatwierdzono ponownie. (wh)

— (Włamanie.) W jednej z ostatnich nocy włamali się w tajemniczych okolicznościach niepoznani złościny do spichrzka majątności Feliksowa. Włamywacze zdradziło zapalone na podwórzu folwarcznym światło Stróż, przybiegłszy na podwórze, wszczął alarm i spłoszył złościny, którzy ostro ostrzeliwując się, uciekli konno. Policja jest na tropie konnych bandytów.

— (Ze sportu.) W spotkaniu o mistrzostwo okręgu miejscowego K. S. z przybyłym kościańskim K. S. zwyciężyli gospodarze w stosunku 4:0 (3:0). Bramki zdobyli: Majdas dwie oraz Krzyżostaniak i Ziółek po jednej. Gra stała na dość wysokim poziomie technicznym. (wh)

— * **Szamocin.** (S. M. P.) Odbyło się uroczyste zebranie z okazji rocznicy istnienia towarzystwa, w obecności ks. patrona Filipowskiego, wicepatrona p. Gruntkowskiego oraz Stow. Młodych Polek. Sekretarz dr. Chroboczek wygłosił sprawozdanie z działalności towarzystwa od założenia. Na zakończenie uroczystego zebrania urządzono zabawę taneczną, podczas której przygrywała własna orkiestra smyczkowa.

— (Z Banku Ludowego.) Na sali hot. „Concordia” odbyło się walne zebranie Banku Ludowego pod przewodnictwem prezesa p. Br. Pankalli. Po zagajeniu ks. Filipowski zdał sprawozdanie z rewizji dokonanej przez patronat. Następnie ustalono granice kredytu dla jednego członka do 1 500 zł, oraz ustalono granice przyjmowania wkładów oszczędnościowych do 5 000 zł. Uzupełniono w dalszym ciągu Radę Nadzorczą, wprowadzając na miejsce ustępujących członków pp.: Kozłowski z Raczyna oraz Kosteleckiego. Obecnie Bank Ludowy w Szamocinie liczy 320 członków. (jm)

— * **Wągrówiec.** (Eksmisja z przeszłości.) Między rolnikiem Oettingenem a robotnikiem Walczakiem z Laskownicy Wielkiej doszło do bójki przy sposobności eksmisji. Walczak uderzył Oettingena łepem narzędziem w głowę tak mocno, że ten po dwu godzinach zmarł z powodu przekrwienia mózgu. Walczak jest aresztowany.

— (Kurs robót ręcznych.) Tow. Czytelni dla Kobiet urządzi kurs robót ręcznych. Lekcje odbywają się od 7 bm. w poniedziałki, środy i piątki. Opiata za cały kurs wynosi 10 złotych.

— (Urząd skarbowy.) Urząd skarbo-

wy akcyz i monopolów państwowych w Rogoźnie przeniesiony został z dniem 1 kwietnia do Wągrówca.

— (Siedmioletni cygan złodziejem.) — Kradzieżą srebrnego zegarka ze złotym łańcuszkiem dopuszczono się w mieszk. Marii Kandułowicz z Marcinkowa, pow. wągrowieckiego. Natychmiastowe dochodzenia policyjne wykazały, że kradzieżą dokonał 7-letni cygan Roman Paczkowski, którego Kandułowice ugościli posiłkiem. Nieletniego złodzieja-cygana przychwyciła policja w okolicznych lasach państwowych. Zegarek mu odebrano.

— (Z Kółka Rolniczego.) Zebranie zebrał prezes p. M. Kapsa poświęcając kilka słów zmarłym członkom śp. Rogali i Janiszewskiemu. Omawiano szereg bieżących spraw, nad którymi wywiązały się obszerne dyskusje. (ek)

— * **Września.** (Osobiste.) Referendarzem w tut. starostwie mianowanym został p. Leon Rogucki i objął już urzędowanie.

— (Czerwony Krzyż.) W związku z odbywającą się kursami ratowniczymi, obroną przeciwgazową i sprawieniem potrzebnego dla drużyny ekwipunku urządził Czerwony Krzyż dla zdobycia na ten cel odpowiednich funduszy herbatkę z tafi-cami. Zabawa ta odbędzie się 10 bm. w sali pod Białym Orłem o godz. 5 po południu.

— * **Zbąszyń.** (Z Banku Ludowego.) Walne zebranie Banku Ludowego odbędzie się dnia 19 kwietnia 1932 r. (wtorek) w sali hotelu Felinera. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy a między innymi uchwała w sprawie dalszego prowadzenia banku.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Tow. Przemysłowców Jeżyce.** Nadzwyczajne walne zebranie odbędzie się 13 bm. o godzinie 19,30 w lokalu p. Jaszka, ul. Kraszewskiego 16. Na porządku obrad wybór 5 delegatów do Komitetu i wykład p. Knacka, b. jeńca syber. p. t. „O Warmińczykach”.

— **Tow. Kult. Ośw. Kobiet im. Dąbrowski w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 14 bm. o godz. 19 w sali zebrań przy Al. Marcinkowskiego 24.

— **Związek Zaw. Prac. Gastronomicznych na Polskę Zachodnią, Centrala Poznań.** Zebranie odbędzie się 14 bm. o godzinie 1 w nocy w lokalu „Boulevard”, pl. Nowomiejski.

— **Sekcja Czeladzi Garni. i Flisk. przy Zł. P. R. R. P.** Zebranie kwartalne odbędzie się 15 bm. o godz. 18 w lokalu p. Jarockiej, ul. Masztalarska 8a.

— **Kat. Tow. Robotników „Oświata” przy parafii św. Marcina w Poznaniu.** Zebranie plenarne odbędzie się 17 b. m. o godz. 17,30 na salce wikarjatu przy ul. św. Marcina.

Czy jesteś już członkiem T. C. L.? Jeśli nie, zapisz się zaraz w biurze T. C. L. przy ul. św. Marcina 37 albo w redakcji pisma naszego!

Groźny pożar pod Chojnicami

Straty sięgają 250 tys. złotych

Chojnice, 9 kwietnia.

W majątności Silno powiatu chojnickiego wybuchł wielki pożar, którego pastwą padły zabudowania gospodarcze i martwy inwentarz majątku należącego do p. Stanisława Piórka.

Pożar powstał w stodole, w której znajdowały się wszelkie narzędzia rolnicze i różne sprzęty gospodarcze. Ogień przerzucił się następnie na sąsiednie dwie stodoły, które splonęły doszczętnie. W drugiej stodole znajdowała się cała pasza, a w trzeciej około trzy tysiące centnarów kartofli. Ponadto znajdowało się w niej 16 maszyn rolniczych.

Rozszalały wicher przeniósł płomień na stajnię. Stajnię, prócz dachu, zdolano uratować.

Spichlerz zagrożony również dzięki wysiłkom straży ogniowych udało się ocalić.

Zachodzi bardzo silne podejrzenie, że pożar powstał przez zbrodniczą rękę. Straty sięgają sumy 250 tys. złotych, którą tylko częściowo pokryje ubezpieczenie.

Z Ostrowa

Przed zamknięciem fabryki „Wagon”? — Afera kokainowa

W Ostrowie jak wiadomo, istniejąca od szeregu lat fabryka wagonów „Wagon”, przejęta niedawno przez państwo, prowadzi żywot vegetacyjny. Mimo wszystko był to dotąd w Ostrowie jeszcze jeden ośrodek przemysłowy, zatrudniający poważniejszą ilość, bo około 2 000 ludzi. W ostatnich dniach obiegają pogłoski, że fabryka „Wagon” ma być na dłuższy czas unieruchomiona. Byłby to dla Ostrowa, który i tak ma poważniejszą ilość bezrobotnych, cios wielki.

Swego czasu władze śledcze wpadły na trop szeroko zakrojonej afery ko-

kaïnowej. Przytrzymało mianowicie i osadzono w więzieniu szereg osób, m. in. niejakiego Katafiasza, Poprawę i Dolatę, właściciela restauracji pod „Pocztą”. Wszyscy trzej są posądzeni o uprawianie handlu kokainą. W toku śledztwa okazało się, że w aferę zamieszanych jest szereg osób z Katowic, Poznania, oraz Żydów z pobliskiego Kalisza. Jak się dowiadujemy afery ta znajduje niebawem swój epilog w sądzie, słychać też, że między innymi znajduje się także jeden z miejscowych aptekarzy, pan Tompczyk.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

DZIŚ „JULJUSZ CEZAR” W JĘZYKU ANGIELSKIM

W Teatrze Polskim wystąpi dzisiaj, jak już donosiliśmy, angielska trupa amatorów - studentów z Halleybury College, którzy w podróży po Europie przybyli do Polski i odegrają „Juljusza Cezara”. Trupa składa się z 30 osób.

Z Poznania udają się nasi goście angielscy — których przyjazd zaaranżowało poznańskie Tow. Polsko - Angielskie, do Warszawy. W czwartek wystąpią w teatrze Nowości, również z „Juljuszem Cezarem”. Przedstawienie to odbędzie się pod protektoratem ambasadora Wielkiej Brytanji w Warszawie, sir Erskina.

Co grają w Warszawie? Piszą nam z Warszawy: Teatr Nowy wystawił komedię włoską „Młodość szumi” pióra Aleksandra Camasio i Nino Oxilia. Są to przygody miłosne studentów włoskich z ich przyjaciółkami. Treść: Młodzi poznali się, pokochali trochę, i rozeszli. Coś jak włoskie „Alt - Heidelberg”: ale bez piwnego sentymentalizmu i bez obrzydliwej dynamistyki niemieckiej, która musiała zrobić bohatera „księciem krwi”. Grano żywo i barwnie, mianowicie pp. Smorsarska, Gellówna, Wesołowski, Chaveau i Łaska. Teatr Nowy ma być „literackim” ale taka literatura to niecałkiem literatura. (tw)

MUZYKA

Mała rocznica „Motet et Madrigal”. Z Lozanny donoszą nam: Zespół śpiewaczy „Motet et Madrigal”, założony i kierowany przez Henryka Opieńskiego, święcił małą domową uroczystość. Mianowicie na ten rok przypało piętnastolecie pierwszego koncertu tego artystycznego zrzęsenia. Z tej okazji „Motet et Madrigal” urządziło koncert i to w tym samym kościele św. Franciszka w Lozannie, w którym odbyła się pierwsza produkcja. Program, jak zwykle, obejmował obok najcenniejszych polifonistów XVI wieku, również arcydzieła polskich mistrzów: Zielińskiego i Górczyckiego. Koncertem dyrygował, na parę dni przed swą wycieczką do Polski, założyciel i twórca „Motet et Madrigal” dr. Henryk Opieński.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Nieznanym portret Mottego. W końcu ubiegłego roku w poznańskim Muzeum Wielkopolskim odbywała się wystawa prac zapomnianego artysty, Marcellego Mottego, który zmarł przedwcześnie w roku 1894. Na wystawie tej znalazła się jedna podobizna artysty — jego autoportret. Obecnie „Ilustracja Polska” w ostatnim zeszyście reprodukuje drugą podobiznę malarza. Pochodzi ona ze zbiorów profesora historii sztuki na Uniw. Poznańskim, ks. dr. Szczęsnego Dettloffa. Jest to rysunek znakomitego malarza, Kazimierza Pochwalskiego, wykonany w r. 1883 w Paryżu. Obok nieznanego portretu Mottego na tejże kartce papieru znajduje się podobizna Ralfa Modrzejewskiego, syna wielkiej aktorki dramatycznej, znakomitego inżyniera, konstruktora gigantycznych mostów. Rysunek K. Pochwalskiego, reprodukowany przez „Ilustrację” był dotychczas nieznanym. (tk)

VARIA

Prasa prasy. Dziennikarze, których życie upływa na robieniu innym reklamy, sami jej dla siebie nie lubią, o ile są prawdziwymi dziennikarzami. Coś jak historia o tym szwecu, co chodzi bez butów, ale z własnej woli. Może stąd trochę pochodzi, że prasa, poświęcona sprawom i zagadnieniom prasy jest liczebnie bardzo uboga. To też niewielka jest książeczka, omawiająca „Prasę prasy”, opracowana rzeczowo a ciekawie przez Stanisława Jarkowskiego profesora Wyższej Szkoły Dziennikarskiej w Warszawie. Rozpatruje i omawia w niej autor „gazety gazet” zagranicą i w Polsce. Rozpoczyna ten przegląd od czasów najdawniejszych, początku wieku XVII. W roku 1609 wychodziła we Francji „Gazette” w roku 1699 — w Augsburgu „Monatlicher Staats - Spiegel”. Poza tem w wieku XVII zaczęły się pojawiać rozumowane broszury i rozprawy na temat „korzyści i przyjemności”, jakie dają gazety. W Polsce prasa prasy jest zjawiskiem nowszej daty. Wydawnictwami z tej dziedziny są katedry wydawnictw prasowych oraz bibliograficzne artykułów, zamieszczonych w prasie. Od roku 1872 „Przewodnik Bibliograficzny” d redakcją W. Wisłockiego w Krakowie notuje wszystko, co dotyczy prasy. W jego ślady idą od r. 1882 „Wiadomości Bibliograficzne” T. Paprockiego. Później miesięcznik „Książka” wprowadza rubrykę „Ruch prasowy”. W roku 1915 Tow. Literatów i Dziennikarzy w Warszawie podjęło wydawnictwo rocznika pt. „Prasa Polska”. Obecnie wychodzi kilka czasopism, poświęconych zagadnieniom prasowym, jak „Prasa”, „Przegląd Graficzny”, „Wydawniczy i Papierniczy”, „Reklama”. Nie posiada jednak dotąd prasy prasy organu, któryby obejmował całością spraw z prasą związanych. Nie posiada też organu tych, którzy w jej warsztatach pracy przedewszystkiem są zatrudnieni — dziennikarzy. Pisząc o innych, widać nie mają czasu dla siebie. (vp)

ZMIERZCH PÓŁBOGÓW, CZYLI: I TU KRYZYS

Pustk Bankructwa, pustki i co to znaczy? — Powstaje inny prąd — Skąd się wzięły koncerty? — Dyletant to ważny człowiek — Kiedy urodził się wirtuoz? — Technikiem jest dzisiaj każdy — Odradza się muzykalność — Wracamy do wieku XVIII — Koncert jako spotkanie towarzyskie — Tak było w Poznaniu — I oby tak było dalej.

Coraz częstsze bankructwa różnych agencji koncertowych i puste sale na popisach wirtuozów zwracają naszą uwagę na to, że istnieje, prócz problemu opery, jeszcze inny: zagadnienie sali koncertowej. Znane są m. in. wystąpienia naczelnego dzisiaj kompozytora niemieckiego Pawła Hindemitha, który rzucił anatemię na różnego rodzaju „Klavierabendy” i inne solistyczne popisy, często zgoda zbyt czyste. W krytyce tej jest wiele słuszności, solista dzisiaj coraz mniej zajmuje współczesną generację i ustępuje miejsca zainteresowaniu, idącym raczej w kierunku muzyki zespołowej (orkiestra, kwartet smyczkowy, chóry). Koncerty wirtuozów, z niewielkimi wyjątkami, bywają puste. Zagranicą jeszcze bardziej niż u nas. W takim Berlinie wiadomo, ile koncertant dopłaca do swego popisu, o ile nie jest wyjątkową gwiazdą. Ma to być jakby wkład w późniejsze sukcesy na prowincji, podsypane „chwiałą z Berlina”. Ale czy ta inwestycja się zwraca? Jest to coraz bardziej wątpliwe.

Przeżywający się tym sposobem, w dzisiejszej formie, koncert, ma swoją historię. To, co dzisiaj się dzieje, jest zakończeniem pewnej ewolucji.

Historyczny przebieg koncertu jako publicznego wykonywania utworów, jest bardzo ciekawy. Nie spotykamy go naturalnie ani w starożytności ani w średniowieczu. Formy publicznego muzykowania tych czasów złączone były ściśle z teatrem; nacisk zatem padał na wszystkie części składowe ówczesnego teatru czy misterju (na słowo i gest t. j. taniec przedewszystkiem). Dopiero w epoce renesansu zaobserwować możemy znaczniejszy ruch w kierunku publicznego wykonywania kompozycji ograniczonych narazie do chórów i zespołów instrumentalnych, które poprzedzały fety dworskie, uroczystości kościelne etc.

XVII. stulecie ruch ten się wzmacnia, czego dowodem są powstające liczne akademie muzyczne, poświęcone uprawianiu muzyki jako sztuki wykonawczej. Największą sławę zyskuje około 1630 r. Akademia bolońska. Koncerty odbywały się w specjalnej sali, bardzo gustownie urządzonej. Rozpoczynano je utworem kameralnym (instrumentalnym), następnie wchodził na scenę jeden z muzyków i przemówił na jakiś temat z muzyki, poczem grano i śpiewano w dalszym ciągu.

Produkcje akademii ówczesnych posiadają jak widzimy jeszcze charakter prywatny, ograniczony do pewnego koła osób. Publiczne sceny operowe (Wenecja, Neapol) przyczyniają się do tego, że pod koniec XVII. wieku pojawiają się pierwsze płatne koncerty w Londynie najpierw a potem w Paryżu. „Concerts spirituels”, założone przez Philidora w 1725 r. w Paryżu, znalazły szybko naśladownictwo w innych miastach Europy. W Berlinie powstaje „Singakademie”, w Lipsku w r. 1781 słynny „Gewandhaus” itp. (Stąd accademia po włosku oznacza dziś jeszcze koncert publiczny, a nazwa Wielkiej Opery w Paryżu brzmi: Académie de musique).

Stulecie Bacha wytworzy ponadto czynnik niezwykle ważny dla kultury muzycznej: kluby muzyczne dyletantów, ludzi bardzo głęboko wykształconych muzycznie, lecz nie zarobkujących muzyką (angielskie „consorts”, niemieckie „Vereine”, pielęgnujące muzykę w zaciszu domowym „Hausmusik”).

W Polsce ruch koncertowy jest równie silny; dwory króla polskiego, Sapiehów w Różnancie, Radziwiłłów w Nieświeżu, Ogińskich, Sułkowskich etc. posiadają doskonale kapele i świetnych muzyków. Polskich skrzypków poszukiwano w Niemczech gwałtownie i nie cofano się nawet przed przymusem wprowadzaniem lepszych muzykantów. Ale i w tym czasie nie dochodzi jednak do głosu wirtuoz. Świetny muzyk i pisarz XVIII. w., Mattheson, pisze, że kto chce grać koncert (ulubiona forma połowy XVIII. w.), ten musi to tak robić, by się podporządkować całości.

Romantyzm przynosi dopiero tajemniczą i dziwną postać Paganiniego, na którego widok publiczność szaleje a nawet przypisuje mu konszachty z diabłem. Drugi demon wirtuozji to Liszt. Heine opowiada, że wo-

bec koncertu Liszta ustępowały na plan drugi nawet sprawy polityczne. Europę ogarnęła prawdziwa „lisztomanja”. Wirtuozostwo święciło triumfy; naiwni myśleli, że wystarczyła fryzura, à la Liszt, by móc uchodzić za „demonia fortepjanu”.

Dzisiejsze czasy ściągnęły wirtuozę na tak wysokiego piedestału. Współczesny wirtuoz musi posiadać talent, ale i bardzo wyrobioną muzykałność. Technika w rozmiarach Liszta obowiązuje dzisiaj każdego absolwenta konserwatorium, chcącego występować na estradzie. Nikomu już nie imponuje bieganie po klawiszach oktawami, tercjami etc. Głębokie umuzykalnienie współczesnego wirtuozu jest warunkiem „sine qua non”; bez tego szkoda zaczynać. O tem powinna pamiętać nasza młodzież w uczelniach muzycznych i pod tym kątem widzenia rozumieć potrzebę i konieczność nauki przedmiotów teoretycznych, które dopiero pogłębiają muzykalność i z wirtuozą technika robią prawdziwego muzyka.

Odwrot od wirtuozerii jako takiej widzimy (jeszcze bardziej aniżeli w omijanym przez publiczność sal koncertowych) w najnowszej twórczości, idącej po linii kameralnej i orkiestralnej muzyki, a więc zespołowej. Odzywa i przychodzi coraz bardziej do głosu *clavierin*, instrument nawskroś kameralny. Wirtuoz zanika, powstaje świetny solista, współdziałający w zespole. Słynne trio: Cortot-Thibaut-Casals jest dowodem wysokiej klasy muzykalności świetnych współczesnych solistów. Znakomity Huberman uprawia z zapalem muzykę kameralną w swoim zaciszu domowym.

Słowem: wyludnia się zwolna sala koncertowa z grającym wirtuozem; w to miejsce wchodzi zespół; wracamy do form koncertowych XVIII. w. Chcemy ysluchać muzyki, ale bez jarmarczego wrzasku reklamy, często kłamliwej. Najbardziej odpowiada nam koncert publiczny, ale o charakterze spotkania towarzyskiego między ludźmi, którzy chociaż z widzenia znają się między sobą; znają się jako melomani. Taką jest naprzykład, w swym rzeczeniu publiczności poznańskich koncertów symfonicznych w Teatrze Wielkim. Już w minionym sezonie było wiadomem, kto na te koncerty chodzi i kto muzyki potrzebuje. Można było cytować nazwiska stałych bywalców. Sala Teatru Wielkiego była jakby wielkim salonem, koncerty stały się w dużej mierze miejscem spotkania.

W przyszłym roku mógłby ten pocieszający objaw przybrać nawet pewne formy organizacyjne. Można by pomyśleć o Towarzystwie Przyjaciół Muzyki Symfonicznej, korzystającym z abonamentu, który wogóle byłby ważnym czynnikiem w zorganizowaniu frekwencji. Poszłoby za tem utrwalenie popytu na rzetelną sztukę, tego zaś chyba ze wszech miar życzyć sobie należy.

Dr. Tadeusz Szeligowski.
Poznań.

Pisma nadesłane

„Grafika”. Nr. 1. Treść: A. Tupalski: „Nico niedawnej historii”. — F. S.: „Polski pieniądz papierowy”. — T. Chybiński: „Miedzioryt i staloryt w technice banknotowej”. — Marcin P.: „Papier ochronny”. — W. Szczyński: „Ukraińscy artyści - graficy we Lwowie”. — L. Tyrowicz: „Kwasoryt”. — T. Granowski: „Plakaty Związku Słuchaczy Architektury”. — Kronika. — Adr. Red.: Warszawa, Trębacka 10.

„Kwartalnik Klasyyczny”. — 1932 (VI), 1. — Treść: Łęski M.: „O sztuce tłumaczenia autorów klasycznych”. — Starczuk J.: „Technika malarstwa starożytnego II”. — Rozmarynowicz M.: „Stosunek Luciliusa i Horatiusa do publiczności rzymskiej”. — Auerbach M.: „Platon a matematyka grecka”. — Golias M.: „Ostatnia wycieczka do Grecji, jej organizacja, cel i wyniki”. — Tłumaczenia. — Bibliografia. — Kronika. — Adres Red.: Lwów, ul. Potockiego 20.

„Przyjaciel Szkoły”. Nr. 7. Treść: J. Makosińska: „Teatr, Zeromski i nauczycielstwo”. — A. Jobke: „Poezja w szkole powszechnej”. — Sł. Świdwiński: „Aktualizacja w nauczaniu literatury”. — Z. Gryń: „Szkoła powszechna a zbieranie ziół leczniczych”. — M. Jagodziński: „Wiersz „Stary rybak” (Lekcja)”. — Nasi współpracownicy. — Przegląd czasopism. Adr. Red.: Poznań, ul. Wielka 18.

W ŚWIECIE NAUKI

POLSCY FILOLOGOWIE ODBYLI SWE DOROCZNE OBRADY

Jedno z najstarszych naszych towarzystw naukowych, Polskie Towarzystwo Filologiczne, którego prezesem jest zamieszkały obecnie stale w Poznaniu jego założyciel i członek honorowy, prof. dr. L. Cwikliński, odbyło w Warszawie w uniwersyteckiej sali posiedzeń Senatu XXXVII. walne zgromadzenie. W trzech poprzednich latach odbywały się walne zgromadzenia Towarzystwa kolejno w Poznaniu, Katowicach i Lwowie. W bieżącym roku obrano Warszawę na miejsce obrad, których porządek obejmował 14 punktów, dotyczących przeważnie organizacji Towarzystwa i jego pracy. Na szczególniejszą uwagę zasługiwały enuncjacje walnego zgromadzenia w sprawie nowego ustroju szkolnictwa, nacechowane troską i obawą o poziom kultury polskiej. Obrady były żywe i interesujące, brali w nich udział delegaci z całej Polski. Z Poznania uczestniczyli w zgromadzeniu: Rektor Un. Pozn. i obecny prezes Poznańskiego Koła P. T. F., prof. dr. J. Sajdak, wiceprezes Pozn. Koła dyrektor Ben. Bińkowski i dyrektor A. Wantuch. J. P.

Ze sprawozdania za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1931 wynika, że w tym roku Polskie Tow. Filologiczne miało 11 kół: krakowskie, lwowskie, łódzkie, poznańskie, przemyskie, stanisławowskie, stryjskie, śląskie, tarnopolskie, warszawskie i wileńskie. W kółach tych grupuje się 632 członków.

Towarzystwo wydaje kilka czasopism filologicznych. Najstarszym z nich jest założone w r. 1894 „Eos”, redagowane w językach francuskim i łacińskim. W roku ubiegłym wyszedł rocznik *revue*, za lata 1930 i 1931. poświęcony znakomitemu hellenistcie, prof. dr. T. Zielińskiemu z okazji 50-lecia jego pracy zawodowej. „Kwartalnik Klasyyczny” pod redakcją prof. Ganszyńca wychodzi regularnie, natomiast „Studia Leopoldiana”, redagowane przez prof. dr. S. Witkowskiego nie ukazują się z braku potrzebnych funduszy. Założone i redagowane przez prof. Ganszyńca „Eus Supplementa”, zamieszczające większe rozprawy ze starożytności, drukuje się w miarę możliwości wydawniczych. Niestety w ostatnim czasie dochody Towarzystwa zmniejszyły się znacznie. Zmniejszyły się subwencje ministerstwa i dopływ składek członkowskich. Zasiłki na wydawnictwa P. Tow. Fil. ofiarowały: Magistrat m. Lwowa i Kasa im. Mianowskiego.

W roku ubiegłym członkowie towarzystwa wzięli liczny udział w III Zjeździe klasycznych filologów ziem słowiańskich, który w dniach 26 do 28 maja odbył się w Pradze. Zarząd Pol. Tow. Filologicznego stanowią: prof. L. Cwikliński — prezes, doc. dr. F. Smolka — wiceprezes, prof. J. Szczyński — sekretarz, prof. M. Golias — skarbnik, prof. dr. R. Ganszyńca — red. naczelny wydawnictw, prof. W. Gruźewski — administrator wydawnictw. Wszyscy członkowie Zarządu, prócz prezesa, pochodzą ze Lwowa, gdzie też znajduje się główna siedziba Towarzystwa.

Wileńskie Tow. Lekarzy odbyło posiedzenie z odczytami doc. dr. J. Hurynowiczówny pt. „Wpływ alkoholu na chronakcję nerwów naczyń - ruchomych” oraz dr. A. de Rosseta pt. „Współczesny stan leczenia choroby Basedowa”.

Z Lwowskiego Tow. Politechnicznego. Sekcja geodezyjna odbyła posiedzenie z odczytem inż. Murzewskiego pt. „Historyczny rozwój badań nad kształtem ziemi”.

Towarzystwo Naukowe we Lwowie. Wydział matematyczno-przyrodniczy odbył posiedzenie z odczytami: 1) prof. Rudolfa Weigla: „Biologia zarazka tyfusu meksykańskiego”. 2) prof. Kaspra Weigla: „Triangulacja bez pomiarów kątowych” 3) prof. Jana Hirschlera: „Teoria Fusomu, próba uzasadnienia nowego pojęcia zoocytologicznego”.

Z Pol. Tow. Geologicznego. Oddział lwowski odbył posiedzenie z odczytami dr. H. Feisseyre na temat „Problemy morfologiczno-geologiczne wschodniego Podkarpacia” i prof. dr. J. Tokarskiego nt. „Sprawa utworzenia sekcji mineralogiczno-petrograficznej”.

Książki nadesłane

Karol Rose: „Wspomnienia berlińskie”. Warszawa 1932. Nakł. Księgarni F. Hoeicka.

Pierre Benoit: „Fatalna noc w Mukdenie”. Warszawa 1932. Towarzystwo Wydawnicze „Rój”.

Herman Hesse: „Narcyz i Złotousty”. Warszawa 1932. Towarzystwo Wydawnicze „Rój”.

Józef Maciejewski: „Zbiór zadań z elektryczności”. Zakres klasy VIII szkół średnich ogólnokształcących. Nakł. autora. Skł. gł. w Księgarni M. Arcta. Warszawa 1932.

Komisja Ligi Narodów w Szanghaju

Zdrowie Ligi Narodów!

Produkcja filmów w Japonii

Wielkie filmotwórnictwo japońskie ogłosiło obecnie sprawozdanie o swej produkcji za rok 1931. Według tego wyprodukowano w Japonii w roku zeszłym okrago 790 filmów. Jakkolwiek duża część z nich składa się z filmów krótkich i niemych, to przecież przyznać każdy musi, że jest to produkcja olbrzymia.

Dźwiękowiec zaprowadza się obecnie w Japonii coraz mocniej. Mimo to zwiększona produkcja dźwiękowców nie wchodzi jeszcze tak dalece w rachubę, ponieważ hamuje jej rozwój brak aparatury dla dźwiękowców w małych miasteczkach prowincjonalnych. A więc na prowincji wciąż jeszcze sterczy przed ekranem „objaśniacz”, który informuje publiczność o toku akcji, rozgrywającej się na ekranie. W tym celu filmotwórnictwo japońskie wypożycza swe filmy z gotową książeczką, zawierającą dialog i inne objaśnienia, dzięki czemu „objaśniacz kinowy” ma zadanie swoje znacznie ułatwione. W większych miastach natomiast istnieje już sporo teatrów świetlnych, urządzonych do wyświetlania dźwiękowców. Filmów zagranicznych konsumuje Japonia bardzo mało; większym powodzeniem cieszą się jedynie groteski amerykańskie. Szczególnie zaś lubiane są amerykańskie komicy filmowi.

Dawniejsza produkcja filmowa lubowała się w tematach dawnojapońskich, historycznych i legendarnych. Od chwili jednak powstania dźwiękowców produkcja japońska sięga i po tematy z życia współczesnego Japonii. Warto przytem zaznaczyć, że Chiny i Mandżuria — to główni i najintrygatniej si odbiorcy filmu japońskiego. (al)

Małżeństwa i rozwody w Turcji

Według danych statystycznych z 1930 r. zawarto w Turcji tegoż roku 50.689 związków małżeńskich, co zaś do rozwodów, to na ogromną ilość zgłoszeń uwzględniono zaledwie 2120, 6 proc. tych rozwodów udzielono na podstawie „niezdolności charakterów”, przyczyną 260 rozwodów była niewierność żon, natomiast wypadków niewierności mężów zanotowano zaledwie 26. Poligamia, mimo zakazów prawnych, kwitnie w całej pełni w społeczeństwie tureckim i do tego stopnia uznana jest jako zwyczaj, że zaledwie w 26 wypadkach zdradzona żona ośmiela się, naprzekór uświęconej tradycji, podawać w trybunale niewierność małżonka, jako powód do zgłoszenia rozwodu. Walka z poligamią, prowadzona przez państwo, zmieniła narazie jej charakter — z jawnego na ukryty. Nie wyłączają wyższych funkcjonariuszy państwowych, holduje wielożonstwu większość mężczyzn tureckich, co potwierdzają

zresztą liczne uchwały parlamentu, potępiające poligamię i obstrzające rodzaj kary za utrzymywanie tajnych haremów.

Katar jako powód do rozwodu

Żona pewnego kupca w Genui wniosła podanie o rozwód, motywując swe żądanie faktem, iż mąż jej w ciągu półrocznego z nią pożycia miał chroniczny katar, który nie opuszczał go ani na jeden dzień. Kataralny mąż zużywał wedle relacji żony 10 do 15 chustek dziennie, ale nie to zadecydowało o podjęciu przez żonę kroków rozwodowych, lecz opór, jaki stawiał małżonek prośbom nieszczernej żony, aby udał się do lekarza i poddał się kuracji antykatrowej. Obecnie sąd genueński ma nielada kłopot z wydaniem orzeczenia w tak niecodziennej sprawie.

Elektryczność a zdrowie

Jak wykazały od szeregu lat prowadzone doświadczenia, naładowane ujemną elektrycznością powietrze wywiera bardzo dodatni wpływ na stan zdrowia człowieka. Okazało się np., że osoby, wdychające podczas pewnej pracy umysłowej powietrze ujemnie naładowane, potrafiły o wiele więcej skupić swoją uwagę, niż przy wdychaniu powietrza, naładowanego elektrycznością dodatnią.

W atmosferze zaznaczają się, zwłaszcza przy zmianie pogody, podobne zjawiska elektryczne. Przy zbliżaniu się ośrodka niżu atmosferycznego, powietrze naładowane bywa z ziemi elektrycznością dodatnią. W tych wypadkach zaznaczają się u wielu ludzi różnorodne niedomagania, jak zawroty głowy, ból głowy, ciśnienie krwi, przykre uczucie. Ludzie ci pozbili się tych dokuczliwości przez wdychanie powietrza, naładowanego elektrycznością ujemną. Wdychanie takiego powietrza wpływa także dodatnio na wysokie ciśnienie krwi. W i P.

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Dar Narodowy 3-go Maja

J. Em. Ksiądz Kardynał Al. Kakowski przyjął godność członka honorowego Komitetu Zbiórki na Dar Narodowy 3-go Maja na cele Polskiej Macierzy Szkolnej. Przewodnictwo Komitetu Głównego spoczęło w ręku p. Jerzego Michalskiego, b. ministra skarbu.

Pielgrzymka do grobu o. Stanisława Papczyńskiego.

(KAP) Dnia 5-go maja r. b. w dzień Wniebowstąpienia Pańskiego odbędzie się pielgrzymka do miejsca spoczynku w Górze Kalwarii Wiel. Sługi Bożego o. Stanisława Papczyńskiego, założyciela Zgrom. Ks. Ks. Marjanów, którego 300-na rocznica urodzin w tym czasie właśnie przypada. Pielgrzymkę przewodniczyć będzie J.E. Ks. Dr. Stanisław Gall, biskup W. P. Rano nastąpi wyjazd do Góry Kalwarii, gdzie odbędą się uroczystości ku czci Wiel. Sługi Bożego. Powrót tego samego dnia do południa.

Wyjazd misjonarzy polskich do Chin.

(KAP) W niedzielę, odbyło się w Krakowie uroczyste nabożeństwo na intencję Misjonarzy, wyjeżdżających w tych dniach na placówkę misyjną w Chinach. W czasie nabożeństwa, które było transmitowane przez radio na całą Polskę, pożegnalne przemówienie wygłosił ks. superior Szymbor. Po Mszy św. w jednej z sal Domu Księżych Misjonarzy odbył się pożegnalny poranek.

Wyjeżdżająca grupa misyjna składa się z pięciu osób: ks. dr. Pawła Kurtyki, ks. Józefa Grzebińskiego i ks. Wilhelma Ciemniak oraz dwu braci: Cieplaka i Pryncy. Wszyscy jadą do miejscowości Wen-czou w Chinach południowych, by tam założyć drugą polską placówkę, która obejmować będzie 22 tysiące chrześcijan i dwa miliony pogan. Na terenie tym pracują obecnie misjonarze francuscy, oraz 3 misjonarzy Chińczyków i 10 świeckich księży chińskich. Na czele wikariatu stoi rezydujący w Ning-po ks. biskup Andrzej Defebre.

Pierwsza placówka misyjna polska w Chinach rozwija swą gorliwą działalność w Sziun-te-fu w Chinach środkowych. Składa się ona z 6 osób, które na tę placówkę wyruszyły z Polski w 1929 roku i 4 księży misjonarzy wysłanych tam w roku 1930.

Groźba powodzi w Wilnie

Poziom wody na Wilji w Wilnie wynosił w sobotę rano 6 metrów. Woda zbliża się do poziomu ulicy Zygmuntońskiej i grozi lada chwila zalaniem jezdnii, co jest bardzo możliwe, ponieważ Wilja stale przybiera. Wobec groźnej sytuacji sztab akcji ratunkowej stale urzęduje w pałacu potyżkiewiczowskim. Z Michaliszek donoszą, że przybór wody na Wilji ustał w piątek wieczorem.

Świętokradztwo

Z Hartłowy (pow. Jasło) piszą nam: W nocy z 7 na 8 kwietnia niezłani złoceńcy wyłamali drzwi dębowe do kościoła parafialnego w Hartłowej, następnie wyłamali drzwi do zakrystii, skąd zabrali klucz do tabernakulum, otworzyli je, zabrali srebrną dużą puszkę z komunikantami, następnie z zakrystii zabrali próżną puszkę srebrną, w kształcie regularnej kuli, 2 monstrancje mosiężne pozłacane, 3 kielichy srebrne pozłacane ogólnej wartości około 1.500 zł. Inne mniejsze kradzieże powtarzają się po domach prywatnych niemal codziennie.

Zniszczył akta licytacyjne

Z Krakowa donoszą: W dniach najbliższych miała być przeprowadzona licytacja realności żony znanego obywatela z Psycho-wic, pod Krakowem, p. Z. W przeddzień licytacji w lokalu sądu zjawił się p. Z. w celu przejrzania aktów. Korzystając z nieuwagi urzędników — p. Z. błyskawicznym ruchem zamurzył akta w jakimś czarnym płynie, który przyniósł ze sobą w blaszance. Z aktów pozostała tylko czarna maź. Przeprowadzenie licytacji zostało uniemożliwione — o co właśnie p. Z. chodziło.

Z trumny do trumny

Ze Lwowa donoszą, że na tle toczącej się ostrej walki konkurencyjnej między miejskim zakładem pogrzebowym i zakładami prywatnymi — wydarzył się tam osobliwy wypadek profanacji zwłok.

Sprawa ma tło następujące: Przy ul. Balonowej 7 zmarła dozorczyni domu, Anna Gwoździukowa, wdowa po pracowniku miejskiej gazowni. Pozostała krewna, wspólnie z proboszczem cerkwi św. Piatnić, ks. Turkiewiczem, zamówiła urządzenie pogrzebowe w firmie Stanisława Zdona. W niedługim czasie po złożeniu zwłok w trumnę na katafalku, zjawili się funkcjonariusze miejskiego zakładu pogrzebowego i nie porozumiewawszy się z nikim, przenieśli trupa do przywiezionej z sobą trumny, usunęli katafalk Zdona i postawili swój i na nim ustawili trumnę, poczem zawiadomili Zdona, by zabrał swoje urządzenie pogrzebowe.

Wedle wyjaśnień miejskiego zakładu pogrzebowego, nie zaprzeczającego samego faktu, zmarła należała do Zw. pracowników gminnych, który po jej śmierci przesłał do miejskiego zakładu pogrzebowego asygnatę na pogrzeb Zakład, wykonując polecenie, przeprowadził nieco zbyt drastycznie całą operację. Sprawa wywołała we Lwowie zrozumiałe niesmak.

Domki dla pocztowców

W Warszawie powstać ma kolonja drewnianych domków dla pracowników pocztowych, i to na gruntach państwowych przy centrali Radja za Powązkami.

Koszt budowy domku o 4 ubikacjach wyniesie łącznie z placem 8.000 zł., które nabywca spłacać będzie w ciągu 15 lat. (PS)

Pogorszenie egzystencji kolejarzy krakowskich

Dyrekcja kolei państwowych w Krakowie rozesłała do wszystkich rzemieślników wydziału drogowego, deklaracje i podanie do podpisu, z których pierwsza opiewa o zrzeczeniu się pracownika dotychczas nabytych w służbie praw i prosi o zwolnienie, a drugie jest podaniem o przyjęcie do pracy w kolejnictwie na nowych warunkach, pogarszających dotychczasowe place od 25 do 50 proc.

Odmowa podpisania wspomnianych dokumentów równa się zwolnieniu ze służby w kolejnictwie na podstawie § 125 ustawy pragmatycznej pracowników kolejowych.

W dniu 5 bm. delegacja Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych Interwenjowała w tej sprawie w ministerstwie komunikacji. (PAT)

Audycja symfoniczna Państw. Konserwatorium

W tych dniach wystąpi Państwowe Konserwatorium Muzyczne z drugą w sezonie audycją publiczną, której program obejmuje tym razem szereg arcydzieł klasycznej literatury symfonicznej. Pod dyrykcją p. Zygmunta Latoszewskiego orkiestra odegra uwerturę Mozarta do op. „Wesele Figara”, Haydna „Symfonię Es-dur” oraz Beethovena „Symfonię A-dur” (VII). Ponadto wykona p. Borzyk koncert wiolonczelowy Haydna z towarzyszeniem orkiestry. Bilety wcześniej nabyć można w kancelarii Konserwatorium ul. Wrocławskiej 16.

Nowe Towarzystwo Polsko-Czechosłowackie

Dnia 9 bm. zawiązany został oddział Towarzystwa Polsko - Czechosłowackiego w Gnieźnie. Wobec bardzo licznej publiczności, zebranej w sali Magistratu, zagaił obrady prez. B. Kaspro-wicz. Następnie wygłosił piękną mowę prof. Błażak, referował o organizacji i zadaniach towarzystw polsko-czeskich prez. K. Kierski z Poznania oraz przemawiał konsul czechosłowacki dr. J. Doleżał.

Utworzenie Oddziału Towarzystwa Polsko - Czechosłowackiego uchwalono jednomyślnie, przyczem na członków zapisali się wszyscy obecni. Na prezesa wybrano prezesa B. Kaspro-wicza, na wiceprezesa prof. Błażaka i na sekretarza p. Ryndaka. Oprócz tego do Zarządu weszli: ks. kanonik Styczyski, inż. Trzeciak, redaktor Cieślak, dyr. Birkfellner i inni.

Komunikat

Związku Pracowników Umysłowych Ziem Zach. w Poznaniu, ul. Masztalarska nr. 8 a.

W czwartek 14 kwietnia b. r. wiecz. o godz. 8 odbędzie się na dużej sali p. Jarockiej, przy ul. Masztalarskiej 8 a nasze zebranie plenarne z następującym porządkiem obrad: Zagajenie i odczytanie protokołu. Referat nt. „Pracownicy umysłowi a projekt nowej ustawy o scaleniu ubezpieczeń społecznych” wygłosi prezes Rady Okręgowej Centr. Org. Zw. Pr. Umysł. kol. Tadeusz Piotrowski. Dyskusja i uchwalenie rezolucji. Komunikaty zarządu, wolne głosy, wnioski i zamknięcie. Wszystkie koleżanki i koleżki zalegających ze składkami prosimy o uregulowanie zaległości, inaczej będziemy zmuszeni skreślić ich z listy członków. W jedności siła!

(—) T. Barczewski, prezes.
(—) H. Jankowski, sekretarz.
Poznań, 7 kwietnia 1932 r.

Z życia towarzystw

Związek Zawodowy Pracowników Ubezpieczeń Społecznych — odbył w Domu Rzemieślniczym swe roczne walne zebranie, któremu przewodniczył prezes oddziału poznańskiego p. Korgowd. Protokół prowadził sekretarz p. M. Grzegorzewski.

Prezes Oddziału przedstawił trudności, jakie ruch zawodowy w obecnych czasach ma do przezwyciężenia, podkreślając, iż obojętne ustosunkowanie się do pracy władz Związku poszczególnych koleżków, obniża znaczenie pracy organów Związku. Prezes apeluje, aby członkowie Związku zechcieli zrozumieć, że w obecnych trudnych warunkach pracy zawodowej nie można wymagać nadzwyczajnych sukcesów od początnych związków, jednakże nie należy ich bagatelizować.

Po sprawozdaniach skarbnika oraz komisji rewizyjnej, udzielono zarządowi absolutorium, poczem przystąpiono do wyboru nowych władz.

Prezesem Oddziału wybrano p. L. Korgowda, pozatem weszli do zarządu pp.: Nowacki Józef, Ludwiczak Adam, Wilanowski Henryk, Rulski Stan., Gramza Edmund, Urban Stan., Grzegorzewski Miecz., Pyt Kazimierz, a pp.: Szałowski Czesł., Biały Jan, Bachorski Ignacy, Szybkowski Marjan, Winklarz Tomasz ajko zastępcy.

Do komisji rewizyjnej wybrani zostali pp.: Rohloff Kazimierz, Lisiewicz Jan, Korzeniewski Wiktor, Granke Eug., Piechowiak Adam, oraz do Sądu Koleżeńskiego powołano pp.: Piaseckiego Kazimierza, Plejera Marjana, Gertiga Józefa, Sutarskiego Bogumiła, Kazia Józefa, Karaśkiewicza Witolda, Nowackiego Alfonsa i Chelmińskiego Kazimierza.

Zarząd urzęduje przy ul. Stef. Czarnieckiego 2. (z)

ŻYCIE MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ

Zastanawiające fakty

Podczas tegorocznej rozgrywki politycznej w związku z walnymi zebraniem Bratnich Pomocy, byliśmy świadkami szalonego szturm „sanacji” na młodzież narodową. Kradzieże, dokonane przez parszywe jednostki w Bratniej Pomocy Politechniki Warszawskiej, ożywiły słabą liczebnie młodzież „państwową”. Rozpoczął się atak na karbach defraudantów, straszliwa nagonka prasowa i ulotkowa, usiłująca zwalić nadużycia na karb rządów młodzieży narodowej.

Była to nowa metoda walki o wpływy na terenie akademickim. Usiłowania „sanacji” zdobycia tego terenu szły rozmaitymi etapami i chwytali się rozmaitych środków. Najpierw po maju 26-go roku próbowano zorganizować sobie większość, potem starano się przemycić pod płaszczykiem rozmaitych „apolitycznych” Bloków, później próbowano opanowania terenu przy pomocy posłusznej i karnej organizacji bojowej. Zawiodły te wszystkie środki. Chwycono się innej metody, metody zastraszenia i złamania młodzieży narodowej. Pamiętamy wszyscy rozmaite represje i szykany, stosowane wobec działaczy narodowych w Warszawie, potem to uderzenie ministerstwa w Z. N. P. M. A. i niedawno próby uderzenia w Związek Kół Naukowych.

Wszystkie te wypróbowane na innych terenach metody zawiodły. Powiodła się za to w ub. roku akademickim metoda inna, metoda wykorzystywania defraudacji, jakie w każdej większej organizacji dzięki nieuczciwości parszywych jednostek zdarzać się mogą od czasu do czasu.

Tu jednak zaczyna się coś dziwnego i niezrozumiałego dla nas. Dziwne i godne zastanowienia są okoliczności tych wszystkich kradzieży, które się potem tak po mistrzowsku wykorzystuje. Dziwna kolejność wypadków i ich logika, przyjazny stosunek rozmaitych „sanatorów” do sprawców kradzieży, wykorzystywanie defraudacji w prasie, mistrzowskie zwalanie winy na cały zarząd, ba na całą młodzież narodową itp.

Wiele światła na kulisy tego wszystkiego rzuciła sprawa Czyryckiego. — Czyrycki okradł w ub. roku akademickim Bratnią Pomoc W. S. H. warszawskiej. Zwalono całą winę na narodowy zarząd kol. Arlitewicza. Trick udał się. Na walnym zebraniu zwyciężył Legion Młodych. Obecnie okazało się z listu, który wpadł do ręki członków warszawskiej Młodzieży Wszepolskiej, że Czyrycki udawał jedynie narodowca, a był kompanem liderów Legionu Młodych. Jeśli się zważy, że sprawa Czyryckiego nie poszła do prokuratora z powodu interwencji p. prorektora Sujkowskiego, b. „sanacyjnego” ministra, że Czyrycki jest w wojsku i zostanie oficerem rezerwy, że sprawę jego bronili w sądzie koleżeńskim działacz Legionu Łukasiewicz i jeżeli doda się zyczliwy stosunek „sanatorów” do niektórych defraudantów, z Politechniki, to naprawdę otrzymamy obraz conajmniej dziwny. O Czyryckim wiemy już, co sądzić, o defraudantach na Politechnice też sobie rozmaicie ludzie opowiadają, choć jeszcze dotąd konkretnych dowodów brak.

Ze mamy tu do czynienia nie z jakimiś odosobnionymi wypadkami, lecz z pewnym ich logicznym łańcuchem, dowodzą jeszcze zajścia w Krakowie i Wilnie. Niedawno młodzież „sanacyjna” szykowała się do generalnego szturm na Bratnią W. S. H. krakowskiej. Prasa „sanacyjna” rozpisywała się na całych szpaltach o defraudacjach na sumę 1200 zł, popełnionych przez dotychczasowy narodowy zarząd. Oto jak się w istocie przedstawia ta sprawa: Malwersacje popełniła pewna koleżanka, nie wybrana bynajmniej z listy narodowej, a utrzymująca pilne i żywe stosunki ze „Strzelcem” akademickim. „Sanacyjna” komisja kontrolująca jakoś malwersacji tych nie wykryła, a uczynił to sam zarząd. Nic dziwnego, bo przewodniczącą komisji „sanator” Preiss sam nie był lepszy, sprzedając maszynę Towarzystwa i chowając pieniądze do swojej kieszeni. Sprawa komplikowała się, gdyż do szaf Stowarzyszenia dokonano pozatem zwykłego włamania. Po przeprowadzeniu dochodzeń ustalono, że kradzieży dokonał jeden z funkcjonariuszów W. S. H., a

co ciekawsze wiedział o tem, że tak było, przewodniczącą Komisji Kontrolującej Preiss, jednak najzupełniej o tem przemilczał, a na walnym zebraniu na spółkę z innymi „sanatorami” grzmiał przeciw zarządowi, rzucając na niego podejrzenia!

W Wilnie znowuż, szermując „nadużyciami”, popełnionymi przez reprezentanta młodzieży narodowej, kol. Grybka w Wileńskim Komitecie Akademickim, młodzież „sanacyjna” zdołała opanować na jeden rok Bratnią Pomoc. Dwa miesiące temu odbyta rozprawa sądowa stwierdziła całkowitą niewinność kol. Grybka, który padł ofiarą insynuacji...

Zestawienie tych wszystkich faktów jest naprawdę zastanawiające. Stosunek młodzieży narodowej do wszelkiego rodzaju złośliwstw, defraudacji i nadużyć jest prosty. Pojęcia je ona i karze bezlitośnie winnych, choćby znajdowali się oni w jej szeregach. Wstrętne jest jednak dla nas zerowanie na takich wypadkach na sposób hyen.

Dokoła sprawy Z. N. P. M. A.

Jak już wiadomo z ulotek Naczelny Komitet Akademicki postanowił pod koniec II trymestru odroczyć wybory ogólno-akademickie na VII Zjazd Ogólny P. M. A. na czas nieokreślony, uważając że legalizacja Związku Narodowego Polskiej Młodzieży Akademickiej jest kwestją niedługiego czasu, ponieważ przez rozesłanie statutu Z. N. P. M. A. Rektorem Uczelni Wyższych oficjalnie, za pośrednictwem Rektora Uniwersytetu Warszawskiego, uczyniony został poważny krok celem przyspieszenia tej sprawy — a dalej N. K. A. pragnie móc przedstawić VII Zjazdowi ewent. poprawki do statutu, proponowane przez Senat, lub Ministerstwo W. R. i O. P., będąc przekonanym, że przyszły Zjazd Ogólny o obecne jego stanowisko uzna za słuszne i zaaprobuje. N. K. A. jest do wyborów przygotowany i jest pewien, że ogół Polskiej Młodzieży Akademickiej zyczy sobie zachowania obecnego ustroju Rzeczypospolitej Akademickiej, nie chce jednak komplikować stosunku między Młodzieżą Akademicką a Senatami i Rektorami, których znany okólnik ministra W. R. i O. P. wezwał do niedopuszczenia do wyborów. Z uwagi na brak czasu ustąpili z NKA. w dniu 18 lutego wielce zasłużeni dla jego prac kol. kol.: prezes Zygmunt Judycki oraz wiceprezes — Henryk Siedzieniewski. Na temże posiedzeniu N. K. A. wybrał na stanowisko prezesa kol. Tadeusza Fabianiego, członka N. K. A. z wyboru VI Zjazdu Ogólnego; I wiceprezsem pozostaje nadal kol. Michał Stomiński, II wiceprezsem — obrany został dokoptowany do N. K. A. kol. Marjan Bogacz, wiceprezes Bratniej Pomocy Stud. U. W. Sekretarzem generalnym wybrany został kol. Stefan Niebudek, dotychczasowy wirylista z ramienia O. Z. B. P. P. o. kierownika Wydziału Zagranicznego

Z organizacji akademickich

Biurowo Prezydjalne C. I. E. Na polską młodzież akademicką spadła wielka odpowiedzialność moralna i finansowa z chwilą wyboru Polaka kol. Jana Pożaryskiego na stanowisko prezesa Międzynarodowej Konfederacji Studentów (C. I. E.). Obowiązki z tem związane są różnorodne i wymagają dużego nakładu pracy i pieniędzy, gdyż C. I. E. jest największą międzynarodową organizacją akademicką, liczącą zgórą milion członków, zjednoczonych w trzydziestu Związkach Narodowych, rozsiadanych na wszystkich kontynentach świata.

Dotychczas wobec niemożności liczenia na pomoc czynników rządowych i akademickich z powodu kryzysu, kol. Pożaryski musiał wydatki, związane z działalnością C. I. E. pokrywać sam, względnie zaciągać na ten cel pożyczki.

Jest zupełnie słusznym, aby polska młodzież akademicka, której przedstawicielom przypadł w udziale zaszczyt zasiadania po raz 13-ty w zarządzie Konfederacji, a po raz drugi kierowania sprawami C. I. E., w charakterze jej prezesa, wzięła na siebie część ciężarów, związanych z temi zaszczceniemi obowiązkami. Dlatego też Biuro Prezydjalne rozpoczęło akcję finansową w celu zasilenia Kasy Biura funduszami na swą działalność na międzynarodowym terenie akademickim. Nad działalnością tą będzie czuwał Patronat, złożony z naj-

brzydzimy się temi brudami i nie lubimy o nich pisać. Jeśli dzisiaj to uczyniliśmy, to tylko dlatego, by wyświecić przed oczyma czytelników kulisy tych wszystkich zjść, naprawdę godnych zastanowienia.

Nowa metody zawiodła, jak zawiodły stare. Młodzież narodowa zwyciężyła na Politechnice Warszawskiej i na W. S. H. krakowskiej. Odebrała z powrotem Uniwersytet Wileński i W. S. H. warszawską. Zwyciężyła zresztą wszędzie i dzisiaj na dwadzieścia kilka Bratniaków Wyższych Uczelni polskich nie posiada w swych rękach tylko jednego Bratniaka Uniwersytetu Krakowskiego. Lecz i na niego przyjdzie kolej w przyszłym roku.

Walka o młodzież, objaw naturalny w każdym zdrowym społeczeństwie, skończyła się już, bo wszystkie idee i ideały tamtej strony zbrukowane zostały metodami walki. Walki z młodzieżą obawia się nie potrzebujemy, gdyż represjami i groźbami młodzieży nikt pozyskać nie zdoła, a skupiać ją tylko one będą coraz zwarciej pod sztandarem idei narodowej. J. L.—cki.

wybrany został kol. Andrzej Mikułowski.

Jak donosimy o tem na innym miejscu, rektor U. W. prof. dr. Jan Łukasiewicz wydał przedstawicielom Naczelny Komitetu Akademickiego specjalne zaświadczenie, że Z. N. P. M. A. znajduje się w stadium legalizacji. — Przychylnie również stanowisko rektorów i senatów innych wyższych uczelni wskazuje na to, że sprawa legalizacji jest rzeczywiście na dobrej drodze. Należy mieć nadzieję, że ministerstwo W. R. i O. P. wycofa się ze swojego wrogiego stanowiska względem Z. N. P. M. A., co wyjdzie na dobre ogółowi polskiej młodzieży akademickiej. Oświadczenie okólnik ministra Jędrzejewicza był posunięciem politycznym, które dla celów partyjno-politycznych było wymierzone w młodzież narodową, rządzącą z tytułu swej przynależności przewagi w Z. N. P. M. A. i w wszystkich innych centralnych organizacjach akademickich. Próba steryzowania młodzieży narodowej i walki z nią zawiodła jednak na wszystkich frontach. Zawiodło również uderzenie w Związek Narodowy i jego organy wykonawcze, jakimi są N. K. A. i komitety środowiskowe. W pracy komitetów nastąpiła tem większa konsolidacja, a młodzież poparła je (z wyjątkiem tylko ugrupowań „sanacyjnych”) zwartą ławą, czego wyrazem są uchwały wszystkich wieców, zjazdów, walnych zebrań Bratnich Pomocy, Kół Naukowych, Korporacji, Kół Prowincjonalnych i in. organizacji akademickich.

Młodzież nadal uważać będzie Z. N. P. M. A. za swą jedyną naczelną reprezentację i nadal popierać go będzie w jego pracy pożytecznej dla ogółu młodzieży i chlubnej dla imienia Polski zagranicą — walczyć jest gotowa w jego obronie.

wybitniejszych osobistości świata uniwersyteckiego.

W skład Patronatu łaskawie dotychczas zgodzili się wejść: J. E. Ks. Biskup Antoni Szlagowski, były Rektor Uniwersytetu Warsz., J. M. Prof. Dr. Jan Łukasiewicz, Rektor Uniwersytetu Warszawskiego, J. M. Prof. Andrzej Psenicki, Rektor Politechniki Warszawskiej, J. M. Prof. Inż. Stefan Biedrzycki, Rektor Szk. Główn. Gospodar. Wiejsk. p. prof. Oskar Halecki, prezes Biura Uniwersyteckiego Polskiej Komisji Międzynarodowej Współpracy Intelktualnej, oraz p. Jan Baliński-Jundziłł, b. prezes, obecnie prezes honorowy Międzynarodowej Konfederacji Studentów C. I. E.

Wobec trudności, z jakimi musi walczyć Biuro Prezydjalne w swojej działalności, powstanie Patronatu posiada doniosłe znaczenie.

W związku z akcją finansową Biura Prezydjalnego, następujące Bratnie Pomocy już uchwały jednorazowo nadzwyczajną daninę na rzecz działalności Biura Prezydjalnego C. I. E. w wysokości 1 złotego od każdego członka:

Tow. Bratnia Pomoc Studentów Uniwersytetu Warszawskiego, Tow. Bratnia Pomoc Studentów Politechniki Warszawskiej, Tow. Bratnia Pomoc Szkoły Nauk Politycznych, Tow. Bratnia Pomoc Uniwersytetu Poznańskiego, Tow. Bratnia Pomoc Studentów Politechniki Lwowskiej.

Z Naczelny Komitetu Akademickiego. Sprawa legalizacji Związku Narodowego Polskiej Młodzieży Akademickiej posuwa się szybko naprzód i należy już wkrótce spodziewać jej definitywnego załatwienia. Rektor Uniwersytetu Warszawskiego podjąwszy akcję legalizacji, rozesłał już był odpowiednie wnioski do Senatów wszystkich wyższych uczelni w celu ułatwienia tej akcji oraz umożliwienia działalności N. K. A. oraz poszczególnym Komitetom Akademickim środowiskowym Rektor Uniwersytetu Warszawskiego wydał zaświadczenie, którego treść podajemy:

„Uniwersytet Warszawski — Rektor — L. 1698/32 — Warszawa, 18 lutego 1932. Zaświadczenie. — Rektorat Uniwersytetu Warszawskiego zaświadcza niniejszem, że Związek Narodowy Polskiej Młodzieży Akademickiej znajduje się w stadium legalizacji statutu. Powyższe wydaje się celem przedstawienia władzom akademickim. — Rektor (—) Jan Łukasiewicz.”

Przedstawiciele Naczelny Komitetu Akademickiego, kolega prezes Tadeusz Fabiani i Sekretarz Generalny kol. Stefan Niebudek, dokonali w dniach 6 i 7 marca wizytacji Akademickiego Środowiska Lubelskiego. Przedstawiciele N. K. A. złożyli wizyty J. E. Ks. Biskupowi Fulmanowi i J. M. Ks. Rektorowi K. U. L. Kruszynskiemu, którzy odnieśli się z wielką życzliwością do Związku Narodowego Polskiej Młodzieży Akademickiej. Poza tem przedstawiciele N. K. A. przeprowadzili szereg konferencji z prezesami organizacyj lubelskich na temat potrzeb środowiska Lubelskiego i obecnej sytuacji Z. N. P. M. A. i N. K. A.

Z Delegacji Kół Naukowych U. J. Konferencja Delegatów Kół Naukowych U. J. w Krakowie, zwołana na zebraniu sprawozdawczym w dniu 20 lutego r. b., zwołanem przez Prezydium Delegacji Kół Naukowych U. J. uchwaliła: „Wyrzucić gorące podziękowanie Senatowi Akademickiemu U. J. za zajęcie się projektem zmiany ustawy o szkolnictwie, podjętowanem troską o dobro nauki i oświaty polskiej, przez wysłanie memoriałów do Ministerstwa W. R. i O. P. i na Komisję Oświatową Sejmu Polskiego, oraz wyrazić ubolewanie Senatowi Akademickiemu U. J. za nietaktowne i nierzeczowe wystąpienie p. Michała Szyszki.”

Z Wydawnictw

Akademicki Związek Sportowy w Poznaniu ogłosił drukiem w formie 64-stronowej broszury sprawozdanie ze swej działalności w roku ak. 1930/31. Na całość złożyły się sprawozdanie Zarządu i jego agend oraz sprawozdania poszczególnych sekcji, a więc: gier sportowych, hokeja na lodzie, hokeja na trawie, lekkoatletycznej, łyżwiarstwa, pływackiej, ping-pongowej, narciarskiej, szermierczej, tenisowej, wioślarskiej i strzeleckiej oraz sprawozdania z wycieczki kajakowej i obozu w Sierakowie. Pięknie wydana broszura, obrazująca doskonale pracę A. Z. S-u poznańskiego nad wyrobieniem tężyzny i zdrowia fizycznego i moralnego młodzieży akademickiej, uzupełniają liczne zdjęcia fotograficzne.

Na marginesie

Jeszcze o przeznaczeniu funduszy komunalnych.

Ogół akademicki orientuje się już z jakich to funduszy czerpie swe zasoby pieniężne młodzież „państwowa”, która słusznie o wiele zwać się powinna młodzieżą „komunalną” jako że z publicznych funduszy komunalnych zasila ją i jej zbankrutowane wydawnictwo „Wiadomości Akademickie” rozmaici panowie Słabomocni. Życie Młodzieży Akademickiej ogłosiło już kilka takich dokumentów. Obecnie wpadło nam w ręce jeszcze jedno pismo:

Kruszwica, 8. 3. 1932 r.
Powiatowe Szkołki Drzew w Kruszwicy pow. Strzelno (Pozn.)

Szan. Administracja „Wiadomości Akademickie” Poznań

Za przekazane w dniu 7. 12. 1931 r. na konto Ich w P. K. O. nr. 213 486 — zł 50.— — przeznaczone na reklamowe ogłoszenie Szkołek naszych prosimy uprzejmie o umieszczenie w bieżącym nr. „Wiadomości Akademickich” załączonego przy niniejszym ogłoszenia.

następuje nieczytelny podpis i pieczęć:
Powiatowe Szkołki Drzew Kruszwica pow. Strzelno.

Ogłoszenie to jak i wiele mu podobnych w „Wiadomościach Akademickich” nie zostanie już umieszczone bo dawno one przestały wychodzić. Lecz to nic nie szkodzi. Nikomu i tak nie należy na reklamie jakichś tam drzewek w piśmie akademickim. Grunt, że gotówka już na trzy miesiące przed tem wpłynęła.

Redaktor odpowiedzialny: Bogdan Piotrowski

24-ta Loteria Państwowa

(Nieurzędowa).

W dwudziestym piątym dniu ciągnięcia 5 klasy wygrane padły na numery następujące:

Prjemje po 5.000 zł. na nr. nr.: 719 38482 57873 59943 138697.

5.000 zł. na nr. 122348.

3.000 zł. na nr. 118746.

Po **2.000 zł.** na nr. nr.: 20396 28235 33660 34944 36062 41121 44354 53637 58043 72613 74597 84007 91632 96033 98783 102295 117235 132132 132504 134583 145544 149895.

Po **1.000 zł.** na nr. nr.: 925 4618 5976 6144 13754 14784 21660 27457 27791 29399 37760 40757 41543 44790 45036 47950 48332 55417 56744 58574 59507 68520 70813 75249 77805 82071 82920 84083 87758 91027 94377 98766 102405 103160 112278 117380 123581 129344 138855 136451 137494 144763 146881 148456 153680 154413 154874 155413 156163 158892.

Po **500 zł.** na nr. nr.: 749 1101 4977 7493 8860 9224 10570 10644 10944 12241 12374 12670 16328 17441 20728 20776 21106 23106 28194 28974 30744 31021 31746 33184 33234 33829 34604 35069 38346 38781 44976 52358 52362 53330 53440 54644 55501 56626 57972 58332 59432 59792 60277 61366 62892 63190 64790 65545 66566 67760 68163 68737 71669 75836 77908 85386 77908 85946 86114 86218 90360 91458 91586 91596 92668 94518 94986 95048 97523 102147 106529 110961 112340 112570 114885 115588 116807 118411 119300 119411 124735 124782 125124 127532 131374 132855 133896 137871 140033 141509 143637 144037 144646 145913 146533 146810 149182 149484 150473 152459 154435 156274 158143 158958 159382 159788.

Po **250 zł.** wygrały numery następujące:

13 17 131 84 209 15 323 29 415 26 30 91 503 727 32 90 842 68 98 916 17 78 1059 62 71 151 84 242 54 95 307 50 66 74 410 544 713 42 803 910 2005 19 38 117 89 216 78 86 309 47 72 74 84 504 607 23 27 83 717 873 973 91 3016 58 194 215 98 319 65 71 411 12 50 51 96 638 97 797 857 60 84 4101 31 61 87 91 287 305 545 50 642 58 66 776 830 970 5079 103 52 254 59 438 49 61 71 544 627 784 92 826 64 916 50 68 6004 55 95 168 75 23 9 56 346 522 87 88 637 43 84 848 964 7046 60 92 146 48 70 268 86 335 479 596 778 993 8134 40 91 93 225 56 411 46 72 551 57 759 894 905 6 32 69 9049 56 91 263 78 365 418 81 571 650 871 10020 56 104 70 258 325 43 47 66 407 36 61 84 505 629 738 80 861 87 913 33 96 11000 93 208 13 319 401 580 609 20 47 80 83 719 837 910 20 85 12018 21 123 43 304 463 583 628 726 45 822 68 13060 128 46 94 212 44 66 354 636 879 909 14005 66 384 94 414 60 80 528 32 35 81 754 998 15056 125 230 34 49 72 77 317 463 73 95 532 63 600 786 844 84 972 16032 162 75 204 10 78 349 60 418 33 74 514 653 77 729 67 942 67 80 17030 50 120 207 12 306 24 65 98 463 98 643 62 98 760 801 999 18020 91 118 80 265 302 423 635 46 95 815 998 19007 13 142 202 26 404 26 82 544 683 734 804 957 72 97 20007 35 99 11 24 210 62 300 463 539 609 39 761 809 11 21049 120 56 67 371 408 33 540 706 701 929 22078 89 109 76 213 26 393 94 431 52 55 66 742 50 85 23236 565 85 95 681 85 825 55 91 24027 66 97 145 68 81 209 307 11 62 67 77 417 48 684 88 755 806 25022 243 99 622 708 62 894 994 26004 98 246 385 547 69 607 35 69 93 708 64 830 953 83 27044 182 245 351 74 428 515 620 708 45 55 920 31 62 19 28085 101 34 206 416 41 89 510 20 674 834 960 29052 59 106 14 61 249 508 20 645 59 72 78 706 38 50 63 65 826 43 50 84.

36010 17 41 45 77 190 96 233 56 70 302 13 415 33 38 73 83 98 538 87 601 9 91 742 880 90 926 86 31012 43 44 67 203 20 95 332 83 539 75 81 608 749 808 49 59 950 32025 116 51 84 338 403 519 76 741 918 29 55 73 33007 58 111 12 53 77 242 47 351 574 557 680 787 34050 117 64 216 18 51 514 601 50 77 800 80 35121 300 1 30 422 97 522 23 600 812 909 79 36338 61 84 419 22 64 73 675 81 97 727 38 46 805 90 59 37039 95 212 87 471 88 504 703 29 839 948 28042 46 358 453 98 513 72 97 618 40 826 955 39060 143 288 377 487 89 542 58 64 661 720 37 40 47 822 28 925 37 72 40117 49 99 426 500 2 84 614 26 32 36 750 841 41063 76 132 53 243 79 91 312 402 30 512 17 60 659 880 978 42070 74 98 118 27 201 28 44 305 573 629 92 702 12 807 929 43019 277 354 444 47 75 533 93 818 65 69 88 961 44098 104 25 26 34 201 324 402 4 11 26 578 654 70 708 819 84 972 78 90 45198 263 418 73 87 552 71 626 87 719 80 862 921 46053 69 322 73 426 31 48 64 509 30 626 43 793 47026 60 83 101 10 229 99 306 409 39 78 502 46 75 684 716 34 875 920 22 48 93 48018 90 104 5 21 219 322 409 15 502 81 606 36 706 27 842 94 905 30 49022 510 681 860 984 85 50015 29 75 76 271 75 365 99 435 598 657 715 18 823 904 51017 36 103 5 72 238 91 386 484 553 57 74 662 97 746 52043 107 28 51 243 320 33 414 19 48 51 90 546 614 53 94 883 993 53023 152 210 33 419 42 607 57 789 823 904 54051 98 141 54 244 68 4 30 505 16 38 813 76 968 55073 138 72 288 300 2 13 414 22 49 630 45 68 93 797 803 16 945 56209 70 92 424 500 83 84 732 57022 134 35 57 64 299 530 60 67 701 58 881 84 915 58034 48 143 66 215 49 321 457 590 682 93 779 958 99 59211 38 48 523 28.

60108 49 76 93 234 70 78 501 96 651 55 89 773 93 814 31 995 61010 199 274 78 362 90 542 70 73 643 52 736 73 867 62081 102 23 338 69 459 89 522 67 68 80 85 702 13 25 57 83 853 56 65 85 943 64 63172 367 535 98 921 22 31 77 64013 46 56 119 20 236 99 303 50 70 96 408 9 64 88 506 603 803 31 65090 212 99 320 39 65 412 51 55 60 69 543 639 755 810 62 946 66015 44 113 32 531 70 727 36 90 846 928 93 67115 303 71 424 541 784 855 73 68008 64 172 93 206 20 48 318 78 79 436 573 77 683 87 89 95 724 46 92 938 69034 88 95 124 86 272 428 43 642 778 79 96 884 70188 263 302 31 76 425 84 543 771 88 803 96 990 97 98 71011 21 36 127 84 86 349 442 574 77 83 651 828 81 83 911 57 78 72003 18 96 117 37 71 504 61 88 725 822 906 73189 244 67 804 87 323 72 599 736 803 23 82 74033 170 276 33 72 404 27 41 93 95 562 79 604 55 59 78 765 875 935 75 75062 64 259 73 74 79 88 352 438 96 597 741 805 56 58 951 55 76031 97 152 258 77 313 421 47 572 679 823 901 85 77030 39 102 95 365 438 81 78021 25 332 452 94 555 69

615 796 869 917 40 94 79056 94 106 31 68 250 70 80 352 561 73 705 896 958 79 80090 267 324 38 54 85 410 32 317 73 611 711 33 40 45 970 81002 112 71 213 310 32 87 472 534 634 57 792 904 82058 100 19 209 15 89 383 470 89 504 13 643 95 736 65 72 81 825 29 34 54 76 902 14 83085 225 49 339 57 66 434 69 95 541 54 625 67 714 48 86 99 855 66 70 87 969 84165 88 355 404 45 85 569 606 722 55 928 69 85086 92 244 55 351 87 88 91 427 72 747 59 825 53 54 79 950 86048 255 60 76 436 50 608 20 736 37 49 806 78 81 905 44 87004 81 409 27 582 789 809 20 36 905 88021 122 29 30 440 511 48 53 54 670 747 845 909 44 56 89135 216 53 302 18 507 603 42 739 806 13.

90005 24 84 111 16 64 245 46 71 307 73 77 610 34 98 706 803 39 86 91086 682 774 834 986 87 98 92039 143 74 202 54 358 526 31 646 62 76 871 75 91 935 43 67 93089 231 44 316 66 451 642 44 906 66 94051 150 203 45 312 458 634 63 89 823 77 941 46 95145 207 57 77 395 405 10 32 95 585 644 710 14 28 818 22 24 53 974 96031 62 158 323 77 422 73 989 97076 108 202 314 421 26 504 17 68 706 25 63 880 980 980 6 31 139 227 441 68 80 551 611 739 90 815 99006 24 159 292 67 98 356 570 82 612 783 871 100024 39 104 226 46 337 485 862 925 32 79 101058 103 19 40 205 29 302 74 768 81 93 881 102010 158 82 330 56 516 70 677 882 951 103015 27 154 257 341 72 426 62 554 65 731 927 104012 32 73 162 240 42 95 342 69 675 737 89 810 959 105054 128 82 235 406 526 81 870 106019 30 103 260 314 416 29 57 644 718 93 817 89 960 107092 165 202 68 406 55 526 30 33 57 77 683 720 828 948 58 108017 70 158 90 222 95 98 335 82 438 583 777 805 55 963 109123 98 216 71 310 11 76 441 93 526 765 859 901 36 94 110020 44 147 219 304 64 544 47 603 34 727 816 80 1.1021 82 106 71 236 83 404 783 802 40 50 112134 254 74 88 431 576 646 711 74 864 925 113002 27 184 217 48 313 37 449 59 70 526 662 728 823 26 29 927 114115 220 275 438 536 79 607 22 44 65 727 865 115020 85 163 91 234 80 347 555 65 681 796 831 94 97 116227 63 559 76 622 712 22 47 835 58 63 931 39 75 117148 56 202 33 420 25 65 88 507 722 893 37 118205 309 95 421 521 36 39 43 793 802 8 68 964 119030 54 127 80 205 99 354 755 82 840 925 43.

120086 167 440 571 610 77 710 40 819 53 121073 226 32 37 74 92 314 60 90 444 604 88 711 40 67 98 823 45 920 23 45 46 122013 48 190 233 46 84 89 611 21 27 36 91 123054 80 111 48 261 322 86 434 62 79 86 852 904 124031 108 229 301 30 44 59 524 669 834 43 58 125064 339 72 73 557 755 71 85 90 98 986 95 126103 87 206 72 306 52 95 550 624 82 706 78 986 127080 140 94 298 346 77 458 87 523 38 94 612 708 86 842 50 89 970 128303 75 561 717 34 129055 188 223 32 36 60 383 487 525 29 794 846 49 60 79 968 88 130049 60 207 71 85 307 56 434 94 530 32 617 29 740 83 923 131021 298 438 89 90 525 72 75 642 71 722 813 902 132453 517 28 615 86 891 133165 274 94 473 503 47 715 900 22 27 35 134064 109 245 89 335 619 42 760 803 60 95 941 58 135112 17 279 91 475 506 29 42 96 604 20 721 35 67 93 589 920 35 136149 87 227 63 345 66 449 590 766 837 932 137054 214 376 454 606 87 710 33 821 28 83 138023 66 246 341 400 35 55 60 88 91 542 71 98 600 741 811 41 918 19 139059 183 90 504 63 673 769 802 10 38 74 908 18 27 140011 25 94 132 236 53 320 23 77 94 461 646 83 890 52 142228 82 417 47 518 645 66 96 782 826 89 936 142056 91 176 90 99 235 318 57 49 476 544 789 812 40 907 48 143032 40 318 415 736 808 952 64 74 144039 52 239 334 439 49 75 563 628 723 41 64 850 96 145061 109 82 226 351 96 410 556 656 77 750 919 146080 280 416 34 60 71 540 645 749 74 80 587 923 52 61 81 147020 109 246 331 70 82 448 554 64 69 83 98 630 61 729 810 942 148136 325 39 70 413 72 705 57 61 807 149029 34 36 149 70 89 202 56 66 349 434 95 96 98 543 74 883.

150036 42 73 205 44 89 308 9 36 54 65 444 502 85 621 48 71 727 81 862 151067 142 45 66 254 364 417 69 513 22 632 701 825 31 908 12 152029 84 133 249 341 73 457 522 987 153009 78 152 66 241 502 669 767 841 999 154009 21 48 66 102 17 18 229 466 532 639 711 814 24 77 910 13 39 155006 71 93 137 205 358 64 84 402 39 575 83 90 617 776 854 974 156257 405 504 34 610 57 68 98 885 157016 45 66 98 196 238 59 350 90 502 89 622 40 795 915 158084 95 255 300 86 88 96 465 544 62 617 86 729 47 830 54 72 76 999 159034 174 260 360 401 17 51 588 705 29 34 865 905.

RADJO

Programy radiofoniczne:
Środa, dnia 13 kwietnia 1932 r.
Poznań (335 m) godz. 11.45 (Warszawa); godz. 13.05 koncert gramofonowy; godzina 14.00 notowania giełdy pien. i zboż. — towarowej; godz. 14.30 kwadrans Tow. Ziemiańnek Wielkopolskich; godz. 15.25 (W); godz. 15.50 (W); godz. 16.45 pogadanka z dziećmi „Wujcia Czesia”; godz. 17.10 (W); godzina 17.35 (W); godz. 19.15 odczyt z cyklu ork. przez Kurat. Okr. Szkoln. pozn. pt. „O zaletach ucznia”; godz. 19.30 „Poznańscy poeci w Krakowie” (wygl. red. Witold Balicki); godz. 19.45 (W); godz. 20.00 (W); godz. 20.15 (W); godz. 20.45 (W); godz. 21.30 (W); godz. 21.45 (W); godz. 22.30 (W); godz. 22.35 sygnał czasu — komunikaty sport. i polic.; godz. 22.50 muzyka. taneczna z kawiarni „Esplanada”.

Warszawa (1412 m) godz. 11.45 codzienny przegląd prasy polskiej; godz. 12.10, 13.55 i 14.45 płyty; godz. 15.05 komunikat gosp. i giełda pieniężna; godz. 15.25 odczyt dla maturzystów (dział „Historja”); godz. 15.45 komunikat Centr. Biura hydr. dla żeglugi i rybaków; godz. 15.50 odczyt dla maturzystów pt. „Aleksander Fredro” — prof. Konrad Górski; godz. 16.20 wśród książek — Przegląd najnowszych wydawnictw — profesor H. Mościcki; godz. 16.40 płyty; godz. 16.55 lekcja języka ang.; godz. 17.10 „Las a społeczeństwo” — red. Chociłowski; godzina 17.35 koncert popołudniowy w wyk. ork. P. R. pod dyr. J. Ozimolskiego; godz. 19.15 komun. rolniczy. Min. Rolnictwa; go-

dzina 19.30 wiadomości sportowe; godzina 19.35 płyty; godz. 19.45 prasowy dziennik radiowy; godz. 20.00 feljton muzyczny pt. „O muzykalności” — dr. Józef Reiss (Kraków); godz. 20.15 piosenki w wykonaniu polskich reweilersów; godz. 20.45 utwory fortepianowe w wyk. Aleks Sienkiewicza; godz. 21.30 kwadrans literacki — opow. R. Kiplinga pt. „Przyjaciel przyjaciela”; godz. 21.45 koncert w wyk. Stefana Frenkha (skrzypce); godz. 22.45 odczyt w języku angielskim pt. „Rola polskich astronomów w nauce” — prof. Uniw. Warsz. M. Kamiński, dyr. Obserw. Warsz.; godz. 23.00 muzyka taneczna.

Programy zagraniczne. Huizen (1875 m) 20.40 koncert orkiestry; **Paryż** (1724 m) 21.45 słuchowisko; **Koenigswusterhausen** (1635 m) 20.00 tr. I i II aktu opery „Martha” z Berlina, 20.45 tr. z Hannoveru, 21.35 tr. z teatru w Greifswald III i IV aktu opery „Nadja”; **Davenport** (1554 m) i **Londyn** (261 m) 20.15 koncert symfoniczny; **Lublina** (574 m) 20.00 tr. z Pragi; **Budapeszt** (550 m) 20.20 muzyka lekka, 21.20 wieczór Haydna; **Ryga** (524 m) 19.05 „Fiołek z Montmartre” op. Kalmana; **Wiedeń** (516 m) 20.15 koncert symfoniczny, 21.40 muzyka wesola na dwa fortepianach; **Praga** (488 m) 19.55 koncert filhar. czeskiej; **Langenberg** 20.30 koncert muzyki współczesnej; **Beromuenster** (459 m) 21.30 koncert ork. utwory z nowych oper; **Rzym** (441 m) 20.45 tr. z opery lub teatru; **Sztokholm** (435 m) 20.15 koncert solistów.

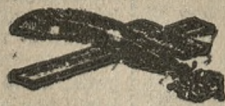
SPORT

Automobilizm

W słynnym wyścigu na dyst. 1000 mil ang. w Brescii w kategorii ponad 3000 ccm. zwyciężył włoski zespół Borzacchini i Bagnani na „Alfa Romeo” w 14 g. 55:19.4. (co wynosi przeciętnie 109.602 klm. na godz.); 2) Trossi i Rivio na „Alfa Romeo” w 15 g. 10:59.2 (107.718). Słynny Caracciola, zaangażowany w tym roku dla „Alfa Romeo” musiał wycofać się w pobliżu Werony z powodu defektu w maszynie.

Kolarstwo

P. O. Z. K. otwiera sezon 17 kwietnia b. r. z następującym porządkiem: O godz. 8 zbiórka towarzysząca przed restauracją p. Jarońskiej (ul. Masztalarska 8

Dnia 11 kwietnia 1932, rano o godz. 8,15, zasnęła w Bogu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona i najdroższa matka, siostra, bratowa, szwagierka i ciocia, ś. p.

Rozalja z Jaśkowiaków Torz

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 14 b. m., po południu o godz. 17, z Zakładu św. Józefa na stary cmentarz św. Małgorzaty. Msza św. żałobna nazajutrz o godz. 7,15 w kaplicy Zakładu Sierot na Śródcie.

Poznań, Chwaliszewo 35.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Najet Zakład Pogrzeb. P. Plac ul. Klasztorna 14. Telefon 27-09.

dw 3204-5

W ciężkim smutku pogrążeni
mąż z dziećmi i rodziną.

Dnia 10 kwietnia 1932 zmarł lekarz weterynaryj Rzeźni Miejskiej, ś. p.

Dr. Piotr Lech

przeżywszy lat 52.

W Zmarłym straciłmy gorliwego, sumiennego i wzorowego współpracownika. Cześć Jego pamięci!

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 13 kwietnia 1932 r., o godz. 17-tej, z kostnicy Szpitala Miejskiego, na cmentarz parafji św. Wojciecha.

nw 9845

Magistrat stol. miasta Poznania.

Dnia 11 kwietnia b. r. zasnął w Bogu po długich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy i troskliwy ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Jan Biedziński

w 79 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 14 b. m., o godz. 16, z domu żałoby w Kępnie, ul. Kościuszki. Nabożeństwo żałobne za spokój duszy drogiego Zmarłego w piątek, 15 b. m., o godz. 8.

W ciężkim smutku pogrążeni

żona z dziećmi i rodzina.

Kępno, Poznań, Opole, Mroczeń, Grabów i Łańcut. zw 14218

Dnia 10 kwietnia 1932 r. zmarł po dłuższej chorobie, ś. p.

Dr. Piotr Lech

lekarz weterynaryjny, II-gi członek Zarządu Spółdzielni Gospodarczej Lekarzy Weterynaryjnych w Poznaniu.

Ś. p. Zmarły był szlachetnym i dobrym Kolegą. Był współzałożycielem Spółdzielni, a w czasie powierzonego Mu przez Radę Nadzorczą zastępstwa dyrektora Zarządu, przyczynił się w dużej mierze do sprawnej organizacji i rozwoju Spółdzielni. Wdzięczną pamięć o Nim zachowamy. zw 14219

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 13 kwietnia, o godzinie 17-tej, z kostnicy Szpitala Miejskiego na cmentarz parafji św. Wojciecha.

Rada Nadzorcza i Zarząd

Spółdzielni Gospodarczej Lekarzy Weterynaryjnych w Poznaniu.

W poniedziałek, dnia 11 kwietnia 1932 r., o godzinie 9 przed południem, zasnął w Bogu, po długiej chorobie, opatrzony Sakramentami św., nasz kochany ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Stanisław Niklewicz

nauczyciel emeryt.

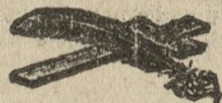
przeżywszy lat 86, o czym zawiadamiamy

w ciężkim smutku pogrążeni

córka, synowie i rodzina.

Poznań, ul. Piotra Wawrzyniaka 29. zw 14222/3

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 14 b. m., o godz. 4 po poł., z kostnicy cmentarza na Jeźcach. Msza św. za duszę ś. p. Zmarłego odbędzie się w piątek o 7.30 w kościele parafjalnym Serca Jezusowego.

Dnia 10 kwietnia r. b. zmarł nasz długoletni członek, ś. p.

Dr. med. weter. Piotr Lech

W Zmarłym tracimy jednego z najgorliwszych i najbardziej zasłużonych członków naszego stanu i zawodu.

Pogrzeb odbędzie się dnia 13 kwietnia 1932 r., o godzinie 17-tej z kostnicy Szpitala Miejskiego, na cmentarz parafji św. Wojciecha. zw 9848

Zarząd Poznańskiego Oddziału Zrzeszenia Lekarzy-Weterynar. R. P.

Dnia 11 kwietnia 1932 zasnął w Panu, opatrzony Sakramentami św., po krótkiej chorobie, ś. p.

Stefan z Lubieszowa hr. Czarnecki

Nabożeństwo żałobne i spuszczenie zwłok do grobu odbędzie się z kaplicy w Siekowie, dnia 14 kwietnia r. b., o czym donoszą, prosząc o modlitwę za duszę Zmarłego

dw 3331

w ciężkim smutku pogrążeni

siostra, bracia, syn przybrany i rodzina.

Siekowo, 11 kwietnia 1932 r.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonia”. Poznań Towarowa 25. Tel. 3180.

Wielbnemu Duchowieństwu, w szczególności ks. proboszczowi Gorgolewskiemu, ks. dyrektorowi Piotrowskiemu, O. Hirschowi z Ninina, ks. prefektowi Szymańskiemu i innym, Sodalicii Marjańskiej, Krewnym, Przyjaciółom, Kolegom i Znajomym, za oddanie ostatniej przysługi, nadesłane wieńce i kwiaty, oraz za okazane współczucie, w ciężkim bólu, jaki nas dotknął z powodu zgonu męża i ojca, ś. p.

Marcina Matuszewskiego

składamy serdeczne

podziękowanie.

zw 14225

Żona z dziećmi i rodzina.

Kino RENAISSANCE

ul. Kantaka 8/9

Pierwszy raz w Poznaniu

sensacja p. ł.

„Miotacze ognia”
oraz „Eskapada Młodej
Mężatki”.

Fw 12 276-15.7

Mieszkanie 4-pokojowe

słoneczne, z wygodami, położone w centrum, potrzebne zaraz lub później. Pp. Gospodarzy, którym zależy na spokojnym lokatorze i pewnym płatniku dzierżawy, uprasza się o łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego pod zw 14187

Za liczne życzenia jubilatów oraz młodej parze w dniu 9. 4. 32 oraz księdzu szambelanowi prałatowi dr. T. Taszakowi składamy tą drogą serdeczne

Bóg zapłać!

Rodzina **Gewissów.**

14217

30 tys. zł

pożyczki na 1 hipotekę 3 p. kamienicy w Poznaniu **poszukuje**. Odsetki według umowy. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zw 14 221

Trwała ondulacja, za- i odbarwienie włosów pierwszorzędnie pod gwarancją, cena przystępna

IZDEBSKI

Pw 12 270-54.345 Nowoczesny Zakład Fryzjerski Plac Wolności 18 (obok Adrji). Tel 31-12

Nowe siły dla mężczyzny przy używaniu YOPUHAMIN najlepszego środka wzmacniającego — 50 porcyj zł 12,— Przy zapłaconiu zgóry wysyłka franko. Pw 12 274-11.55

Dr. GEBHARD i S-ka — GDANSK. Nr. 92.

Nasienie buraków Eckendorfskich żółtych czerwonnych odpowiadające normom magdeburskim, analizowane przez stację doświadczalną przy Izbie Roln. w Poznaniu.

SERADEŁĘ ostatniego sprzętu oddają począwszy od 50 kg. Opróbkowane otęty wysyłam bezpłatnie dw 3 275

Wł. Klemens, Gniewkowo (Wkp.), telef. 30

GARAŻE

w śródmieściu nowoczesnie urządzone, wydzierżawiamy po cenach przystępnych.

Polskie Tow. Samochodów „Citroën“

Sp. z o. o.

Oddział w Poznaniu - Dąbrowskiego 7

Tel. 75-58 Tel. 76-65

Pw 12 233-14.135

WSZELKIE DRZEWA I KRZEWY z szkółek drzew. Specjalność: drzewa owocowe i olejowe, krzewy owocowe i ozdobne, sadzonki żywoplotowe, konifery, karpiszarowate, truskawki, brzoskwinie, morele i róże etc. poleca w najlepszym wyborze po znacznie niższych cenach

Ang. Hoffmann, Gniezno. Tel. 212.

Szkółki drzew i wielkie hodowle róż. Katalog i cennik na żądanie bezpłatnie.

zw 13599

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem na skórę „HEILWUNDER“, patent gdański Nr. 1919. Niezwykła kosmetyka do pielęgnacji skóry skutkuje z powodu swoich właściwości w rozpaczalnych wypadkach wszystkich rodzajów liszajów ropnych, ranach u nóg egzemii, przyszcach, wyrzutach, wszelkiego rodzaju czerwonicy twarzy i nosa, odmrożeniach itd. Przy zamówieniach uprasza się o cel użyteczności. Świetne uznania. Jeżeli bez skutku zwrot pieniędzy. Cena 8.60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy zgóry bez portorium. dw 4 425

Chem. Rosm. Laboratorium „KLOSSIN“, Gdańsk 2, Handegasse 43.

Na eksport do Anglii

1a ziemiaków jadalnych

z jasnej ziemi, od 2 cali wzwyż, wielko-wypadających podługno-owalnych, białych, jak: **Pepo, Alma, Kaiserkrone, czerwonych jak: Centifolia, Weltwunder**, — poszukuje. Odbiór na stacji załadunkowej. Oferty upraszam: Kurjer Poznański pod zw 14220

Młyn z gospodarstwem

Młyn wodno-parowy, 3 walce dubeltowe, do tego 85 mórg ziemi, wszelkie zabudowania, pod Poznaniem, sprzedam, zamienię lub wydzierżawię dobremu fachowcowi. Cena 120 000 zł, wpłaty 60 000 zł. Zgłoszenia: **Gross, Katowice, Ligonja 20.** zw 14 097

tylko sucha zaprawa

ZIARNIK

WYROBU S.A. AZOT JAWORZNO

ZAPEWNIĄ ZDROWY I BOGATY PŁON

Tr 943

Mał. Czerlin p. Czeszewo pow. Wągrowiec poszukuje od 15. IV. lub 1. V. r. b.

urzędnika gospodarczego

kawalera, pod szczególną dyspozycją. Wymagane chlubne świadectwo ukończenia szkoły rolniczej, kilkoletnia praktyka, znajomość prowadzenia ksiąg gospodarczych, oraz spraw soleckich. — Tylko najlepsze referencje będą uwzględnione. Zgłoszenia z podaniem pretensji i odpisami świadectw, których się nie zwraca, przesyłać do Zarządu. dw 3285

Samodzielna ksiązkowa

znająca dokładnie ksiązkowość handlowo-spółdzielczą, korespondencję polsko-niemiecką i pisząca biegle na maszynie, oraz **E LEW** z wyższym wykształceniem i z lepszej rodziny, — potrzebni od 1 maja b. r. do Spółdzielni Rolniczo-Handlowej na prowincji. Zgłoszenia z dołączonym życiorysem, świadectwami oraz podaniem wysokości wynagrodzenia skierować pod zw 14214 do ekspedycji Kurjera Poznańskiego.

MAGISTRAT M. ST. WARSZAWY na podstawie instrukcji z dnia 21. VII. 1927 r. i przepisów wadjalnych z dnia 4. X. 1927 r., ogłasza niniejszem **przetarg publiczny na dostawę materiałów brukarskich** w ilościach, w przybliżeniu, następujących: 1) żwiru rzeczno 2,000 m. sz., 2) podżwiru rzeczno 1,400 m. sz., 3) piasku rzeczno 1,025 m. sz., 4) piasku kopalnego 100 m. sz., 5) cementu portlandzkiego z najlepszych fabryk w beczkach po 200 kg., w workach po 50 kg. 250 tonn, 6) cementu glinowego szybko twardniejącego 15 tonn, 7) tuczni granitowego od 3 cm. do 6 cm. średnicy 630 tonn, 8) wysiewek granitowych jednolitych z kamieniołomu 30 tonn, 9) tuczni kamienno- nie lasującego od 3 cm. do 8 cm. średnicy na fundament pod drogi klinkierowe 1.000 tonn, 10) drzewa budowlanego w/g specyfikacji 65 m. sz., 11) kostki drzewianej, nasyczonej 60 m. sz., **Dla Betonowni Miejskiej:** 12) żwiru rzeczno 1,500 m. sz., 13) piasku rzeczno 1,200 m. sz., 14) cementu portlandzkiego w workach po 50 kg. 1,000 tonn. Ceny materiałów należy podać cyframi i słowami za takie jednostki, jakie są wymienione w powyższym wykazie. Na materiały wliczone w punktach 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11 i dla Betonowni należy podawać cenę z dostawą na miejsce robót, albo do składu w granicach 1916 r. i w granicach W. Warszawy, z ustawieniem, lub usypaniem w przymy, o ile to jest potrzebne do obmiaru. Za materiały, wliczone w punktach 7, 8, 9 należy podać cenę loco wagon Warszawa bez różnicy dworca. Opłata podatku ładunkowego obowiązuje dostawcę, prócz poz. 7, 8, 9. Przy dostawach loco wagon, ilość materiału będzie ustalona na podstawie obmiaru w naturze. Warunki techniczne i umowne można przeglądać od dnia 12. IV. 1932 r. w biurze Działu Komunikacji (Krakowskie-Przedmieście nr. 1) od godziny 10 do 12 w poł. Terminy dostawy będą określone w umowach pod rygorem kar wadjalnych. Do oferty należy załączyć kwit na wadium, złożone w Głównej Kasie Miejskiej, Senatorska nr. 14, i znaczek stemplowy miejski za 3.— zł. na ofercie i po 50 gr. na każdy załącznik. Wadium składać można w gotówce, albo papierach wartościowych w/g oceny Kasy Miejskiej. Wadium ofert nieuwzględnionych można będzie odebrać w 10 dni po terminie przetargu. Wysokość wadium dla każdej dostawy ma być następująca: p. 1. — 1,500 zł, p. 2. — 1,500 zł, p. 3. — 250 zł, p. 4. — 10 zł, p. 5. — 1,100 zł, p. 6. — 70 zł, p. 7. — 550 zł, p. 8. — 20 zł, p. 9. — 600 zł, p. 10. — 120 zł, p. 11. — 300 zł, p. 12. — 1,500 zł, p. 13. — 200 zł, p. 14. — 2,200 zł. Termin ostateczny składania ofert: godz. 12 w południe dnia 19-go kwietnia 1932 roku w biurze Kontroli Technicznej, Krakowskie-Przedmieście nr. 1, 1-sza poprzeczna oficyna, parter. Magistrat zastrzega sobie prawo: 1) Wyboru dostawcy według swego uznania, niezależnie od wyniku przetargu, 2) Podziału dostawy każdego materiału między różnych dostawców. 3) Zmiany ilości każdego materiału o 20 proc. 4) Unieważnienia przetargu. **Magistrat m. st. Warszawy.** nw 9841

Rozpisuje się przetarg na dostawę wyrobów mięsnych dla Szpitala Miejskiego na czas od 1 maja do 30 września 1932 roku.

Oferty należy składać do dnia 23 kwietnia 1932 roku, godz. 9, w biurze Szpitala Miejskiego.

Warunki wnoszenia ofert i warunki dostawy można przejrzeć lub otrzymać za opłatą w biurze Szpitala Miejskiego. **Magistrat IX/1.**

WALNE ZGROMADZENIE

podpisanej Spółdzielni odbędzie się w poniedziałek, dnia 25 kwietnia 1932 r. o godz. 6.30 po południu, w salce domu bankowego restauracji „Oaza“ przy ul. Dąbrowskiego 53/55.

PORZĄDEK OBRAD:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego i sekretarza.
2. Odczytanie protokołu z odbytej w dniu 14. 12. 1931 r. rewizji patronackiej.
3. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności za rok 1931, przyjęcie bilansu, udzielenie powitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
4. Podział czystego zysku za rok 1931.
5. Przyjęcie nowego statutu.
6. Uchwalenie regulaminu dla Rady Nadzorczej oraz Komisji rewizyjnej.
7. Uchwała oznaczająca granicę kredytu, jaki może być udzielony jednemu członkowi, oraz oznaczająca najwyższą sumę zobowiązań, jakie Spółdzielnia może zaciągnąć.
8. Wybór 3 członków do Rady Nadzorczej.
9. Uchwalenie wynagrodzenia dla Rady Nadzorczej na rok 1932.
10. Wnioski bez uchwał.

Sprawozdanie kasowe za rok 1931 wyłożone jest dla członków w lokalu bankowym.

Poznań, dnia 8 kwietnia 1932 r. dw 3293

BANK LUDOWY

Spółdzielnia z odpowiedzialnością ograniczoną w Poznaniu

Rada Nadzorcza: Franciszek Rotnicki, wiceprezes.

W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem firmy „TRI“ Towarzystwo Robót Inżynierskich Spółka Akcyjna, Poznań, ul. Grottera 14

i na skutek otwarcia postępowania układowego w dniu 12 marca 1932 r., wyznacza się w celu ustalenia listy wierzycieli po myśli art. 40 Rozp. Rzplitej z dnia 6 marca 1928 r., w porozumieniu z Sądem Grodzkim w Poznaniu, termin sprawdzenia wierzytelności na dzień 10 i 11 maja 1932 r., od godz. 10 do 14-tej, w biurach firmy „Tri“ Towarzystwo Robót Inżynierskich, Spółka Akcyjna, Poznań, ul. Grottera 14.

Lista sprawdzonych wierzycieli wyłożona będzie w Sądzie Grodzkim w Poznaniu, pokój nr. 29, od dnia 1 czerwca 1932 r. Od daty wyłożenia listy osoby interesowane mogą zaskarżyć w terminie 7-mio dniowym postanowienia nadzorców sądowych co do wciągnięcia lub odmowy wciągnięcia wierzytelności na listę do wymienionego Sądu, który spór ostatecznie rozstrzyga. Poznań, dnia 12 kwietnia 1932 roku.

Nadzorczy sądowi firmy „TRI“ Towarzystwo Robót Inżynierskich, Spółka Akc.

Inż. Paweł Romocki. Adw. Marjan Czamar. zw 14215

IV. 1. Nn. 17/31 i IV. N. 7/32. **UCHWAŁA.** W sprawie odroczenia wyplat z majątku f-my Bank M. Stadhagen Sp. Akc. w Bydgoszczy, umarza się postępowanie zapobiegawcze z powodu upływu terminu odroczenia wyplat, a zarazem wdraża się co do majątku firmy Bank M. Stadhagen Sp. Akc. w Bydgoszczy, z dniem dzisiejszym, t. j. z dniem 8 kwietnia 1932 r., o godz. 12.50, postępowanie upadłościowe, ponieważ niewypłacalność firmy nie została w czasie trwania odroczenia wyplat usunięta. Zarządca masy upadłościowej mianuje się adwokata Bernarda Ciesewskiego w Bydgoszczy, ul. Gdańska, i dyr. Józefa Witka w Bydgoszczy, ul. Petersona, z tem, że różnicę zdań w kwestjach upadłościowych rozstrzyga Sąd. Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dnia 25 maja 1932 r. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzycieli, a także celem powzięcia uchwały co do kwestyj wymienionych w § 132 ustawy o upadłościach, wyznacza się w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 21 kwietnia 1932 r., o godzinie 10-tej, zaś celem zbadania zgłoszonych wierzytelności termin na dzień 23 czerwca 1932 r., o godzinie 9-tej. Wszystkim, którzy posiadają jakiekolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłościowemu względnie uiszczać się z długu, a nawet poleca się im, aby najpóźniej do dnia 1 maja 1932 r. donieśli zarządcy masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przysługują im jakie wierzytelności, z powodu których miałby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy. Bydgoszcz, 8 kwietnia 1932 r. Sąd Grodzki. nw 9660

LICYTACJA

Dnia 9 maja 1932 r., o godz. 10-tej, w magazynie Ekspedycji Towarowej w Zbąszyniu, sprzeda się w drodze licytacji **2864 kg. złomu miedz.** Towar można oglądać w godzinach służbowych.

Ekspedycja Towarowa Zbąszyn

(—) Juszczyński.

dw 3299

PRZETARG PRZYMUSOWY

Jutro, w środę, 13 b. m., o godzinie 11.30, sprzedaje w dalszym ciągu w majątności Krześlce per Pobiedziska, następnie na folwarku Jerzyn, najwięcej dającym za gotówkę:

120 warchlaków, 43 maciory zarodowe, 250 prosiąt.

Br. Grzesiak, komornik sądowy z p., Pobiedziska.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W środę, dnia 13 b. m., o godz. 10 przed południem, sprzedawcą będą najwięcej dającym za gotówkę w firmie „Express“, Małe Garbary 5:

większą ilość zabawek jak: lalki, mebelki, zwierzątka, klocki, gry, wózki, drezynki itp. nw 9681

Licytacja odbędzie się nieodwołalnie.

Dawid, kom. sądowy, Poznań, Śniadeckich 26.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-lamowy milimetr 50 groszy

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Maszynę do pisania i powielacz sprzedam. Szkolna 7/8 miesz. 8. zdw 47 751

Cukiernię wawiarńnię, 35 lat w jednych rękach większym mieście powiatowym (20 000 miesz.) gdzie gimnazja szkoła handlowa, wszystkie urzędy sąd okręgowy starostwo itd. sprzedam. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 47 266

Jeden raz tylko w miesiącu powinna każda Pani domu

uzupełnić swoją zniszczoną porcelanę — Serwis kawowy 8% złotego — Serwis obiadowe 39.00 złotych tanio tylko w podwórzu Wroneńska 24 Hurtownia Porcelany. zdw 47 874

Sypialnię solidne, ładne, nowoczesne bardzo tanio sprzedaje Stolarnia, Kwiatowa 6. zdw 45 168

Wieżę Eifel wspamiętałe rzeźbiona, drzewo, 160 cm. wysoka, doskonała dekoracja wystawy. tanio. Röhrich, Grobla 1a. zdw 47 256

Gramofony — tanio Płyty — od 1,50 zł. po cenie niższej. F. Bałof, Woźna 12. Pw 12 012-14.63

Pianino i rower sprzedam tanio. Kwiatowa 4 parter Bloch. zdw 47 764

Skład kolonialny w pow. mieście z urzędz i tow. zł 1500.— got. z powodu choroby natychm. sprzedam. Oferty Kurjer zdw 44 815

Skrzydło używane prawie jak nowe, również fonole na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 47 613

Puszczkówo wille z pięknym ogrodem owocowym blisko lasu i rzeki sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 45 425

Parcele przemysłowe, budowlane przy dworcu w Ławicy, przy bocznicę sprzedaje się na dogodnych warunkach spłaty. „Osiedle“, Poznań, Gwarna 9. dw 3 281

Magiel kręcony sprzedam. Skład. Jasna 14. zdw 47 743

Wieczera okazynie 105x140 czarna oprawa 45 zł. Adres Kurjer Poznański zdw 47 645

„Centrala mebli“ Swarzędz naprzeciw poczty, poleca meble po cenach niskich. Wielki wybór. Pw 11 251/2-30.35/2

Skład przy Starym Rynku sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdw 47 871

Kolonjalnę mieszkaniem sprzedam za 2500. Adres Kurjer Poznański zdw 47 551

Najtaniej gramofony, płyty
St. Jarosz, ul. 27. Grudnia 3.
zdw 47 788

Wózek
sportowy, duży, dziecięcy sprzedam tania. Wierzbicice 36-38. zapytać u portiera.
Pw 12 272-54, 329

Za bezcen sprzedaję sezonową
tylko w Składzie Fabrycznym Władysława Trojanowskiego — Wielkie Garbary 36, obok Wielkiej Pończochy jedwabne 1.25; Bemberga 2.25, strzałka 3.75; złoty Bemberg 3.25; rekawiczki skórkowe 3.25; kremowe 1.25; kombinacje jedwabne 2.20; pantolony 0.80; jedwabne 1.50; koszulki sportowe 2.90; maceo 1.75; z gósem 2.40; kalesony maceo 1.30; paski skórkowe 0.55; sparpetki 0.25; jedwabne 0.75.
Pw 12 217-54, 313

W Groszkiewicz
Poznań Wrocławska 3. hurtownie i detalicznie poleca dywany: imitacja perskich 175 x 250 od 42 zł, bouclé 175 x 250 od 125 zł, welur ang. prima 2 x 3 198 zł, linoleum, dywany, i z metra chodniki od zł 1.75. Serwety pluszowe i gobeliny. Inlety, stolowizna i płótna po cenach niższych.
Pw 12 011-14, 62

Motocyklowa
przyczepkę sprzedam. Banaszczyński, Kraszewskiego 1. jw 2 949

Parcele Puszczykowo
sprzedam tania. Ratajczaka 38, Pileczek. zdw 47 538

Dogi
szczeniaki, Dominikańska 1, front zdw 47 395

Wille
piecpokojową sprzedam lub zamienie na resztkę blisko lasu. Swarzędz ul. Kórnicka 31. zdw 47 608

3,50 Torebki modne skórkowe
eleganckie nowości 5.50; 6.75; Bagdad 8.50, Parasole 3.75, modny 4.75; jedwabne desenowe 14.50; chustki jedwabne 6.75; zemry nowość 9.75; kombinacje jedwabne rypsose 2.90; pantolony 0.90; jedwabne 1.75; biustonosze 0.65; jedwabne 1.25; kryształki, kolnierzyki, paski najpiękniejsze nowości, największy wybór, najtaniej! Tylko Warszawskim Składzie Fabrycznym Jadwiga Podbielska Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej. zdw 47 674

2,25 Bemberga Pończochy
z prawdziwym szewkiem strzałka 2.75; złoty Bemberg 3.45; rekawiczki skórkowe 3.50; nowość kozłowe 5.25; Meske rekawiczki kremowe 1.50; nappa 4.90; skarpety nicianki 0.35; jedwabne 0.75; eleganckie jedwabne 0.95; Koszulki sportowe, kravatami 3.25; Bielizna dzienna, nowa, robocza, największy wybór najtaniej! Tylko Warszawskim Składzie Fabrycznym — Jadwiga Podbielska, Wielkie Garbary 40, naprzeciw Wodnej. zdw 47 672

Zakład fryzjerski
damsko-męski, dobrze prosperujący przy najruchliwszej ulicy tania sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 47 654

Parcele
1 000, od 25 do 110 groszy za 1 m², na 5 letnie spłaty, sprzedaje w Osiedlu Podmiejskim Przemierów, na zachód od Poznania, zdrowa lesista okolica, niedaleko jeziora Kiekrzkiego. „Osiedle”, Poznań, Gwarna 9, I, telefon 37-15. dw 3 282

„Antyki”
meble używane sprzedaje, kupuje Wielkie Garbary 39.
Pw 12 263-54, 332

Sprzedam
szprychy i dzwona tania. St. Włochacz, ul. Tama Garbarska 25. zdw 47 124

Torebki damskie
0.95; 1.—; 1.50; 3.—; 4.50; Bagdad zł 13.75; Parasole 3.90; 4.50; 5.50; 7.—. Ceny o 50 procent obniżone! — W. Czys Szkolna 11, Plac Wolności 5 — Pracownia własna. Pw 11 787-12, 115

Restauracja
koncesja zapewniona 8 ubikacji punkt dobry tania sprzedam Blicharski Półwiejska 26. zdw 47 723

Samochód
Chevrolet, 6 cylindrowy, ciemno-granatowa limuzyna, 4 drzwiowa, jak nowa na sprzedaż lub zamienie na samochód mały albo motocykl, dopłata pożądana. Spieszne zgłoszenia Adamski, Wągrowiec, Kolejowa, telefon 144. zdw 47 675

Skład kolonjalny
dwoma oknami wystaw, jednym pokojem i piwnicami najładniejszej ulicy Poznania, nadaje się także na inne branże, za zgodą gosp. na sprzedaż. Dzierżawa 150 notych miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 705

Samochód
Dion Buton 10/30 gotów do jazdy bardzo ładny na sprzedaż, cena 1 800—2 000 gotówka Garaże Maciejewski, ul. Jeżycka 42 a. zdw 47 571

Konwie do mleka
nowe „Marko” od 10 do 40 ltr. tania do nabycia. Markowski, Mielżyńskiego 23, II, telefon 52-43. Pw 12 014-14, 86

Skład
duży, okazaly, nadający się na wszystkie branże przy parku Wilsona sprzedam tania bez towaru. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 47 706

Za bezcen
46 mórg powiat Kartuszy ze starymi zabudowaniami, bez inwentarza, tylko 5 000 zł. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 47 708

Kasę
ogniotrwałą, kocioł centralnego ogrzewania, system Rapid, Traugutta 32, mieszkanie 5. zdw 47 717

Radjoparat
czterolampowy 160, głośnik talerzowy 60, prostownik Philipsa 120 Bukalski Dąbrowskiego 49, m. 25. jw 2 947

Do lodów
maszynę na 30 litrów sprzedam. Stankowski, Kościelna 15. jw 2 943

Pompe
turbiniowa motorkiem, pojemność 1 500 do 2 000 ltr. pełna gwarancją sprzedam „Frapol”. Działalności 3. zdw 47 864

Motor
3 PS, 220 volt, stalowy, jak nowy oraz wiele innych motorów sprzedam za bezcen. „Frapol”. Działalności 3. zdw 47 865

Nie kupuj mebli
zanim zwiedzisz Centrale mebli Swarzędz gdyż tam najniższe ceny. Pw 11 260-14, 63/70

Wózek
dziecięcy (sportka) sprzedam. — Dominikańska 5 m. 12, III, pr. Marciniak. zdw 45 532

Maszynę
do pisania tania sprzedam. Fabryczna 1, m 10 zdw 47 669

L. Piotrowska
św. Marcin 9/10 narożnik Piekar poleca po najniższych cenach pończochy rekawiczki skarpetki pantolony — bielizne trykotowa — blaski w modnych kolorach wielkim wyborem.
Pw 11 498-10, 101

Meble kuchenne
wyprzedaje za bezcen Konecki, Piaskowa 3. zdw 45 916

Dorożkę
„Chevrolet”, koncesja, zegarem, przynosząc obecnie do 500.— zł. miesięcznie sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 46 847

86 mórg
drenowane, zabudowania, maszynowe, inwentarze nadkompletne, 20 000, wpłaty 15 000 przy szosie. Ratajczak, Maształarska 7 a, III zdw 47 819

Sypialnie
sprzedaje najkorzystniej Stolarnia Rybaki 15. nw 8 857/8

Skład
cukierków tania. Adres Kurjer Poznański zdw 47 782

Zakład
fryzjerski sprzedam. Głowacki, Poznań, Kanalarz 16. zdw 47 801

Aparat
fotograficzny, ręczny „Kodak” i skrzypce okazynie do nabycia. Kruczek, św. Marcin 55. zdw 47 602

Gościniec
składem kolonjalnym, 60 mórg ziemi pszennej 10 łak, 6 pokoi, budynki murowane, całkowitem urządzeniem, kościół, szkoła, szosa, miejscem Wiesz 2 tysiące mieszkańców. Od Poznania 40 km. Cena 18 000 zł, wpłaty 10, reszta na 6 lat. Sowiński, Poznań, św. Marcin 22, telefon 18-97. zdw 47 816/17

Majątek
500 mórg ziemi, 70 łak, 5 wód, 18 parku ogrodu, dom 9 pokoi, budynki murowane, kolej 2 km od Poznania 35, sprzedam z wywym, martwym inwentarzem. Cena 180 000 zł, wpłaty 60, reszta na 10 lat. Sowiński, Poznań, św. Marcin 22, tel. 18 97 zdw 47 814/15

Kanapę
2 fotele tania Plac Sapieżyński 5, m. 8. zdw 47 807

Ogródek
działkowy Górna Wilda sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdw 47 767

Radjokomplet
pieciolampowa neutrodyna tania gotówką lub ratami. Łakowa 14, mieszkanie 22. zdw 47 774

Ubranie
frakowe i sportowe tania. Kopernika 7, mieszkanie 12. zdw 47 789

Pianino
tania sprzedam. Kręta 6, m. 11. zdw 47 845

Nowy
Dom Komisowy, Woźna 16, sprzedaje i kupuje meble używane, garderobe różne inne przedmioty. Pw 12 221-14, 43

Najtaniej!
Plaszcze, kostjomy i kapelusze damskie piękne modele wiosenne poleca P. Szczawińska i S. ka. ul. Wodna 1. Przyjmujemy asygnaty „Kredytu”. Pw 11 289-9, 73

Parcele
budowlane, przy szosie pomiędzy lotniskiem a Krzyżownikami, sprzedaje: „Osiedle”, Poznań, Gwarna 9. dw 3 283

Maszyna
Singera, nowa wpuszczana, czarne krzesło do fortepianu 25 złotych, Szewska 19, m. 5, rw 5 285

Lis srebrny
piękny, olbrzymi okaz, prawdziwy, kanadyjski 650.— Pawelek, Ratajczaka 14. zdw 47 826

Ogrodnictwo
Pniewy-Zanek ma tania do sprzedania 4 letnie Morwy Akapan-tusi, Gryczpan, Mombrecje. zdw 47 842

Drzewka i krzewy owocowe
ozdobyne oraz róże po cenach niższych Szkółki Drzew A. J. Jeske Jelenek poczta stacja kolej Złotniki k. Poznania. Telefon 3 Cenniki na żądanie. Dojazd autobusami z ul. Szyperskiej w kierunku Obornik. Pw 11 280-8, 11

Sprzedam
fortepian (skrzydło) Steinway and Sons, mało używany, woloczenie, cytry i karate (couple) Oferty Swiecie n./W. Browarowa 3. — kost. zdw 47 844

Kultywator
sprzedam 60 zł. Zduny Sienkiewiczza 2. zdw 47 838

Skład rzeźnicki
bardzo dobrze prosperujący, śródmieściu w warsztatem, mieszkaniami nowoczesnymi maszynami bardzo korzystnie sprzedam powodostoków rodzinnych. Informacje Gaworzewski św. Marcin 32. rw 5 281

Gospodarstwa
resztki od 100—4 000 mórg — również dzierżawy wiele z rak niemieckich. „Agrapol”, Poznań, Dąbrowskiego 2. zdw 47 491

Parcele
sliczna Debiec, miejsce nadające się na aptekę drogerię, piekarnię Sniadeckich 16 m. 3. zdw 47 483

Konie
Zwierzyniecka 20. zdw 47 480

Okazja
Toruń przedmieście piękny domek murowany 14 ubikacji, dachówka chlew, stodoła, sad 14 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 47 473

Pszczoły
sprzedam najlepiej dającym najchętniej wszystkie razem pasieka 20 rojów (domki) łącznie wszystkie przybory. Adres wskazać Kurjer Poznański zdw 47 535

Chcesz tania budować?
Oddaje po cenach konkurencyjnych drzewo budowl. według listy stołarskiej i deski podłogowe franko plac budowa wykonuje prace ciesielskie. Rejowski, Tartak, Budziny pow. Chodzież. zdw 47 531

Okazyjnie materjały męskie
sprzedaje po cenach ściśle fabrycznych K. Jackowski, Słusarska 3, parter, lewo przy Wielkiej zdw 47 509

Torebki damskie
0.95; 1.—; 1.50; 3.—; 4.50; Bagdad zł 13.75; Parasole 3.90; 4.50; 5.50; 7.—. Ceny o 50% obniżone! W. Czys Szkolna 11, Plac Wolności 5, Pracownia własna. Pw 11 788-12, 116

Skład
kolonjalno-drogerijny, odrestaurowany pięciopokojowe mieszkanie na prowincji zaraz sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 505

Wózek
dziecięcy duży biały oryginalny „Phoenix” sprzedam. Cichosz, św. Marcin 16/17 pierwsze wjeżdżacie lewo, II. zdw 47 635

Biuurko
Zmudzński, Półwiejska 31. zdw 47 634

Skład
przyległy 3 pokojowe mieszkanie, przy Górnej Wildzie 86 tania sprzedam. zdw 47 502

5 KUPNA

Kupię
używany w dobrym stanie fotel na kółkach dla chorego. Oferty zgłaszać: Staroniewicz Ludwiko-wo poczta Mosina. dw 3 230

10
beczek masła pierwszego gatunku tygodniowo poszukuje większy skład delikatesów na Górnym Śląsku. Interesenci zechcą składać oferty do Kurjera Poznańskiego pod zdw 47 269

Lokomobile
do młócenia używana przewoźna kupie. Oferty do Kurjera Pozn. zdw 47 146

Sportkę
składana kupie do 25 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 603

Pianino
używane kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 623

Puszczykowo
Dom wille pięciopokojowa, garażem, stajnią, większym ogrodem, porządnie odremontowaną, wyjeżdżając sprzedam okazynie. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 47 620

Szukam
parceli do 800 m² lub kupie wille przy przystanku tramwajowym do 8 pokoi, wpłace 20 000 zł. Agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 698

120 000 złotych
wpłaci mój reflektant na kupno kamienicy. Zgłoszenia „Krakus”, Poznań, Pocztowa 30, tel. 58-66. zdw 47 730

Nożyce
do cięcia blachy używane kupie. Oferty Kurjer Pozn. zdw 47 697

Pianino
zaraz kupie. Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 47 850

Drut
kolczasty (250 m) używany kupie lub siatkę (100 m). Oferty z ceną Kurjer Poznański zdw 45 679

Kupimy
limoty. Spieszne oferty z podaniem ceny do Kurjera Poznańskiego do 3 300

Maszynę
do szycia i pisania kupie. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 821

Kupię
pokój męski, tylko w dobrym stanie, kryty skóra. Oferty z podaniem ceny Kurjer Poznański zdw 47 836

Wózek
elegancki, modny, dobrze utrzymany kupie. Oferty Kurjer Poznański rw 5 273

6 KAMIENICE

Nieruchomość
centrum Poznania, domy mieszkalne, zabudowania przemysłowe, czynsz roczny przeszło 10 tys., sprzedam z powodu wyjazdu okazyjnie, szybko decydującym. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 542

Dom
dwupiętrowy, Poznaniu, dochód 3 140; cena 25 000; wpłaty 9 000; reszta 30 lat, sprzedam „Krakus”, Poznań, Pocztowa 30. zdw 47 431

Kamienicę
piętrowa Swarzędz, Rynek 24, dochód roczny 4 200 sprzedam. zdw 45 811

Kamienicę
nowa, dochód 12 200, sprzedam 85 000, wpłaty 40 000, Małecki, Poznań, Rybaki 20a. zdw 47 720

Kamienicę
komfortowa, śródmieście, dochód roczny 24 000 za 175 000 zł, wpłaty 80—100 000 sprzedam, pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 854

Kamienicę
III piętrowa, dochód roczny 12 000, cena 90 000, wpłaty 40 000 sprzedam. Poniński, Piekary 13, I. zdw 47 855

Wille
umeblowana, 7 pokoi, pensjonat, letnisko pod Poznaniem sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdw 47 766

Kamienicę
kupie w Poznaniu lub Bydgoszczy wpłace 50—60 000 zł. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 795

Kamienica
przy Rynku Wileckim 4 składowa, cena 110 000 zł, roczny czynsz 14 200 zł, wpłaty 60 000 zł, reszta 5 lat 3 procent. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 47 800

7 PIENIADZ

Handel zboża, opału
połączony z spedytorstwem kolej. Zast. Nobla stacje benz, kompl. liczy tabor wraz z budynkami zaraz do sprzedania lub wydzierżawienia w mieście powiatowym. Wpłata niewielka. Prawie bez konkurencji. Dla szybko decydujących dobra egzystencja. Oferty z podaniem posiadanego kapitału do Kurjera Poznańskiego pod nr 9310

Dolary złote
sprzedam lub zamienie za dopłatą na papierowe. Oferty Kurjer Poznański zdw 40 820

Wspólnika
do interesu handlowego z gotówką 2 000 zł najchętniej rolnika. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 492

3—5
tysięcy pożyczki na 1000 morgowy majątek wysoki procent — gwarancja zapewniona wzajemnie oddam na letnisko 2 pokoje z kuchnią. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 47 526

Nader korzysina lokata
Spółka akcyjna poszukuje pożyczki 35 000 zł, poza gwarancją spółki, zabezpieczenie listem hipotecznym na 50 000 zł. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 47 700

20 000 zł
poszukuje na I. hipotekę domu (wille) w Poznaniu. Procent podług umowy. Spieszne oferty uprasza Kurjer Poznański zdw 47 518

3 000 — 5 000
pożyczki poszukuje gospodarz. — Procent ewtl. dwupokojowe, balkonowe. Oferty Kurjer Pozn. zdw 47 732

200
pożyczki, zastaw poszukuje. — Oferty Kurjer Poznański zdw 47 670

Stala egzystencja
Patent na aparaty do odulacji wodnej wraz z materiałem do wyrobu sprzedam za 1 500. Oferty Kurjer Pozn zdw 47 849

Zi 9 000
przyjme posade, zastępstwo lub wstapie jako wspólnik solidnego przedsiębiorstwa. Posiadam długoletnią praktykę kierowniczych stanowiskach. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 852

Wspólnika
czynnego lub cichego do dobrze przynp. przedsiębiorstwa z kapitałem 4—6 tysięcy zł poszukuje. Oferty Kurjer Pozn zdw 47 880

5 000 zł
na I. hipotekę na półtora roku na wille w Poznaniu. Zapłace procent zgóry na cały czas. Oferty Kurjer Poznański rw 5 254

Wspólnika (czkę)
do zaprowadzonego przedsiębiorstwa kapitałem 5 tysięcy zł. Współpraca pożądana. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 47 794

Poszukuję
20—30 000 na I. hipotekę kamienicy Starego Rynku na krótki czas wysoki procent i damno. — Oferty Kurjer Pozn. rw 5 271

4 000 — 6 000 zł
poszukuje na hipotekę realności w Poznaniu na jeden rok. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 867

8 DO WYNAJĘCIA

2—4
pokoi po lekarzu nadające się również na biuro pierwszorzędnemu domu, śródmieściu, I. piętro 1 maja wynajme. Oferty Kurjer Poznański zdw 46 946

Pokój
kuchnia, front, śródmieście, próżne, czynsz dwuletni 1 500 zgóry. Oferty Kurjer Pozn. pod 54 341 Pw 12 265-54, 341

Ośmiopokojowe
komfortowe mieszkanie I. piętro przy ul. Słowackiego (strona słoneczna) wprost od gospodarza od 1 IV 32. do wynajęcia. Zgłoszenia K. Loga Słowackiego 18 telefon 6989. Pw 11 789-13, 1

Trzypokojowe
willa Debiec, Wiśniowa 102. zdw 47 569

Mieszkanie
7 pokojowe komfortowe czeszcio-wo umeblowanie, Młyńska 9 I. prawo, narożnik Placu Nowomiejskiego. zdw 47 632

Oddam
trzypokojowe, kuchnię, komfort śródmieściu, czynsz roczny zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 519

Próżny
dla małżeństwa. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 602

Dwupokojowe
balkonowe zaraz. Czynsz dwuletni zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdw 47 733

W Puszczykowie
jest do wynajęcia 2 pokoje i kuchnia na stałe wprost od gospodarza. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 47 723

Pokój
kuchnia 350 zł z meblami zaraz Oferty Kurjer Poznański zdw 47 722

Bacność!
Pod Poznaniem 5 pokoi, pomieszczenie inwentarza, morga owocowego, jezioro, dok, dużej 120 miesięcznie. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 769

Pokój
frontowy, próżny, pierwsze piętro, okolica Starego Rynku Zgłoszenia Kurjer Poznański rw 5286

3 pokojowe ul. Gwarna
z meblami I. piętro 2 500. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 835

Trzypokojowe
cztery centrum, odda. „Rex”, Stary Rynek 45. zdw 47 803

Mieszkanie
po lekarzu, 5 pokoi, I. piętro, komfort Aleje Marcinkowskiego, tuż przy placu Wolności wprost od gospodarza za dzierżawę do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 824

9 SZUKA MIESZK.

Wdowa
po inwalidzie poszukuje skromnego mieszkania lub portierstwa. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 47 401

Reflektuję
na 2—3 pokoje z kuchnią wprost od gospodarza. Łaskawe oferty z podaniem warunków do Kurjera Poznańskiego zdw 47 566

Poszukuję
pokoiu z kuchnią. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 45 464

Dwupokojowego
mieszkania od gospodarza poszukuje śródmieściu, czynsz ¼ roku względnie 1 rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdw 47 687

Poko

Jedno-
dwuosobowy ładny. Kwiatowa 8
mieszkanie 15. zdw 47 237

Duży
słoneczny, ewentualnie utrzy-
mianie. Matejki 1. I. zdw 47 329

Dwie
panienki lub panów przyje-
maci. Maćkowiak, Wodna 22, III.
zdw 47 226

Dwuosobowy
front. Stary Rynek, Kramarska 8
m. 4. zdw 47 343

Dwa
pokoje umeblowane, odnowione,
I. piętro. Długa 3, m. 9.
zdw 47 297

Umeblowany
1-2 panom. Piotra Wawrzyniska
24, m. 4. zdw 47 405

Dwóch
panów utrzymaniem 4 90 zł. No-
wa 6, mieszkanie 7. zdw 47 429

Pokój
umeblowany dla solidnych. Jac-
kowskiego 30, mieszkanie 6.
zdw 44 933

Pokój
dobre umeblowany, frontowy,
elektryka osobne wejście. Roma-
na Szymańskiego 8, parter, pra-
wo. zdw 44 873

Jedno-
dwuosobowy z utrzymaniem bez.
Słowackiego 29, II. prawo.
zdw 47 568

Elegancki
pokój dwóm panom. Mickiewicza
17, m. 4. zdw 47 561

Elegancki
pokój z kawą obiadam 80 zł.
Spychalska, Żupańskiego 13.
zdw 47 646

Pokój
umeblowany pani; Dąbrowskiego
36, m. 9. zdw 47 644

Pokój
duży balkonowy słoneczny i mi-
ły z używalnością kuchni wynaj-
me. Focha 27, m. 36. zdw 47 641

Dla
pani, panienki pokój czysty, mi-
ły łaźienka telefon, tylko z u-
trzymaniem. Młyńska 2, mieszka-
nie 12. zdw 47 639

Małżeństwu
umeblowany pokój od 15, wynaj-
me. Jeżycka 46, m. 6. zdw 47 636

Pokój
Waty Zygmunta Augusta 2, mie-
szkanie 4, front. zdw 47 633

Śródmieście
tanie dwa pokoiki umeblowane
ewentualnie kuchnia. Murna 3,
(z Nowej) parter, lewo, od 3-3.
zdw 47 647

Pokój
umeblowany, elektryczność, ła-
zienka, 15 4, wynajme. Jasna 4,
wejście Zaczęcie 2, m. 5.
zdw 47 508

Pokój
umeblowany. Grobla 19, m. 10.
zdw 47 436

Pokój
1-2 kulturalne panie. Ogrodowa
19, m. 8. zdw 47 488

Pokój
dla dwóch panów 15, 4, 30 zł.
Wroniecka 10, mieszkanie 3.
zdw 47 479

Pokój
czysty, miły, dobrem utrzy-
mianiem. Ratajczaka 28, m. 11.
zdw 47 477

Pokój
czysty na stałe 1 maja. Matejki
58, m. 5. zdw 47 471

Słoneczny
frontowy, elektryczność, utrzy-
mianie. Mickiewicza 1, m. 6.
zdw 46 022

Niekrepujący
dwuosobowy, telefon. Stolarska 2
m. 6. zdw 47 517

Fortepianem
dwóm osobom. Wojciecha 16, mie-
szkanie 7, II. zdw 47 798

Słoneczny
czysty, elektryczność samodziel-
nemu panu. Wierzbicice 13, mie-
szkanie 9. zdw 47 787

Umeblowany
pokój do wynajęcia. Maleckiego
33, I. prawo. zdw 47 736

Niekrepujący
Patrona Jackowskiego 35, II.
prawo. zdw 47 688

Pokój
panience. Skarbowska 7, miesz-
kanie 10. zdw 47 870

Dobrze
umeblowany, swobodny. Kręta 7,
m. 8. zdw 47 876

Centrum
dwuosobowy, dobrze umeblowany
duży, czysty elektr., utrzymaniem
inteligentnym. Szkolna 11, m. 8.
zdw 47 831

Pokój
centralne, elektryczność. Poznań-
ska 58a, m. 6, narożnik Mickie-
wicza. zdw 47 750

Tanio
eleganckie, frontowe czyste i sło-
neczne pokoje na I. piętrze dla
panów ewentualnie gratis za u-
dzielenie pożyczki. Zgłoszenia:
Zielona 3, m. 6. zdw 47 557

Pokój
małżeństwu używaniem kuchni i
samotnej osoby. Górna Wilda 80,
mieszkanie 5 zdw 47 631

Pokój
I ptry. telefon, utrzymaniem lub
bez. Kręta 6, m. 4 Zgłoszenia
2-5 i 7-9. zdw 47 596

Pokój
frontowy, telefon. Wrocławska
29/29, mieszkanie 14. zdw 47 649

Na
wspólny pokój. Mostowa 26, mie-
szkanie 45, IV. wejście.
zdw 47 648

Jasna 16
mieszkanie 8 elegancki pokój te-
lefonem. zdw 47 650

Pokój
dla solidnego pana lub pani. Sza-
marzewskiego 11, mieszkanie 19.
zdw 47 629

Plac Nowomiejski
5 w podwórzu, na lewo mieszka-
nie 10, umeblowany pokój.
zdw 47 618

Pokój
Dąbrowskiego 24, mieszkanie 5.
zdw 47 614

Pokój
dwouosobowy wynajme. Składowa
11, mieszkanie 13. zdw 47 610

Frontowy
osobny panu. Wroniecka 16,
II. lewo. zdw 47 684

Pokój
św. Wojciech 7, mieszkanie 13.
zdw 47 685

Strzelecka
3a, m. 6 przy pl. Świętokrzyskim
2 pokoje, 1 elegancki front.
zdw 47 686

Tani
Granwalczyka 11, m. 6.
zdw 47 687

Pokój
Aleje Marcinkowskiego 20, II.
podwórza, prawo. zdw 47 688

Pokój
wynajme. Kopernika 8, m. 2.
zdw 47 692

Panienci
na wspólny. Piekary 10, podwó-
rze, III. zdw 47 693

Niekrepujący
lepszej osobie. Św. Marcin 15,
m. 6. zdw 46 298

Solidnym
odnajme pokój frontowy, sło-
neczny od 15. Św. Marcin 64, m.
13. zdw 47 657

Centrum
pokój jedno, dwuosobowy, dobrze
umeblowany, elektryczność, ła-
zienka wynajme. Aleje Marcin-
kowskiego 17, I. prawo.
zdw 47 658

Czysty
panience. Jankowska Przeznica
6 IV. zdw 47 754

1-2
frontowe. Żupańskiego 17 - 6.
zdw 47 759

Pokój
inteligentnej osobie utrzymaniem
lub bez. Słowackiego 37, m. 3.
zdw 47 736

Dwuosobowy
dobrze umeblowany. Wodny 25,
mieszkanie 9. zdw 47 739

Tanio
wspólny panu. Strona 23, m. 18.
zdw 47 742

12 SZUKA POKOJU

Uczciwa panienka
szuka małego, czystego pokoiku
w centrum Jeżyck. Lask, zgłosze-
nia proszę skierować do Kurjera
Poznańskiego zdw 46 640

Poszukuję
dwóch pokoi w jednym mieszka-
niu, obydwa sypialne, najchętniej
w pobliżu Uniwersytetu lub
W. S. H. Zgłoszenia wraz z ceną
proszę kierować do Kurjera Poz-
nańskiego zdw 47 574

Słonecznego
dużego pokoju, piec kafelowy, u-
trzymanie u samotnej pani chętnie
na Solaczu. Oferty Kurjer
Poznański zdw 47 504

Małżeństwu
bezdzielne pokoju używaniem kuc-
hni. Cena Kurjer Poznański
zdw 47 532

Niekrepującego
eleganckiego pokoju poszukuje
oficer. Oferty Kurjer Poznański
zdw 47 529

Bezdzielne
małżeństwu kolejarz poszukuje
pokoju próżnego. Oferty Kurjer
Poznański zdw 47 609

Pokoiku
w cenie 20.- szukam. Oferty
Kurjer Pozn zdw 47 689

Studentka
szuka pokoju, blisko Uniwery-
tetu. Cena Kurjer Pozn.
zdw 47 740

Poszukuję
przywoicie umeblowanego poko-
ju w śródmieściu lub przylega-
jących dzielnicach w domu czy-
stym, z usługą, z wejściem nie-
krepującym, najchętniej z klatki
schodowej. Zgłoszenia do Ku-
rjera Poznańskiego zdw 47 883

Próżnego
pokoju używaniem kuchni poszu-
kuje. Oferty Kurjer Poznański
zdw 47 604/5

Frontowy
niekrepujący elektryczność. Pół-
wiejska 7, miesz- 6. zdw 47 734

Pokój
skromny. Mostowa 15, miesz- 9.
zdw 47 770

Poszukuję
w śródmieściu pokoju dużego ja-
snego z osobnym wejściem I lub
II piętrze próżnego lub częściowo
umeblowanego na cichą pracow-
nię. Oferty z ceną do Kurjera
Poznańskiego zdw 47 748

Niekrepujący
stałemu lokatorowi potrzebny
piętmosto. (Możliwie telefon,
śródmieście.) Oferty Kurjer Poz-
nański zdw 47 830

Pokoju
niekrepującym wejściem centrum
poszukuje. Oferty Kurjer Poz-
nański zdw 47 875

Pokój
słoneczny, łaźienka i telefon. —
Św. Wojciech 16, mieszkanie 5.
zdw 47 778

Pokój
Wierzbicice 6, m. I. zdw 47 857

Tanio
pokój słoneczny, duży, Św. Mar-
cin 52/53, miesz- 12. zdw 47 784

Dwuosobowy
kuchnia. Matejki 45, m. 4.
zdw 47 744

Skromny
mały, uciążliwej panience. Kwia-
towa 11, m. 14. zdw 47 606

Pokój
Chwałiszewo 17, m. 3.
zdw 47 668

Pokój
Zielona 2, m. 19. zdw 47 671

Pokoje
frontowe. Zygmunta Starego 6,
m. 10. zdw 47 676

Dobrze
umeblowany pokój z całym utrzy-
mianiem lub bez. Przemysłowa
40, m. 8. zdw 47 677

Pokój
umeblowany osobne wejście —
Pocztowa 15, m. 6. zdw 47 679

Czysty
Działyskich 2, II. 5. zdw 47 680

Pokój
Marcin 64, front, III. zdw 47 681

Nowy
Rynek 14/15, m. 2, czysty front-
owy. zdw 47 682

Klatki schodowej
słoneczny. Łakowa 21, m. 18.
zdw 47 683

Pokój
od zaraz. Skarbowska 2, m. 7.
zdw 47 702

Pokój
do wynajęcia. Wolniewicz, Wod-
na 16. zdw 47 703

Pokój frontowy
słoneczny, dobrze umeblowany,
świetło elektryczne, łaźienka, in-
teligentnemu panu. Górna Wil-
da 59, II. m. 11. zdw 47 704

Wspólny
pani. Wrocławska 3, mieszkanie
5. zdw 47 710

Elegancki
panom. Plac Sapieżyński 3, m.
7. zdw 47 713

Pokój
umeblowany. Marsz. Focha 35,
m. 9. zdw 47 718

Niekrepujący
słoneczny 15, 4, Kaczmarska,
Wierzbicice 41 b. zdw 47 724

Pokoik
Waty Zygmunta Augusta 4, m. 3.
zdw 47 727

Elegancki
Cieszkowskiego 8, m. 9.
zdw 47 848

Utrzymaniem
pianino 1-3 osób. Półwiejska 2,
m. 6. zdw 47 856

Student
poszukuje zaraz pokoju blisko
Uniwersytetu. Oferty z podaniem
warunków Kurjer Poznański
zdw 47 873

Pani
Michalska św. Marcina 14.
zdw 47 780

Pokój
umeblowany wynajme. Kabat,
Piekary 24. zdw 47 779

Pokoju
dla eksmitanta próżnego lub ume-
blowanego na 14 dni poszukuje
gospodarz. Oferty Kurjer Poz-
nański zdw 47 805/6

13 LOKALE

Restaurację
oddam fachowcowi na rachunek.
Kaucja 3 000 zł Zgłoszenia Ku-
rjer Poznański zdw 46 470

Poszukuję
ubikacji na warsztat stolarski,
dzierżawa 20 zł Oferty Kurjer
Poznański zdw 47 564

Ubikacja
na parterze przy Półwiejskiej do
wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn.
zdw 47 506

Skład
przyległa ubikacja przy Półwiej-
skiej do wydzierżawienia. Oferty
Kurjer Poznański zdw 47 507

Centrum
próżny, duży oddam na biuro.
Młyńska 13, II. mieszkanie 10.
zdw 47 414

14 DZIERŻAWY

Skład
kolonialny, wyszynk piwa wieś
kościelna, od właściciela na 6 lat
wydzierżawi, mieszkanie 2 poko-
je, kuchnia, 2 morgi roli. Objęcie
2 000 zł. Sowiński, Poznań, św.
Marcin 22, tel 18 97
zdw 47 812/13

1 000
mórg ziemi pszennej, zabudowanie
maszynowe pałac 10 pokoi, park,
10 lat, 1 cetr. z morgi, żywym,
martwym inwentarzem. Objęcie
25 000. Poznań, Półwiejska 18,
mieszkanie 19. zdw 47 223

300 — 1 000
mórg dzierżawy od zaraz dla ad-
ministratoa, najchętniej podu-
padły majątek szukam. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdw 47 544

Skład
nadający się na każde przedsię-
wzięcie z 2 pokojami i kuchnią
zaraz do wynajęcia wprost od
gospodarza. Henryk Klks, Ste-
szew, pow. Poznań Rynek 21,
zdw 47 543

Dom
ogrodem. Murwanowa Goślina wy-
dzierżawie lub sprzedam. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdw 47 856

Warsztat
krawalsko-slusarski z powodu
śmierci właściciela w dobrym
miejscu wydzierżawie. — Jaehn,
nr 9 839

Piekarnia
z urządzeniem maszynowym, sła-
dem, mieszkaniami do sprzedania
lub wydzierżawienia. Rzeczy-
spolitej 4, skład kolonialny.
zdw 47 763

70
mórg buraczanej wydzierżawie.
Borus, św. Marcin 15 — 35.
zdw 46 798

Wydzierżawie
natchmiast 4 morgi ziemi przy
Szosie Okrężnej obok Strzelnicy,
ewent. sprzedam jako parcele
budowlane. Oferty do Kurjera
Poznańskiego zdw 47 833

15 LETNISKA

Chronicznie
chorym, niezakaźnym, pobyt sta-
ły tano. Lecznica „Salus” Kra-
ków. nr 9776

Artretyzm
reumatyzm, podagra, choroby
przemiany materii leczy skutecznie
Innowrocław. nr 9 895

16 OSOBISTE

Unieważniam
skradzioną książkę wojskową —
kartę mobilizacyjną i legitymację
krzyża pługowego na nazwisko
Tadeusz Skrzypczak z Wróblewa.
zdw 47 270

Bronku
proszę dziać do milej, taniej ka-
wiarrenki na dobrą kolację, po-
tańczymy. Półwiejska 17, Zosia.
zdw 47 859

Wykaz
osobisty zgubiłem; proszę oddać
za wynagrodzeniem. Wyrzko-
wski Grobla 9, mieszkanie 12.
rw 5 278

21 ZGUBY

Szpic
biały „As” zginał, Oddać wyna-
grozdzenie. Matejki 53, m. 5.
zdw 47 472

22 ROZMAITE

Obiady
kresowe smaczne. Waty Zygmun-
ta Augusta 1, m. 8. (narożnik
Marcina) zdw 42 765

Obiady
prywatne, wykwitne na masle,
czterech dań 1,50 zł. Ratajczaka
2, m. 6. zdw 46 849

Papiery szybkoschnące
do powielaczy Gestetner, Ellama,
Roneo etc. najtaniej Strzelecki
Wrocławska 20, tel. 20-23.
zdw 45 208

Obrazy oprawa obrazów
najtaniej w firmie Witold Le-
worski Wrocławska 36.
Pw 11 785-12,92

95 gr
koszula damska z klocka, koszu-
la, kolorowy madapolam z tole-
do od 1,90, koszula
damska nocną od
2,90, pantalon
trykotowy od 95
groszy, pantalo-
ny jedwabne od
1,90, halki jed-
wabne długie z
koronką od 3,50,
koszula trykoto-
wa damska od
1,60, kombinacja trykotowa od
2,40, Bielizna trykotowa, elastycz-
na damska, meska i dziecięca
poleca dopóki zapas starczy po
cenach niebywale niskich Fabry-
ka Bielizny J. Schubert, Poznań,
ul. Wrocławska 3. Ceny niskie —
towar trwały. Pw 12 007-14,28

Ziemie
i glinę oddam bezpłatnie. Słowac-
kiego, róg Jasnej. Pw 12 203-14,85

Szyje
damską dziecięcą garderobę ta-
nio, elegancko, św. Wojciech 8,
m. 9, II. podwórze. zdw 47 501

Kto
potrzebuje „Das Einheitsstell-
werk Heutenauer” Oferty Kurjer
Poznański zdw 47 524

Ubrania
płaszczki pierwszorzedne wykona-
nie ślachciak, Strzelecka 7, II.
ptry. zdw 47 546

Kostiumy
płaszczki wykonuje pierwszorzed-
nie ślachciak, Strzelecka 7, II.
ptry zdw 47 545

Tylko Czytelnia Dippla
posiada wszystkie nowości pol-
skie, francuskie, niemieckie, an-
gielskie. Plac Wolności 11.
zdw 47 659

Przyjmuje
bieliznę do prania. Stary Rynek
76, m. 5. zdw 47 663

Kajaki
wykonujemy jedno-dwuosobowe,
tanie, pierwszorzedna budowa.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdw 47 753

Krawcowa
wykonuje płaszcze, kostiumy, su-
kienki elegancko tanio. Francisz-
ka Ratajczaka 10. zdw 47 765

Zamienię
plac parcelacyjny w Poznaniu na
wille ewentualnie z dopłatą mo-
że być niewykończona. Oferty
do „Par” pod 54.228.
Pw 12 271-54,328

Szlachetnego
czytu dokona ten, (lub ta) kto
kupi odemnie wytworny aparatik
fotograficzny, który z koniecz-
ności sprzedam b. tanio Laskawe
oferty Kurjer Pozn. zdw 47 726

Tylko
jadłodajnia. Półwiejska 17, naj-
smaczniejsze obiady 75 groszy.
zdw 47 862

Głuchotę
szum, ciekniecie uszu uleczałne.
Zadajcie bezpłatnie, pouczającej
brozury. Adres: Eufonia Liszki
zdw 47 088 9

Płyty gramofonowe
malo używane kupuje, zamie-
niam St. Jarosz, ul. 27 Grudnia
3. zdw 47 737

